

**ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
(ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2009/81/ΕΚ) -
ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**

Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ρύθμιση των διαδικασιών που εφαρμόζονται κατά τον προγραμματισμό, τη σύναψη και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 «σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ» (ΕΕΕΕ L 216/76).

ΜΕΡΟΣ Ι

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ-ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ - ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 2

Προγραμματισμός συμβάσεων στον τομέα της άμυνας

1. Η έγκριση του συνολικού προγραμματισμού των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) σε μέσα στο πλαίσιο της δομής δυνάμεων, η κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Μακροπρόθεσμου (15ετους) Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού, η κατάρτιση και επανεξέταση του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού και η έγκριση της ενεργοποίησης των επιμέρους υποπρογραμμάτων διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 72-76 του ν. 3883/2010 (ΦΕΚ Α' 167).
2. Με τη διαδικασία του άρθρου 76 του ν. 3883/2010 μπορεί να εντάσσονται επιπροσθέτως στο Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Προμηθειών αμυντικού υλικού και ταυτοχρόνως να ενεργοποιούνται υποπρογράμματα που είναι κατεπείγοντα ή κρίνονται αναγκαία για σοβαρούς αμυντικούς λόγους στο πλαίσιο του συνολικού προϋπολογισμού του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος.

3. Μέχρι την κατάρτιση του πρώτου Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 72-75 του ν. 3883/2010, με τη διαδικασία του άρθρου 76 του ίδιου νόμου μπορεί να ενεργοποιούνται μεμονωμένα υποπρογράμματα που κρίνονται αναγκαία για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό των ΕΔ.

Άρθρο 3

Αρμοδιότητες της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής των Ελλήνων

1. Στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής, η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων ασκεί τις προβλεπόμενες στα άρθρα 72-75 του ν. 3883/2010 αρμοδιότητες σχετικά με την κατάρτιση και ενεργοποίηση του Μακροπρόθεσμου και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού.
2. Στο πλαίσιο της ρύθμισης του άρθρου 76 του ν. 3883/2010, η Επιτροπή:
 - α) Ενημερώνεται και διατυπώνει τη γνώμη της για όλα τα υποπρογράμματα ανεξαρτήτως ποσού.
 - β) Ενημερώνεται, μια τουλάχιστον φορά σε κάθε τακτική σύνοδο για την εξέλιξη όλων των μειζόνων εξοπλιστικών προγραμμάτων και τη συνολική εξέλιξη του Μακροπρόθεσμου και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού.
3. Η Επιτροπή ασκεί επίσης τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 4

Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική

1. Για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της χώρας και ιδίως για την ασφάλεια εφοδιασμού και την επιχειρησιακή αυτονομία των ΕΔ και για την κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν σε περιόδους κρίσης, επιστράτευσης ή πολέμου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση και διατήρηση μίας εγχώριας τεχνολογικής-βιομηχανικής βάσης σε συγκριμένους, στρατηγικούς τομείς άμυνας και ασφάλειας. Η βάση αυτή διασφαλίζει την ταχεία και απρόσκοπτη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού των ΕΔ σε υλικά, αναλώσιμα, εξαρτήματα, υπηρεσίες άμεσης συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης και την εκτέλεση των αναγκαίων έργων σε όλες τις περιπτώσεις, εγκαίρως και υπό κάθε περίπτωση.

2. Οι γενικές αρχές και κατευθύνσεις, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 καθορίζονται και εξειδικεύονται, στο πλαίσιο της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και της Εθνικής Στρατιωτικής Στρατηγικής, από την Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική, η οποία εγκρίνεται από το ΚΥΣΕΑ (Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας), μετά από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και γνώμη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ – ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 5

Κεντρική Αρχή Προμηθειών

1. Κεντρική Αρχή Προμηθειών στον τομέα της άμυνας ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, η οποία:

α) διενεργεί τις απαιτούμενες διαδικασίες για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών που ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, είτε οι προμήθειες και οι υπηρεσίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του είτε εξαιρούνται από αυτό σύμφωνα με το άρθρο 17,

β) παρακολουθεί την εκτέλεση των συμβάσεων της περίπτωσης α, πλην της διενέργειας των παραλαβών και

γ) διενεργεί τις απαιτούμενες διαδικασίες για την σύναψη συμβάσεων εκποίησης ή διάθεσης στρατιωτικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 6

Αρμοδιότητες των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Τα Γενικά Επιτελεία έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α) προσδιορίζουν και τεκμηριώνουν τις ανάγκες τους στο πλαίσιο του Μακροπρόθεσμου και του Τριετούς Κυκλόμενου Προγράμματος Αμυντικών Προμηθειών

β) εισηγούνται την ενεργοποίηση ενός υποπρογράμματος σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 76 του ν. 3883/2010

γ) συντάσσουν τις τεχνικές προδιαγραφές

δ) διενεργούν τον τεχνικό διάλογο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 41 του παρόντος νόμου

ε) διενεργούν τις παραλαβές του στρατιωτικού εξοπλισμού σε εκτέλεση των συμβάσεων που έχουν συναφθεί

στ) στο πλαίσιο των συμβάσεων υποστήριξης των στρατιωτικών εξοπλισμών που χειρίζονται, προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που είναι αναγκαίες, ώστε ο εξοπλισμός αυτός να είναι στο μέγιστο δυνατό βαθμό διαθέσιμος και λειτουργικός, μεριμνούν δε ιδίως για την έγκαιρη παραγγελία ανταλλακτικών, πυρομαχικών και υπηρεσιών συντήρησης και για κάθε άλλο συναφές ζήτημα, ζητώντας εγκαίρως από την ΓΔΑΕΕ να προβεί στις αρμόζουσες ενέργειες και να κινήσει τις σχετικές διαδικασίες

ζ) διενεργούν όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες για την σύναψη και την εκτέλεση των συμβάσεων έργων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και παρακολουθούν την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών

η) τεκμηριώνουν και εισηγούνται την αναγκαιότητα προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού, όταν συντρέχουν οι λόγοι του κατεπείγοντος σύμφωνα με τις υποπεριπτώσεις γγ και δδ της περίπτωσης α της παραγράφου 2 του άρθρου 31 και ζητούν εγκαίρως από τη ΓΔΑΕΕ να διενεργήσει όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες για την σύναψη και εκτέλεση των εν λόγω συμβάσεων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας επιλύονται ζητήματα καταφατικής ή αποφατικής σύγκρουσης αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΓΔΑΕΕ και των Γενικών Επιτελείων.

Άρθρο 7

Μείζονες Σχηματισμοί – Μονάδες ΕΔ –

Υπηρεσίες στο εξωτερικό – Υπηρεσίες Προμηθειών

Οι διατάξεις των άρθρων 9-12 του ν. 3433/2006 (ΦΕΚ Α 20) που αφορούν στους Μείζονες Σχηματισμούς των Ενόπλων Δυνάμεων, τις Μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων, τις Υπηρεσίες Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό και τις Υπηρεσίες Προμηθειών διατηρούνται σε ισχύ, στο μέτρο που δεν αντίκεινται στις διατάξεις του ν. 3883/2010 και στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 8

Συλλογικά όργανα

1. Οι διατάξεις των άρθρων 13-18 του ν. 3433/2006 που αφορούν στα συλλογικά όργανα πραγματοποίησης των προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων και τις αρμοδιότητες που ασκούν διατηρούνται σε ισχύ.

2. Οι επιτροπές της περίπτωσης ζ της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του ν. 3433/2006 εξακολουθούν να λειτουργούν μόνο για συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μπορεί να τροποποιηθεί η συγκρότηση και ο τρόπος επιλογής των μελών των συλλογικών οργάνων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και να εισαχθούν πρόσθετοι κανόνες διαφάνειας, όπως η επιλογή με κλήρωση από τον ευρύτερο δυνατό κύκλο αξιωματικών ή στελεχών του πολιτικού προσωπικού που έχουν τα αναγκαία προσόντα. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 9

Κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων

1. Στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του επιτρέπονται επαφές μόνο με τους νόμιμους εκπροσώπους των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες ή σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συμβάσεων.
2. Για κάθε επαφή ενημερώνεται προηγουμένως ο διευθυντής της αρμόδιας υπηρεσίας και ο αρχηγός του κάθε επιτελείου ή ο γενικός διευθυντής της οικείας Γενικής Διεύθυνσης. Μετά το πέρας της επαφής συντάσσεται ενημερωτικό σημείωμα για τον αντίστοιχο φάκελο. Ανακοίνωση σχετικά με κάθε επαφή αναρτάται στην κεντρική ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας εντός της ημέρας που πραγματοποιήθηκε.
3. Απαγορεύεται στα μέλη του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που απασχολούνται με κάθε είδους σχέση εργασίας να επιδιώκουν ή να αποδέχονται, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, κατά το χειρισμό των υποθέσεων στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, ακόμη και εάν η πράξη τους δεν συνιστά έγκλημα.
4. Ενημέρωση από εταιρίες για στρατιωτικό εξοπλισμό επιτρέπεται να γίνεται στο πλαίσιο διενέργειας του τεχνικού διαλόγου του άρθρου 41 του παρόντος ή στο πλαίσιο ημερίδων που διοργανώνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παρουσίαση νέων τεχνολογικών εξελίξεων σε συγκεκριμένους τομείς.
5. Η παράβαση των ανωτέρω διατάξεων συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο μπορεί να επιβληθούν οι εξής ποινές:

- α) για το στρατιωτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, κατόπιν συνεκτίμησης της βαρύτητας αυτού από τα αρμόδια όργανα, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες συνήθειες ή καταστατικές πειθαρχικές κυρώσεις
- β) σε πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων (ν. 3528/2007, ΦΕΚ Α 26), όπως εκάστοτε ισχύουν
- γ) σε προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές του πδ 410/1988 (ΦΕΚ Α 191), όπως εκάστοτε ισχύουν, εκτός εάν η παράβαση στοιχειοθετεί σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας
- δ) σε δικηγόρους και το προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι προβλεπόμενες από τις οικείες πειθαρχικές διατάξεις.

Άρθρο 10

Κανόνες διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς

1. Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων του παρόντος να διαθέτουν και να χρησιμοποιούν οποιονδήποτε ενδιάμεσο, μεσάζοντα ή πράκτορα κατά τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης.
2. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 λαμβάνουν επαγγελματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σε σχέση με τη σύμβαση μόνο από δικηγорικά γραφεία, φορολογικούς, τεχνικούς και οικονομικούς συμβούλους. Εάν λάβουν αυτές τις υπηρεσίες, γνωστοποιούν αμελλητί τις σχετικές συμβάσεις στην αναθέτουσα αρχή.
3. Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς της παραγράφου 1 ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους να χρησιμοποιούν εξωχώριες εταιρίες ή άλλους παρόμοιους οικονομικούς φορείς, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή ή την κτήση νομικής προσωπικότητας, ως προμηθευτές προϊόντων ή πάροχους υπηρεσιών που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης, εκτός εάν η ανάθεση της σύμβασης σε εξωχώρια εταιρία είναι αποδεδειγμένα αναπόφευκτη και μόνον εφόσον γνωστοποιηθεί προηγουμένως στην αναθέτουσα αρχή. Η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει και πληροφορίες για τον πραγματικό ιδιοκτήτη της εξωχώριας εταιρίας μέχρι επιπέδου φυσικού προσώπου. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως εξωχώριες εταιρίες νοούνται οι εταιρίες που ορίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 4, περίπτωση α του ν. 3310/2005 (ΦΕΚ Α' 30) και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες, ο οποίος εκδίδεται με την Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο.

4. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 υποχρεούνται να προσκομίζουν στην αναθέτουσα αρχή ακριβή αντίγραφα οποιασδήποτε σύμβασης συνάπτουν ή τροποποιούν με οποιονδήποτε υπεργολάβο ή τρίτο, μαζί με κάθε σχετικό παράρτημα ή προσάρτημα, η οποία σχετίζεται με το αντικείμενο της ανατεθείσας σύμβασης, εντός τριάντα ημερών από τη σύναψη ή τροποποίηση της σχετικής συμφωνίας.
5. Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς της παραγράφου 1 να απασχολούν στρατιωτικό ή πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για χρονικό διάστημα τριών τουλάχιστον ετών μετά την συνταξιοδότησή του, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έργου ή εντολής.
6. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 υποχρεούνται να υιοθετήσουν, εφαρμόσουν και δημοσιοποιήσουν στη διαδικτυακή τους ιστοσελίδα πολιτική κατά της διαφθοράς.
7. Εάν οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 παραβιάσουν τις υποχρεώσεις και απαγορεύσεις του παρόντος άρθρου και δεν θεραπεύσουν αυτή την παραβίαση εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς σχετικής ειδοποίησης, η αναθέτουσα αρχή, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, δικαιούται να τους κηρύξει έκπτωτους ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού 5%, κατ' ανώτατο όριο, επί της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχουν συνάψει με την αναθέτουσα αρχή. Για την επιβολή των κυρώσεων του προηγούμενου εδαφίου αρκεί η ύπαρξη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, όπως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, η ύπαρξη ομολογίας ή παραδοχής ή αξιόπιστης μη αμφισβητήσιμης μαρτυρίας για την παράβαση ή όπου βάσει των διαθέσιμων στοιχείων δεν υπάρχουν περιθώρια ουσιαστικής αμφισβήτησης της παράβασης.
8. Οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν, σε περίπτωση που ο ανάδοχος είναι ένωση προσώπων, για όλα τα μέλη της ένωσης και, σε περίπτωση που ο ανάδοχος χρησιμοποιεί υπεργολάβους, για τους υπεργολάβους του. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων και απαγορεύσεων των προηγούμενων παραγράφων από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, ο ανάδοχος δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση με τον αντισυμβαλλόμενο του.

Άρθρο 11

Ρήτρα ακεραιότητας

1. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης ειδική ρήτρα ακεραιότητας, βάσει της οποίας οι οικονομικοί φορείς ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων του παρόντος, δεσμεύονται ότι, σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της κατακύρωσης της σύμβασης, δεν ενήργησαν αθέμιτα,

παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσουν να μην ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης αλλά και μετά τη λήξη αυτής. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης ιδίως δεσμευτικές δηλώσεις ότι οι οικονομικοί φορείς του προηγούμενου εδαφίου:

- α) δεν διέθεταν εσωτερική πληροφόρηση, πέραν των στοιχείων που περιήλθαν στη γνώση και στην αντίληψή τους μέσω των εγγράφων της σύμβασης και στο πλαίσιο της συμμετοχής τους σε συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων διαγωνισμών και των συναντήσεων και διαπραγματεύσεων, στις οποίες συμμετείχαν και έχουν δημοσιοποιηθεί
- β) δεν πραγματοποιήσαν ενέργειες νόθευσης του ανταγωνισμού μέσω χειραγώγησης των προσφορών είτε ατομικώς, είτε σε συνεργασία με τρίτους
- γ) δεν διενήργησαν ούτε θα διενεργήσουν κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης παράνομες πληρωμές για διευκολύνσεις, εξυπηρετήσεις ή υπηρεσίες που αφορούν τη σύμβαση και τη διαδικασία ανάθεσης
- δ) δεν πρόσφεραν ούτε θα προσφέρουν κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα σε υπαλλήλους ή μέλη συλλογικών οργάνων της αναθέτουσας αρχής, καθώς και σε συγγενείς, φίλους ή συνεργάτες αυτών ούτε χρησιμοποίησαν ή θα χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα, για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα
- ε) δεν πρόσφεραν ούτε θα προσφέρουν κατά τη διάρκεια ή και μετά τη λήξη της σύμβασης, άμεσα ή έμμεσα, δώρα, δωρεές, φιλανθρωπικές παροχές, χορηγίες ή χρηματικά ποσά και επιχορηγήσεις με οποιαδήποτε μορφή ή αιτιολογία, σε πολιτικά κόμματα, κομματικούς εκπροσώπους ή επικεφαλές κομμάτων, υπουργούς ή υφυπουργούς ή μετακλητούς υπαλλήλους της κυβέρνησης, βουλευτές ή αιρετά όργανα της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης ή σε οργανώσεις των οποίων επικεφαλές είναι πολιτικοί, καθώς και σε συγγενείς, φίλους ή συνεργάτες αυτών ούτε χρησιμοποίησαν ή θα χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα, για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα.

2. Εάν οι οικονομικοί φορείς παραβιάσουν τις υποχρεώσεις και απαγορεύσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας:

- α) σε περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, κατάρπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας τουλάχιστον για τρία (3) έτη

- β) σε περίπτωση που έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, ποινική ρήτρα ισόποση με την εγγύηση καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας τουλάχιστον για τρία (3) έτη.

Για την επιβολή των κυρώσεων της παρούσας παραγράφου αρκεί η ύπαρξη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, όπως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, η ύπαρξη ομολογίας ή παραδοχής ή αξιόπιστης μη αμφισβητήσιμης μαρτυρίας για την παράβαση ή όπου βάσει των διαθέσιμων στοιχείων δεν υπάρχουν περιθώρια ουσιαστικής αμφισβήτησης της παράβασης.

3. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 υποχρεούνται να συμπεριλάβουν στο φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75), όπως ισχύει, με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής, στην οποία δηλώνουν ότι δεν παρέβησαν ως εκείνο το χρονικό σημείο κάποια από τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 και ότι έχουν ενημερωθεί για την πρόβλεψη επιβολής των κυρώσεων της παραγράφου 2. Η σχετική υπεύθυνη δήλωση προσαρτάται στη σύμβαση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

4. Οι υποχρεώσεις και απαγορεύσεις της παραγράφου 1 ισχύουν για όλα τα μέλη της ένωσης προσώπων και τους τυχόν υπεργολάβους ή τρίτους που χρησιμοποιούν οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1, οι οποίοι υποχρεούνται επίσης να υποβάλουν την υπεύθυνη δήλωση της προηγούμενης παραγράφου. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων της παραγράφου 1 από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να κηρύξουν έκπτωτο τον αντισυμβαλλόμενο τους.

5. Οι οικονομικοί φορείς της παρ. 1 υποχρεούνται να επιβάλουν κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβάσεων και να λαμβάνουν επανορθωτικά μέτρα, όταν κάποιος εκ των διευθυντών, στελεχών ή υπαλλήλων τους παραβιάσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 12

Έλεγχος και επιθεώρηση των οικονομικών φορέων

1. Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται με δικές της δαπάνες να αναθέτει σε ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρία την επιθεώρηση και τον έλεγχο όλων των συμβατικών σχέσεων και πληρωμών των οικονομικών φορέων ή των νόμιμων εκπροσώπων τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων του παρόντος, με τους υπεργολάβους, προμηθευτές τους και παρόχους υπηρεσιών ή οποιονδήποτε τρίτο σε σχέση με την ανατεθείσα σύμβαση, κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης που κοινοποιείται σε αυτούς.

2. Στο πλαίσιο του ελέγχου της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή, μέσω της ελεγκτικής εταιρίας, δικαιούται να ελέγχει κάθε έγγραφο και στοιχείο, έντυπο ή ηλεκτρονικό, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσης τους και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών, εταιρικών και εμπορικών βιβλίων και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας των οικονομικών φορέων της παραγράφου 1 και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματα τους. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, στην έννοια του οικονομικού φορέα εμπίπτουν οι διοικητές, διευθύνοντες σύμβουλοι, διαχειριστές, εντεταλμένοι στη διοίκηση ή τη διαχείριση, καθώς και το προσωπικό με κάθε είδους σχέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων με έμμισθη εντολή.

3. Οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 υποχρεούνται να διευκολύνουν τη διαδικασία του ελέγχου και διασφαλίζουν ότι οι ελεγκτές της αναθέτουσας αρχής έχουν πλήρη και άμεση πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που τους ζητείται και που βρίσκεται στην κατοχή ή τον έλεγχό τους.

4. Οι ελεγκτές δικαιούνται να θέτουν ερωτήσεις στο προσωπικό και στη διοίκηση των οικονομικών φορέων της παραγράφου 1 σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα εμπίπτει στο αντικείμενο του ελέγχου, όπως αναφορικά με τις συναλλαγές των οικονομικών φορέων σε σχέση με την ανατεθείσα σύμβαση.

5. Ο έλεγχος διεξάγεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρακωλύει αδικαιολόγητα τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες των οικονομικών φορέων.

6. Εκτός εάν προβλέπεται ρητώς από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, η αναθέτουσα αρχή δεν αποκαλύπτει σε οποιονδήποτε τρίτο τις παραπάνω πληροφορίες, δεδομένα και έγγραφα, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του οικονομικού φορέα.

7. Εάν οι οικονομικοί φορείς της παραγράφου 1 αρνούνται, παρεμποδίζουν με οποιονδήποτε τρόπο ή δυσχεραίνουν τον έλεγχο και τις έρευνες του που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, ιδίως εάν αρνούνται να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους ή να παράσχουν απαντήσεις σε ερωτήματα των ελεγκτών, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται είτε να τους κηρύξει έκπτωτους, είτε να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 5% της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχουν συνάψει με την αναθέτουσα αρχή ή και να επιβάλει αμφότερες τις κυρώσεις αυτές.

Άρθρο 13

Μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και στη διοίκηση του αναδόχου

1. Εάν ο ανάδοχος δεν τυγχάνει ατομική επιχείρηση γνωστοποιεί πριν από τη σύναψη της σύμβασης στην αναθέτουσα αρχή την ταυτότητα:

α) των μετόχων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου ίσο ή ανώτερο του 20% στο κεφάλαιο του αναδόχου, καθώς και το ποσοστό της συμμετοχής αυτής,

β) των δέκα μεγαλύτερων μετόχων ή εταίρων και το ποσοστό συμμετοχής ή των δικαιωμάτων ψήφου εκάστου στον ανάδοχο

γ) των προσώπων που, αν και δεν περιλαμβάνονται στα πρόσωπα των παραπάνω περιπτώσεων α και β, ασκούν τον έλεγχο του αναδόχου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, και

δ) των μελών των οργάνων διοίκησης του αναδόχου μαζί με βιογραφικό σημείωμα αυτών.

2. Ο ανάδοχος, μετά τη σύναψη της σύμβασης, γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών αφότου συντελεστεί, την απόκτηση ή εκχώρηση συμμετοχών στο κεφάλαιό του, οι οποίες αυξάνουν ή μειώνουν τα ποσοστά συμμετοχής πάνω ή κάτω από το όριο που αναφέρεται στο εδάφιο α της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και οποιαδήποτε αλλαγή στην ταυτότητα ή στα στοιχεία των προσώπων που αναφέρονται στα εδάφια β, γ και δ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Η ίδια υποχρέωση ισχύει επίσης όταν: α) ήδη υφιστάμενη συμμετοχή αυξάνεται ή μειώνεται ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή συμμετοχής που κατέχει ένα πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα, να οδηγεί στην κατοχή ή παύση κατοχής ενός από τα όρια του 20%, του 33% ή του 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου, ή β) όταν φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποκτά ή παύει να έχει, άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του αναδόχου, κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, και γ) σε κάθε περίπτωση συγχώνευσης, διάσπασης, απορρόφησης, αλλαγής νομικής μορφής ή άλλου εταιρικού μετασχηματισμού του αναδόχου.

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος αναθέσει υπεργολαβία που υπερβαίνει το 20% της αξίας του αντικειμένου της σύμβασης, τις ίδιες υποχρεώσεις υπέχει και ο υπεργολάβος.

3. Ως «έλεγχος» για τις ανάγκες του παρόντος νοείται:

α) η κατοχή, άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών εταιρειών ή παρένθετων προσώπων, της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου σε νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων ή άλλο οικονομικό φορέα, ή

β) το δικαίωμα ορισμού της πλειοψηφίας των προσώπων που διοικούν το νομικό πρόσωπο ή την ένωση προσώπων ή τον οικονομικό φορέα, ή

γ) ο έλεγχος της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου ή της διεξαγωγής των υποθέσεων του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων ή τυχόν άλλου οικονομικού φορέα μέσω γραπτών ή άλλων συμφωνιών.

4. Εντός τριών (3) μηνών από τη σύμφωνα με την προβλεπόμενη στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου γνωστοποίηση, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται είτε να εγκρίνει είτε να αντιταχθεί στην γνωστοποιηθείσα συμμετοχή ή μεταβολή ή εταιρικό μετασχηματισμό εφόσον συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος. Σε κάθε περίπτωση, χωρίς να είναι περιοριστική η απαρίθμηση, λόγο δημόσιου συμφέροντος συνιστά και η πιθανολόγηση ότι τα πρόσωπα που πραγματοποίησαν τη συμμετοχή ή ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, περιλαμβανομένων και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα συμμετέχοντα νομικά πρόσωπα, δεν είναι κατάλληλα για να εγγυηθούν την οικονομική βιωσιμότητα του αναδόχου και να εξασφαλίσουν την ορθή διαχείριση της υπό εκτέλεση σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωσή της ή να εξασφαλίσουν την αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή επιρροών που δυνητικά θα μπορούσαν να βλάψουν τα εθνικά συμφέροντα ή εάν η αναθέτουσα αρχή διατηρεί αμφιβολίες για τη νομιμότητα προέλευσης, την αληθή κυριότητα ή την επάρκεια των οικονομικών πόρων των προσώπων που πραγματοποίησαν τη συμμετοχή ή ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα τα πρόσωπα αυτά.

Για τον σκοπό αυτό, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά από τον ανάδοχο τα κατά την κρίση της απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες τάσσοντας εύλογη προθεσμία που δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες. Η μη έγκαιρη, ακριβής ή πλήρης υποβολή των ζητηθέντων στοιχείων από τον ανάδοχο δίνει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να αντιταχθεί, άνευ ετέρου, στη γνωστοποιηθείσα συμμετοχή, μεταβολή ή εταιρικό μετασχηματισμό.

5. Η αναθέτουσα αρχή έχει δικαίωμα να αντιταχθεί αιτιολογημένα σε κάθε μεταβολή της σύνθεσης των οργάνων διοίκησης του αναδόχου, εάν κατά την κρίση της θίγονται εκ του λόγου αυτού ζητήματα που συνδέονται με την άμυνα της χώρας ή τη δημόσια ασφάλεια. Για το σκοπό αυτό, ο ανάδοχος υποχρεούται να ενημερώνει εκ των προτέρων την αναθέτουσα αρχή για σκοπούμενες αλλαγές στα όργανα διοίκησής του, γνωστοποιώντας τα στοιχεία και βιογραφικό σημείωμα κάθε νέου προσώπου που πρόκειται να ορισθεί μέλος του σχετικού οργάνου διοίκησης.

6. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου από τον ανάδοχο ή σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή αντιταχθεί σε γνωστοποιηθείσα συμμετοχή ή μεταβολή ή εταιρικό μετασχηματισμό ή σε μεταβολή σύνθεσης των οργάνων διοίκησης του αναδόχου, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να προβεί σε καταγγελία της σύμβασης με υπαιτιότητα του αναδόχου.

7. Η καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και ισχύει από την

κοινοποίησή της στον ανάδοχο, όπως προβλέπει η σχετική σύμβαση. Με την ίδια απόφαση δύνανται να επιβάλλονται στον ανάδοχο, σωρευτικά, κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για δύο (2) έτη.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 14

Προσυμβατικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Οι συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα νόμο υπάγονται στον προβλεπόμενο από την παράγραφο 7 του άρθρου 19 του πδ 774/1980 (ΦΕΚ Α' 189), όπως εκάστοτε ισχύει, προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον η προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης υπερβαίνει το όριο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Από τον έλεγχο αυτό εξαιρούνται οι συμβάσεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις α, β, γ, στ, ζ και θ του άρθρου 17.

2. Στον ως άνω έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και οι τροποποιητικές συμβάσεις, ανεξαρτήτως του εάν η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στο πλαίσιο διενέργειας του ελέγχου των συμβάσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις δ και ε του άρθρου 17, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να διασφαλίσει το απόρρητο των στοιχείων του φακέλου, ο οποίος μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου του επιστρέφεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ - ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2009/81/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 15

(άρθρο 1 της οδηγίας)

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι παρακάτω όροι έχουν τις ακόλουθες έννοιες:

(1) «αναθέτουσα αρχή»: το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, οι αναθέτουσες αρχές κατά το άρθρο 2 παράγραφος 9 του πδ 60/2007 (ΦΕΚ Α' 64) και οι αναθέτοντες φορείς κατά το άρθρο 3 του πδ 59/2007 (ΦΕΚ Α' 63)

(2) «ανταγωνιστικός διάλογος»: διαδικασία στην οποία κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει και στο πλαίσιο της οποίας η αναθέτουσα αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν γίνει δεκτοί στη διαδικασία αυτή, προκειμένου να εξευρεθούν μία ή περισσότερες λύσεις που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της, και βάσει της οποίας ή των οποίων οι υποψήφιοι που επελέγησαν θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά. Για τους σκοπούς της προσφυγής στη διαδικασίας του πρώτου εδαφίου μια σύμβαση θεωρείται «ιδιαιτέρως πολύπλοκη», εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν είναι αντικειμενικά σε θέση να καθορίσει τα τεχνικά μέσα/διαδικασία, τα οποία θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες και τους στόχους της ή/και δεν είναι αντικειμενικά σε θέση να προσδιορίσει τη νομική ή/και χρηματοοικονομική οργάνωση ενός σχεδίου

(3) «γραπτός-ή» ή «εγγράφως»: κάθε σύνολο λέξεων ή αριθμών που μπορεί να αναγνωσθεί, να αναπαραχθεί και εν συνεχεία να ανακοινωθεί. το σύνολο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες που διαβιβάζονται και αποθηκεύονται με ηλεκτρονικά μέσα

(4) «διαβαθμισμένες πληροφορίες»: οιοσδήποτε πληροφορίες ή υλικό, ασχέτως μορφής, φύσης ή τρόπου μετάδοσής του, στο οποίο έχει αποδοθεί επίπεδο συγκεκριμένης διαβάθμισης ασφαλείας ή επίπεδο προστασίας και το οποίο προς το συμφέρον της εθνικής ασφαλείας και σύμφωνα με τους νόμους, ρυθμίσεις ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος απαιτεί προστασία από σφετερισμό, καταστροφή, αφαίρεση, αποκάλυψη, απώλεια ή πρόσβαση χωρίς έγκριση ή υπονόμευση οιασδήποτε άλλης μορφής

(5) «διαδικασία με διαπραγμάτευση»: διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας η αναθέτουσα αρχή καλεί τους οικονομικούς φορείς της επιλογής του και διαπραγματεύεται με έναν ή περισσότερους από αυτούς τους όρους της σύμβασης

(6) «έρευνα και ανάπτυξη»: όλες οι δραστηριότητες που περιλαμβάνουν βασική έρευνα, εφαρμοσμένη έρευνα και πειραματική ανάπτυξη, όπου η τελευταία μπορεί να περιλαμβάνει την υλοποίηση έργων τεχνολογικής επίδειξης, δηλαδή συσκευών που θα καταδεικνύουν τις επιδόσεις νέας μεθόδου ή τεχνολογίας σε σχετικό ή αντιπροσωπευτικό περιβάλλον

(7) «εργολήπτης», «προμηθευτής» και «πάροχος υπηρεσιών»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή φορέας του δημοσίου, ή κοινοπραξία των εν λόγω προσώπων ή/και οργανισμών, που προσφέρει αντιστοίχως την εκτέλεση εργασιών ή/και έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών στην αγορά

(8) «ευαίσθητος εξοπλισμός, ευαίσθητα έργα, ευαίσθητες υπηρεσίες»: εξοπλισμός, έργα και υπηρεσίες για σκοπούς ασφαλείας που αφορούν, απαιτούν και/ή περιλαμβάνουν διαβαθμισμένες

(9) «ηλεκτρονική δημοπρασία»: μια επαναληπτική διαδικασία που βασίζεται σε έναν ηλεκτρονικό μηχανισμό παρουσίασης νέων μειωμένων τιμών ή/και νέων αξιών ορισμένων από τα στοιχεία των προσφορών, η οποία διεξάγεται έπειτα από προκαταρκτική πλήρη αξιολόγηση των προσφορών και επιτρέπει την ταξινόμησή τους με βάση μεθόδους αυτόματης αξιολόγησης. Συνεπώς, ορισμένες συμβάσεις υπηρεσιών και έργων οι οποίες έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες πνευματικού δημιουργού, όπως ο σχεδιασμός έργων, δεν μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ηλεκτρονικών δημοπρασιών

(10) «ηλεκτρονικό μέσο»: μέσο που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό εξοπλισμό επεξεργασίας (περιλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) και αποθήκευσης δεδομένων, τα οποία εκπέμπονται, διακινούνται και παραλαμβάνονται με ενσύρματη μετάδοση, με ραδιοκύματα, με οπτικά μέσα ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα

(11) «κλειστή διαδικασία»: η διαδικασία στην οποία κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει και στο πλαίσιο της οποίας μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλουν προσφορά

(12) «κυβέρνηση»: η ελληνική κυβέρνηση, καθώς και κάθε κεντρική, περιφερειακή ή τοπική κυβέρνηση κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας

(13) «κρίση»: οιαδήποτε κατάσταση στο κράτος, κατά την οποία συμβαίνει ένα επιβλαβές γεγονός που υπερβαίνει σαφώς τις διαστάσεις των επιβλαβών γεγονότων της καθημερινής ζωής και θέτει σε κίνδυνο ή περιορίζει σοβαρά τη ζωή και την υγεία των ανθρώπων ή έχει ουσιαστικό αντίκτυπο στην αξία υλικών αγαθών ή απαιτεί τη λήψη μέτρων για τον εφοδιασμό του πληθυσμού με τα προς το ζην· κρίση επίσης θεωρείται ότι έχει ανακύψει εάν τέτοιο επιβλαβές γεγονός θεωρείται επικείμενο· ένοπλες συγκρούσεις και πόλεμοι θεωρούνται κρίσεις για τους σκοπούς του παρόντος

(14) «κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις» (Common Procurement Vocabulary, CPV): η ονοματολογία αναφοράς που εφαρμόζεται στις συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, όπως ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΚ) 213/2008 ΕΕ L 74)

(15) «κύκλος ζωής»: όλα τα πιθανά διαδοχικά στάδια ενός προϊόντος, δηλαδή έρευνα και ανάπτυξη, βιομηχανική ανάπτυξη, παραγωγή, επισκευή, εκσυγχρονισμός, τροποποίηση, συντήρηση, διοικητική μέριμνα, κατάρτιση, δοκιμή, απόσυρση και διάθεση

(16) «μη στρατιωτικές αγορές»: συμβάσεις που δεν υπόκεινται στο άρθρο 16αφορούν την προμήθεια μη στρατιωτικών προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών για υλικοτεχνικούς σκοπούς και συνάπτονται σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στο άρθρο 19

(17) «οικονομικός φορέας»: ένας εργολήπτης, προμηθευτής ή πάροχος υπηρεσιών

(18) «προσφέρων»: οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά στο πλαίσιο διαδικασίας κλειστής ή με διαπραγμάτευση ή ανταγωνιστικού διαλόγου

(19) «στρατιωτικός εξοπλισμός»: εξοπλισμός, ειδικά σχεδιασμένος ή προσαρμοσμένος για στρατιωτικούς σκοπούς, ο οποίος προορίζεται για χρήση ως όπλο, πυρομαχικό ή πολεμικό υλικό

(20) «σύμβαση»: σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας η οποία συνάπτεται γραπτώς όπως εμφανίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο α του πδ 59/2007 και στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο α του πδ 60/2007

(21) «σύμβαση έργου»: σύμβαση που έχει ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου που αφορά μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο τμήμα 45 του CPV ή ενός έργου, είτε ακόμη την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς οριζόμενες από την αναθέτουσα αρχή ανάγκες· «έργο» είναι το αποτέλεσμα ενός συνόλου εργασιών οικοδομικών ή πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να καλύψει από μόνο του μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία

(22) «σύμβαση προμηθειών»: άλλη σύμβαση εκτός σύμβασης έργου, η οποία έχει ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς προαίρεση αγοράς, προϊόντων· σύμβαση η οποία έχει ως αντικείμενο την προμήθεια προϊόντων και καλύπτει επίσης, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, θεωρείται σύμβαση προμηθειών

(23) «σύμβαση υπηρεσιών»: σύμβαση, εκτός από σύμβαση έργου ή προμηθειών, που έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών· σύμβαση, η οποία έχει ως αντικείμενο ταυτόχρονα προϊόντα και υπηρεσίες θεωρείται σύμβαση υπηρεσιών, εφόσον η αξία των υπηρεσιών υπερβαίνει την αξία των προϊόντων που περιλαμβάνονται στη σύμβαση· σύμβαση, η οποία έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών και περιλαμβάνει δραστηριότητες που αναφέρονται στο τμήμα 45 του CPV που μόνο παρεμπιπτόντως έχουν σχέση με το κύριο αντικείμενο της σύμβασης, θεωρείται σύμβαση υπηρεσιών

(24) «συμφωνία-πλαίσιο»: συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις

συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν στη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, κατά περίπτωση, τις προβλεπόμενες ποσότητες

(25) «συνδεδεμένη επιχείρηση»: η επιχείρηση που ορίζεται στο άρθρο 42^ε παράγραφος 5 του ν. 2190/1920 (ΦΕΚ Α' 144)

(26) «υποψήφιος»: οικονομικός φορέας που έχει ζητήσει να τύχει προσκλήσεως συμμετοχής σε διαδικασία κλειστή ή με διαπραγμάτευση ή σε ανταγωνιστικό διάλογο

(27) «υπεργολαβία»: σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας η οποία συνάπτεται γραπτώς μεταξύ ενός αναδόχου και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων με σκοπό την εκτέλεση της σύμβασης και έχει αντικείμενο της έργα, προμήθειες προϊόντων ή την υλοποίηση υπηρεσιών.

Άρθρο 16 (άρθρο 2 της οδηγίας)

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη των άρθρων 36, 51, 52, 62 και 346 της ΣΛΕΕ, στις συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και οι οποίες έχουν ως αντικείμενο:

- α) την προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού, στην έννοια του οποίου περιλαμβάνονται τα μέρη, επιμέρους στοιχεία ή/και συναρμολογημένα τμήματα, κατασκευαστικά μέρη ή/και υποσυγκροτήματα
- β) την προμήθεια ευαίσθητου εξοπλισμού, στην έννοια του οποίου περιλαμβάνονται τα μέρη, επιμέρους στοιχεία ή/και συναρμολογημένα τμήματα, κατασκευαστικά μέρη ή/και υποσυγκροτήματα
- γ) έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που αφορούν άμεσα το στρατιωτικό εξοπλισμό και τον ευαίσθητο εξοπλισμό για οποιαδήποτε στοιχεία του κύκλου ζωής τους
- δ) έργα και υπηρεσίες για ειδικούς στρατιωτικούς σκοπούς ή ευαίσθητα έργα και ευαίσθητες υπηρεσίες.

2. Στον ειδικό τομέα της μη στρατιωτικής ασφάλειας ο παρών νόμος εφαρμόζεται και σε συμβάσεις που έχουν χαρακτηριστικά παρόμοια με εκείνα των συμβάσεων άμυνας και είναι εξίσου ευαίσθητες, ιδίως σε τομείς στους οποίους στρατιωτικές και μη στρατιωτικές δυνάμεις συνεργάζονται για την εκπλήρωση των ιδίων αποστολών ή/και όταν ο σκοπός της σύμβασης είναι η προστασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και των κρατών μελών στην επικράτειά τους ή πέραν αυτής κατά σοβαρών απειλών από μη στρατιωτικούς ή/και μη κυβερνητικούς παράγοντες.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται οι υπηρεσίες και τα όργανα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος, του Λιμενικού Σώματος, της Ελληνικής Ακτοφυλακής και της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών που αντιστοιχούν στις υπηρεσίες και τα όργανα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των ΕΔ που αναφέρονται στον παρόντα νόμο και ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με την προσαρμογή του παρόντα νόμου στον τομέα της μη στρατιωτικής ασφάλειας.

4. Στις συμβάσεις έργων και μελετών-τεχνικών υπηρεσιών του παρόντος νόμου εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί συμβάσεων δημοσίων έργων και μελετών, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 17 (άρθρα 12 και 13 της οδηγίας)

Εξαιρέσεις

Ο παρών νόμος δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) στις συμβάσεις που διέπονται από ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή διακανονισμού που έχει συναφθεί μεταξύ ενός ή περισσότερων κρατών μελών, και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών
- β) στις συμβάσεις που διέπονται από ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες δυνάμει συναφθείσας διεθνούς συμφωνίας ή διακανονισμού που συνδέεται με τη στάθμευση στρατευμάτων και αφορά επιχειρήσεις κράτους μέλους διεθνούς συμφωνίας ή διακανονισμού που συνδέεται με τη στάθμευση στρατευμάτων και αφορά επιχειρήσεις κράτους μέλους ή τρίτης χώρας
- γ) στις συμβάσεις που διέπονται από ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες διεθνούς οργανισμού, που αγοράζει για δικό του σκοπό ή σε συμβάσεις που πρέπει να αναθέσει κράτος μέλος σύμφωνα με τους ως άνω κανόνες
- δ) στις συμβάσεις για τις οποίες η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου θα υποχρέωνε την Ελλάδα να παράσχει πληροφορίες η αποκάλυψη των οποίων θεωρεί ότι είναι αντίθετη προς τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας της
- ε) στις συμβάσεις για σκοπούς δραστηριοτήτων συλλογής πληροφοριών
- στ) στις συμβάσεις που ανατίθενται στο πλαίσιο προγράμματος συνεργασίας βάσει έρευνας και ανάπτυξης, που εκτελούνται από κοινού από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη για την ανάπτυξη νέου προϊόντος και, κατά περίπτωση, τις μεταγενέστερες φάσεις για όλα ή μέρη του κύκλου ζωής του προϊόντος αυτού. Μόλις ολοκληρωθεί ένα τέτοιο πρόγραμμα

συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών μόνον, τα κράτη μέλη αναφέρουν στην Επιτροπή το ποσοστό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης σε σχέση με το συνολικό κόστος του προγράμματος, τη συμφωνία επιμερισμού του κόστους καθώς και το προβλεπόμενο ποσοστό αγορών ανά κράτος μέλος, εάν υπάρχουν

- ζ) στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί σε τρίτη χώρα, περιλαμβανομένων των μη στρατιωτικών αγορών που διενεργούνται όταν δυνάμεις αναπτύσσονται εκτός του εδάφους της Ένωσης, όταν οι ανάγκες των επιχειρήσεων απαιτούν οι συμβάσεις αυτές να συναφθούν με οικονομικούς φορείς που ευρίσκονται στην περιοχή των επιχειρήσεων
- η) στις συμβάσεις υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο την κτήση ή τη μίσθωση, με οποιαδήποτε χρηματοδοτικά μέσα, γης, υφιστάμενων κτισμάτων ή άλλων ακινήτων ή αφορούν άλλα δικαιώματα επί αυτών
- θ) στις συμβάσεις που ανατίθενται από μια κυβέρνηση σε άλλη κυβέρνηση σχετικά με:
 - αα) την προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού ή ευαίσθητου εξοπλισμού
 - ββ) έργα και υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με τέτοιο εξοπλισμό ή
 - γγ) έργα και υπηρεσίες ειδικά για στρατιωτικούς σκοπούς ή ευαίσθητα έργα και ευαίσθητες υπηρεσίες
- ι) στις υπηρεσίες διαιτησίας και συμβιβασμού
- ια) στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εκτός των υπηρεσιών ασφάλισης
- ιβ) στις συμβάσεις εργασίας
- ιγ) στις υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης, πλην εκείνων τα οφέλη των οποίων ανήκουν αποκλειστικά στην αναθέτουσα αρχή για ίδια χρήση κατά την άσκηση της δραστηριότητας της, εφόσον η αμοιβή για την παροχή της υπηρεσίας καταβάλλεται εξ ολοκλήρου από την αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 18 (άρθρο 11 της οδηγίας)

Χρήση εξαιρέσεων

Οι κανόνες, διαδικασίες, προγράμματα, συμφωνίες, διακανονισμοί ή συμβάσεις των οποίων μνεία γίνεται στον παρόντα νόμο δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται με σκοπό την παράκαμψη των διατάξεων του νόμου αυτού.

Άρθρο 19 (άρθρο 3 της οδηγίας)

Συμβάσεις που εμπίπτουν σε περισσότερες νομοθετικές ρυθμίσεις

1. Σύμβαση με αντικείμενο έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής του πδ 59/2007 ή του πδ 60/2007, όπως εκάστοτε ισχύουν, ανατίθεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, υπό τον όρο ότι η ανάθεση της σύμβασης ως ενιαίας δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.
2. Η ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες, μέρος της οποίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, το δε άλλο μέρος της δεν εμπίπτει στον παρόντα νόμο, ούτε στο πδ 59/2007 ή στο πδ 60/2007, όπως εκάστοτε ισχύουν, επιτρέπεται να γίνεται εκτός των διαδικασιών του παρόντος νόμου, υπό τον όρο ότι η ανάθεση της σύμβασης ως ενιαίας δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.
3. Η απόφαση ανάθεσης μιας σύμβασης ως ενιαίας δεν μπορεί να λαμβάνεται με σκοπό την εξαίρεση των συμβάσεων από την εφαρμογή του παρόντος νόμου ή του πδ 59/2007 ή/ και πδ 60/2007, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 20 (άρθρο 4 της οδηγίας)

Αρχές που διέπουν τη σύναψη συμβάσεων

Η αναθέτουσα αρχή αντιμετωπίζει τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργεί με διαφάνεια.

Άρθρο 21 (άρθρο 6 της οδηγίας)

Υποχρεώσεις εχεμύθειας των αναθετουσών αρχών

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου, ιδίως εκείνων που αφορούν τις υποχρεώσεις σχετικά με τη δημοσιοποίηση των συναπτομένων συμβάσεων και την ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 53, παράγραφος 2 και στο άρθρο 81, και σύμφωνα προς το ελληνικό δίκαιο, ιδιαίτερα τη νομοθεσία που αφορά την πρόσβαση στην ενημέρωση, η αναθέτουσα αρχή, με την επιφύλαξη κεκτημένων μέσω σύμβασης δικαιωμάτων, δεν αποκαλύπτει πληροφορίες που της έχουν διαβιβάσει οικονομικοί φορείς και τις οποίες αυτοί έχουν χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν, ιδίως τα τεχνικά ή εμπορικά απόρρητα και τις εμπιστευτικές πτυχές των προσφορών.

Άρθρο 22 (άρθρο 7 της οδηγίας)

Προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών

Η αναθέτουσα αρχή δύναται να επιβάλει στους οικονομικούς φορείς απαιτήσεις που αποσκοπούν στην προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών, τις οποίες κοινοποιούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας υποβολής προσφορών και ανάθεσης της σύμβασης. Δύναται επίσης να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των υπεργολάβων τους στις απαιτήσεις αυτές.

Άρθρο 23 (άρθρο 8 της οδηγίας)

Χρηματικά όρια

1. Οι συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση ή μεγαλύτερη από τα κατώτατα όρια που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1177/2009 (ΕΕΕΕ L 314), όπως αυτά αναθεωρούνται βάσει του άρθρου 68 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, συνάπτονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 27. Κατά το χρονικό σημείο εκδόσεως του παρόντος νόμου τα ποσά αυτά ανέρχονται: α) σε 387.000€ για τις συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών και β) σε ποσό 4.845.000€ για τις συμβάσεις έργων.
2. Οι συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι κατώτερη των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, συνάπτονται είτε σύμφωνα με μία από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 27, είτε σύμφωνα με την ανοικτή διαδικασία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 36 του παρόντος νόμου.
3. Προσφυγή σε συνοπτικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37, είναι δυνατή μέχρι του ποσού των 60.000€ χωρίς ΦΠΑ ή όπως το χρηματικό αυτό όριο καθορίζεται κάθε φορά από την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 83, παρ. 1 του ν. 2362/1995, όπως ισχύει (ΦΕΚ Α' 247).
4. Προσφυγή σε απευθείας ανάθεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38, είναι δυνατή μέχρι του ποσού των 20.000€, χωρίς ΦΠΑ, ή όπως το χρηματικό αυτό όριο καθορίζεται κάθε φορά από την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 83, παράγραφο 1 του ν. 2362/1995, όπως ισχύει.

Άρθρο 24 (άρθρο 9 της οδηγίας)

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων και των συμφωνιών-πλαίσιο

1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, εκτιμώμενο από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, περιλαμβανομένων κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσως ή ενδεχόμενων παρατάσεων της σύμβασης. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή προβλέπει χρηματικά βραβεία ή την καταβολή ποσών στους υποψηφίους ή προσφέροντες, τα λαμβάνει υπόψη της κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.
 2. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 54, παράγραφος 3 του παρόντος νόμου ή, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν απαιτείται τέτοια προκήρυξη, τη στιγμή κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή κινεί τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης.
 3. Κανένα σχέδιο έργου ή αγοράς υπηρεσίας ή προϊόντων δεν επιτρέπεται να καταταχθεί με σκοπό τη δημιουργία κατ' ουσία πανομοιότυπων χωριστών μερικών συμβάσεων ή διαφορετικά να υποδιαιρεθεί με σκοπό να αποφευχθεί η επ' αυτού εφαρμογή του παρόντος.
 4. Για τις συμβάσεις έργων, κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας λαμβάνεται υπόψη το ποσό των έργων, καθώς και η συνολική εκτιμώμενη αξία των αναγκαίων προμηθειών για την εκτέλεση των έργων που τίθενται στη διάθεση του εργολήπτη από την αναθέτουσα αρχή.
 5. Όταν ένα προτεινόμενο έργο ή ένα σχέδιο αγοράς υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, ο παρών νόμος εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. Ωστόσο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρεκκλίνει από την εφαρμογή του παρόντος για τμήματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι κατώτερη των 80.000€ για τις υπηρεσίες και του 1.000.000€ για τα έργα και εφόσον το συνολικό ποσό των εν λόγω τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20% της αξίας του συνόλου των τμημάτων.
- Όταν ένα σχέδιο που αποσκοπεί στην απόκτηση ομοιογενών προμηθειών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, ο παρών νόμος εφαρμόζεται στη σύναψη της σύμβασης για κάθε τμήμα. Ωστόσο, η

αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρεκκλίνει από την εφαρμογή του παρόντος για τμήματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι κατώτερη των 80.000€ και εφόσον το συνολικό ποσό των εν λόγω τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20% της αξίας του συνόλου των τμημάτων.

6. Για τις συμβάσεις προμηθειών που έχουν ως αντικείμενο τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση προϊόντων, η αξία που λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης είναι η εξής:

- α) στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου, εφόσον η διάρκεια τους είναι ίση ή μικρότερη των 12 μηνών, η συνολική εκτιμώμενη αξία για τη διάρκεια της σύμβασης ή, εφόσον η διάρκεια της σύμβασης είναι μεγαλύτερη από 12 μήνες, η συνολική αξία της σύμβασης στην οποία περιλαμβάνεται η εκτιμώμενη υπολειπόμενη αξία
- β) στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου ή στην περίπτωση συμβάσεων των οποίων η διάρκεια δεν μπορεί να προσδιοριστεί, η μηνιαία αξία πολλαπλασιαζόμενη επί 48.

7. Όταν πρόκειται για συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

- α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, οι οποίες συνήφθησαν κατά τους προηγούμενους 12 μήνες ή κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, εάν είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς την ποσότητα ή την αξία τους κατά τη διάρκεια των 12 μηνών που έπονται της αρχικής σύμβασης
- β) είτε η συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά τη διάρκεια των 12 μηνών που έπονται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους 12 μήνες.

Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται με πρόθεση την αποφυγή της εφαρμογής του παρόντος νόμου.

8. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, η αξία που λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, είναι, ανάλογα με την περίπτωση, η εξής:

α) για τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- αα) ασφαλιστικές υπηρεσίες: το καταβλητέο ασφάλιστρο και οι άλλοι τρόποι αμοιβής

ββ) συμβάσεις για την εκπόνηση μελέτης: οι αμοιβές, οι καταβλητέες προμήθειες και άλλοι τρόποι αμοιβής

β) για τις συμβάσεις υπηρεσιών για τις οποίες δεν αναφέρεται συνολική τιμή:

αα) στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και εφόσον η διάρκεια τους είναι ίση ή μικρότερη από 48 μήνες: η συνολική εκτιμώμενη αξία για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης

ββ) στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου ή διάρκειας μεγαλύτερης των 48 μηνών: η μηνιαία αξία πολλαπλασιασμένη επί 48.

9. Για τις συμφωνίες-πλαίσιο, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο.

Άρθρο 25 (άρθρο 14 της οδηγίας)

Συμβάσεις ανατιθέμενες σε προστατευόμενα εργαστήρια

1. Μπορεί να παραχωρείται κατ' αποκλειστικότητα σε προστατευόμενα εργαστήρια το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων ή να προβλέπεται η εκτέλεση των συμβάσεων αυτών στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης, όταν η πλειοψηφία των ενδιαφερόμενων εργαζομένων είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, τα οποία, λόγω της φύσης ή της βαρύτητας των ειδικών αναγκών τους, δεν μπορούν να ασκήσουν επαγγελματική δραστηριότητα υπό κανονικές συνθήκες.
2. Η προκήρυξη διαγωνισμού κάνει μεία της παρούσας διάταξης.

Άρθρο 26 (άρθρα 15-17 της οδηγίας)

Κανόνες που εφαρμόζονται στις συμβάσεις υπηρεσιών

1. Οι συμβάσεις, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I του παρόντος νόμου συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους II του παρόντος νόμου.
2. Οι συμβάσεις, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II του παρόντος νόμου συνάπτονται σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 53, παράγραφος 2 του παρόντος νόμου.
3. Οι συμβάσεις, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου και περιλαμβάνονται συγχρόνως στο Παράρτημα I και στο Παράρτημα II, συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους II του παρόντος νόμου, όταν η αξία των υπηρεσιών του Παραρτήματος I

υπερβαίνει την αξία των υπηρεσιών του Παραρτήματος ΙΙ. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η σύμβαση συνάπτεται σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 53, παράγραφος 2 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 27 (άρθρο 25 της οδηγίας)

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

1. Συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας συνάπτονται σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες:
 - α) με την κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος νόμου
 - β) με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 29 του παρόντος νόμου
 - γ) με τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, σύμφωνα με το άρθρο 30 του παρόντος νόμου και
 - δ) σε ειδικές περιπτώσεις, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 31 του παρόντος νόμου.
2. Στις συμβάσεις που συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας η αναθέτουσα αρχή είναι δυνατόν να κάνει χρήση των συμφωνιών-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 32 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 28

Κλειστή διαδικασία

Η κλειστή διαδικασία διεξάγεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στην διαδικασία. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις υποψηφιότητες βάσει των προσόντων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, σύμφωνα με το άρθρο 62 του παρόντος νόμου, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας έκαστου υποψηφίου, σύμφωνα με το άρθρο 63 του παρόντος νόμου, και συντάσσει κατάλογο προεπιλογής, στον οποίο κατατάσσονται οι υποψήφιοι κατά φθίνουσα σειρά, βάσει της βαθμολογίας που έλαβαν. Με την προκήρυξη του διαγωνισμού καθορίζεται ο αριθμός των υποψηφίων που θα προεπιλεγεί και θα προσκληθεί να υποβάλει προσφορά στο δεύτερο στάδιο, σύμφωνα με το άρθρο 51 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 29 (άρθρο 26 της οδηγίας)

Διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού

1. Στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή διαπραγματεύεται με τους προσφέροντες τις προσφορές που υποβάλλουν προκειμένου να τις προσαρμόζουν στις απαιτήσεις που επισημαίνονται στα έγγραφα της σύμβασης και προκειμένου να κριθεί ποια είναι η καλύτερη προσφορά σύμφωνα με το σχετικό κριτήριο ανάθεσης.
2. Στη διαδικασία αυτή, αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος μπορεί να υποβάλει κάθε ενδιαφερόμενος, αλλά προσφορά υποβάλλουν μόνο οι υποψήφιοι που προεπιλέγονται από την αναθέτουσα αρχή υπό τον όρο ότι υπάρχει ικανός αριθμός κατάλληλων υποψηφίων.
3. Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης η αναθέτουσα αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων. Ειδικότερα, δεν παρέχει, κατά τρόπο που να εισάγει διακρίσεις, πληροφορίες οι οποίες ενδέχεται να ευνοήσουν ορισμένους προσφέροντες σε σχέση με άλλους.
4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέπει ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις, ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που καθορίζονται στα τεύχη του διαγωνισμού. Η χρήση ή μη της δυνατότητας αυτής αναγράφεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 30 (άρθρο 27 της οδηγίας)

Ανταγωνιστικός διάλογος

1. Για ιδιαίτερα περίπλοκες συμβάσεις, αν η αναθέτουσα αρχή θεωρεί πως η χρησιμοποίηση της κλειστής διαδικασίας ή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού δεν της παράσχει τη δυνατότητα ανάθεσης της σύμβασης, μπορεί να κάνει χρήση του ανταγωνιστικού διαλόγου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.
2. Η ανάθεση της σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση το κριτήριο ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.
3. Η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει προκήρυξη διαγωνισμού στην οποία γνωστοποιεί τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της, τις οποίες ορίζει στην εν λόγω προκήρυξη ή/και σε περιγραφικό έγγραφο.
4. Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε διάλογο με τους υποψηφίους που επελέγησαν σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 67 του παρόντος νόμου, σκοπός του οποίου είναι ο εντοπισμός και ο ορισμός των πλέον κατάλληλων μέσων

για την ικανοποίηση των αναγκών της. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού μπορεί να συζητά με τους επιλεγέντες υποψηφίους όλες τις πτυχές της σύμβασης.

5. Κατά το διάλογο η αναθέτουσα αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων. Ειδικότερα, δεν παρέχει, κατά τρόπο που να εισάγει διακρίσεις, πληροφορίες οι οποίες ενδέχεται να ευνοήσουν ορισμένους προσφέροντες σε σχέση με άλλους.

6. Η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να αποκαλύπτει στους λοιπούς συμμετέχοντες τις προτεινόμενες λύσεις ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν διαβιβασθεί από υποψήφιο συμμετέχοντα στο διάλογο, χωρίς τη συναίνεσή του.

7. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέψει τη διεξαγωγή της διαδικασίας σε διαδοχικές φάσεις, ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου, με εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο. Η χρήση της δυνατότητας αυτής αναγράφεται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο.

8. Η αναθέτουσα αρχή συνεχίζει το διάλογο μέχρι να είναι σε θέση να προσδιορίσει την ή τις λύσεις που ενδέχεται να ανταποκρίνονται ενδεχομένως στις ανάγκες της, εν ανάγκη αφού προηγουμένως τις συγκρίνει.

9. Αφού κηρύξει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώσει σχετικά τους συμμετέχοντες, η αναθέτουσα αρχή τους καλεί να υποβάλουν την τελική προσφορά τους, βάσει της ή των λύσεων που υποβλήθηκαν και προσδιορίστηκαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι προσφορές αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα και απαραίτητα στοιχεία για την υλοποίηση του σχεδίου.

10. Κατόπιν αιτήσεως της αναθέτουσας αρχής οι προσφορές αυτές μπορούν να αποσαφηνίζονται, να διευκρινίζονται και να τελειοποιούνται. Εντούτοις, οι εν λόγω διευκρινίσεις, αποσαφηνίσεις, τελειοποιήσεις ή τα συμπληρωματικά στοιχεία δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση των βασικών στοιχείων της προσφοράς ή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, των οποίων η μεταβολή ενδέχεται να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ή να εισαγάγει διακρίσεις.

11. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις προσφορές τις οποίες υπέβαλαν οι προσφέροντες, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο, και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά σύμφωνα με το άρθρο 76 του παρόντος νόμου.

12. Κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής, ο υποψήφιος που εκρίθη ότι υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μπορεί να

κληθεί να διευκρινίσει ορισμένες πτυχές της προσφοράς του ή να επιβεβαιώσει τις δεσμεύσεις που αναγράφονται στην προσφορά, υπό τον όρο ότι η διευκρίνιση αυτή δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή των ουσιαστικών στοιχείων της προσφοράς ή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, τη στρέβλωση του ανταγωνισμού ή τη δημιουργία διακρίσεων.

13. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να προβλέπει την ανταμοιβή ή την καταβολή ποσών στους συμμετέχοντες στο διάλογο.

14. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ρυθμίζονται ζητήματα τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής του ανταγωνιστικού διαλόγου. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 31 (άρθρο 28 της οδηγίας)

Διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού

1. Στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά κατωτέρω, η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσφεύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, αιτιολογώντας ειδικώς τη χρήση της στην ανακοίνωση ανάθεσης σύμβασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 53, παράγραφος 2 του παρόντος νόμου.

2. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσφεύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού:

α) Για συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών:

αα) εάν, ύστερα από κλειστή διαδικασία, διαδικασία διαπραγμάτευσης με προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού ή ανταγωνιστικό διάλογο, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν είναι κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εφόσον το ζητήσει

ββ) σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, έπειτα από κλειστή διαδικασία, διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού ή ανταγωνιστικό διάλογο, στο βαθμό που:

- i) οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαδώς, και
- ii) περιλαμβάνουν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης όλους και μόνο τους προσφέροντες οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα

59 έως 65 του παρόντος, και οι οποίοι, κατά την προηγηθείσα κλειστή διαδικασία ή τον προηγηθέντα ανταγωνιστικό διάλογο, υπέβαλαν προσφορές σύμφωνα με το άρθρο 71 του παρόντος

- γγ) όταν, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε κρίση, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, καθώς και των συντομευμένων περιόδων που αναφέρονται στο άρθρο 56, παράγραφος 8. Τούτο μπορεί να εφαρμόζεται για παράδειγμα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 49, παράγραφος 1 περίπτωση δ
- δδ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την εν λόγω αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις κλειστές διαδικασίες ή τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, καθώς και των συντομευμένων προθεσμιών που αναφέρονται στο 56, παράγραφος 8 του παρόντος νόμου. Οι περιστάσεις που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική της ευθύνη
- εε) εάν, για λόγους τεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα· οι τεχνικοί λόγοι για τους οποίους μόνον ένας οικονομικός φορέας μπορεί να εκτελέσει τη σύμβαση πρέπει να αιτιολογούνται ειδικά
- β) Για συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών:
- αα) υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης διαφορετικές από εκείνες του άρθρου 17
- ββ) για προϊόντα που κατασκευάζονται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας και ανάπτυξης, με εξαίρεση την παραγωγή ποσοτήτων ικανών να εξασφαλίζουν την εμπορική βιωσιμότητα του προϊόντος ή την απόσβεση των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.
- γ) Για συμβάσεις προμηθειών:
- αα) για συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον αρχικό προμηθευτή και προορίζονται είτε για τη μερική αντικατάσταση προμηθειών ή εγκαταστάσεων τρέχουσας χρήσης είτε για επέκταση υφιστάμενων προμηθειών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να προμηθευτεί υλικό με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία είναι ασυμβίβαστα ή προκαλούν δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ως προς τη χρήση και συντήρηση.

Η διάρκεια των συμβάσεων αυτών καθώς και των ανανεώσιμων συμβάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που προσδιορίζονται λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη διάρκεια κύκλου ζωής οινωδήποτε προϊόντων, εγκαταστάσεων ή συστημάτων, καθώς και τις τεχνικές δυσκολίες που μπορεί να προκαλέσει η αλλαγή προμηθευτή

ββ) για προμήθειες που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων

γγ) για προμήθειες, υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, είτε από έναν προμηθευτή που έπαυσε οριστικά τις εμπορικές του δραστηριότητες, είτε από τους συνδίκους ή εκκαθαριστές πτώχευσης, δικαστικού συμβιβασμού ή ανάλογης διαδικασίας που προβλέπεται στις εθνικές, νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις.

δ) Για συμβάσεις έργων και υπηρεσιών:

αα) για τα συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στο αρχικά προβλεπόμενο σχέδιο ή στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή των υπηρεσιών, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί το εν λόγω έργο ή υπηρεσία:

i) όταν τα εν λόγω συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για την αναθέτουσα αρχή

ii) όταν τα εν λόγω έργα ή υπηρεσίες, μολονότι μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, είναι απολύτως αναγκαία για την ολοκλήρωσή της.

Ωστόσο, το σωρευτικό ποσό των συναπτόμενων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης.

ββ) για νέα έργα ή υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη παρομοίων έργων ή υπηρεσιών που ανατέθηκαν στον οικονομικό φορέα ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από την ίδια αναθέτουσα αρχή, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω έργα ή υπηρεσίες είναι σύμφωνα με μια βασική μελέτη η οποία αποτέλεσε αντικείμενο της αρχικής σύμβασης η οποία έχει συναφθεί σύμφωνα με την κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού ή τον ανταγωνιστικό διάλογο.

Η δυνατότητα προσφυγής στην εν λόγω διαδικασία επισημαίνεται ήδη κατά την προκήρυξη του πρώτου διαγωνισμού και το συνολικό

προβλεπόμενο ποσό για τη συνέχιση των έργων ή υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη από την αναθέτουσα αρχή κατά την εφαρμογή του άρθρου 23 του παρόντος νόμου.

Χρήση της διαδικασίας αυτής μπορεί να γίνεται μόνο για πέντε έτη μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που προσδιορίζονται λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη διάρκεια κύκλου ζωής οικονομικών προϊόντων, εγκαταστάσεων ή συστημάτων καθώς και τις τεχνικές δυσκολίες που μπορεί να προκαλέσει η αλλαγή προμηθευτή.

ε) Για συμβάσεις που έχουν σχέση με την παροχή υπηρεσιών εναέριων και θαλασσίων μεταφορών στις ένοπλες δυνάμεις ή δυνάμεις ασφαλείας του κράτους που αναπτύσσονται ή πρόκειται να αναπτυχθούν στο εξωτερικό, όταν η αναθέτουσα αρχή πρέπει να προμηθευτεί αυτές τις υπηρεσίες από οικονομικούς φορείς που εγγυώνται την ισχύ των προσφορών τους μόνον για τόσο σύντομες περιόδους, ώστε δεν μπορούν να τηρηθούν οι προθεσμίες για την κλειστή διαδικασία ή τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, περιλαμβανομένων των συντομευμένων προθεσμιών όπως αναφέρεται στο άρθρο 56, παράγραφος 8 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 32 (άρθρο 29 της οδηγίας)

Συμφωνίες-πλαίσιο

1. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνάπτει με οικονομικούς φορείς συμφωνίες-πλαίσιο για την κάλυψη αναγκών συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Οι συμφωνίες-πλαίσιο μπορούν να έχουν ως αντικείμενο την προμήθεια υλικών, την παροχή υπηρεσιών και την εκτέλεση έργων κάθε είδους. Οι συμφωνίες-πλαίσιο διακρίνονται σε αυτές που συνάπτονται με έναν οικονομικό φορέα και σε αυτές που συνάπτονται με περισσότερους οικονομικούς φορείς.

2. Για τους σκοπούς της σύναψης μιας συμφωνίας-πλαίσιο, η αναθέτουσα αρχή ακολουθεί τους διαδικαστικούς κανόνες του παρόντος σε όλα τα στάδια έως την ανάθεση των συμβάσεων που βασίζονται στην εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο. Η επιλογή των συμβαλλομένων στη συμφωνία-πλαίσιο γίνεται κατ'εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 76 του παρόντος νόμου.

3. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο συνάπτονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 33 και 34. Οι διαδικασίες αυτές εφαρμόζονται μόνο μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και των οικονομικών φορέων που ήταν εξαρχής συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία-πλαίσιο.

4. Κατά τη σύναψη των συμβάσεων που βασίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο τα μέρη δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να επιφέρουν ουσιαστικές τροποποιήσεις στους όρους της συμφωνίας-πλαίσιο, ιδίως στην περίπτωση της συμφωνίας-πλαίσιο που συνάπτεται με έναν οικονομικό φορέα.

5. Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαίσιο δεν δύναται να υπερβαίνει τα επτά έτη, εκτός εξαιρετικών περιστάσεων που καθορίζονται, λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής οποιωνδήποτε προϊόντων, εγκαταστάσεων ή συστημάτων καθώς και τις τεχνικές δυσκολίες που μπορεί να προκαλέσει η αλλαγή αναδόχου. Σε τέτοιες εξαιρετικές περιστάσεις οι αναθέτουσες αρχές αιτιολογούν δεόντως τις περιστάσεις αυτές στην ανακοίνωση σύναψης μιας συμφωνίας-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 53, παράγραφος 2 του παρόντος.

6. Η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να προσφεύγει στις συμφωνίες-πλαίσιο καταχρηστικώς ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, να περιορίζει ή να νοθεύει τον ανταγωνισμό.

Άρθρο 33 (άρθρο 29 παράγραφος 3 της οδηγίας)

Κανόνες που εφαρμόζονται στις συμφωνίες-πλαίσιο με έναν οικονομικό φορέα

1. Όταν συνάπτεται συμφωνία-πλαίσιο με ένα μόνο οικονομικό φορέα, οι συμβάσεις που βασίζονται στην εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται βάσει των όρων που καθορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο.

2. Για τη σύναψη των συμβάσεων αυτών, η αναθέτουσα αρχή δύναται να διαβουλευτεί γραπτώς με το φορέα που συμμετέχει στη συμφωνία-πλαίσιο, ζητώντας του να ολοκληρώσει την προσφορά του, όπως απαιτείται.

Άρθρο 34 (άρθρο 29 παράγραφος 4 της οδηγίας)

Κανόνες που εφαρμόζονται στις συμφωνίες-πλαίσιο που συνάπτονται με περισσότερους οικονομικούς φορείς

1. Όταν συνάπτεται συμφωνία-πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς, οι φορείς αυτοί πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3), εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός οικονομικών φορέων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής ή/και παραδεκτές προσφορές που ανταποκρίνονται στα κριτήρια ανάθεσης.

2. Η σύναψη των συμβάσεων που βασίζονται σε μία συμφωνία-πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς μπορεί να γίνει εναλλακτικά ως εξής:

α) είτε απευθείας με το μέρος που επιλέγει η αναθέτουσα αρχή, κατ' εφαρμογή των όρων της αρχικής συμφωνίας-πλαίσιο, οσάκις οι όροι αυτοί είναι αρκούντως σαφείς για τον προσδιορισμό της βέλτιστης προσφοράς σύμφωνα με το επιλεγέν κριτήριο ανάθεσης

β) είτε, σε περίπτωση που δεν συντρέχει η προϋπόθεση της περίπτωσης α, με τη διενέργεια συνοπτικής διαδικασίας υποβολής προσφορών από τα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο. Στην περίπτωση αυτή τα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο διαγωνίζονται εκ νέου, με βάση τους αρχικούς όρους που αναφέρονται στα συμβατικά τεύχη της συμφωνίας-πλαίσιο, οι οποίοι δύνανται να διευκρινίζονται ή/και να προσαρμόζονται κατά περίπτωση, ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε σύμβασης.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 περίπτωση β του παρόντος άρθρου, για κάθε σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί βάσει της πολυμερούς συμφωνίας-πλαίσιο, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί εγγράφως τα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο που είναι ικανά να υλοποιήσουν την συγκεκριμένη σύμβαση να υποβάλουν προσφορά για τη συγκεκριμένη σύμβαση. Η αναθέτουσα αρχή ορίζει επαρκή προθεσμία για την υποβολή των προσφορών στο πλαίσιο της εφαρμογής της διαδικασίας της παρούσας παραγράφου, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους όπως την πολυπλοκότητα του αντικειμένου της σύμβασης και το χρόνο που απαιτείται για την υποβολή των προσφορών.

4. Οι προσφορές υποβάλλονται γραπτώς και το περιεχόμενό τους πρέπει να παραμένει εμπιστευτικό έως τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής. Η αναθέτουσα αρχή αναθέτει κάθε σύμβαση που βασίζεται στη συμφωνία-πλαίσιο στον οικονομικό φορέα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που καθορίζονται στα έγγραφα της συμφωνίας-πλαίσιο.

5. Τα κριτήρια ανάθεσης κάθε σύμβασης που συνάπτεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 περίπτωση β δεν είναι απαραίτητο να ταυτίζονται με τα κριτήρια ανάθεσης που χρησιμοποιήθηκαν κατά την σύναψη της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να έχουν εξ αρχής καθορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να εξειδικεύει τα κριτήρια αυτά για κάθε σύμβαση στην πρόσκληση προς υποβολή προσφοράς της παραγράφου 3. Στην περίπτωση αυτή, η πρόσκληση δεν πρέπει να περιλαμβάνει υποκριτήρια, τα οποία, αν ήταν εκ των προτέρων γνωστά, θα επηρέαζαν την υποβολή της προσφοράς για τη συμφωνία-πλαίσιο, ούτε υποκριτήρια που εισάγουν διακρίσεις σε βάρος ενός ή περισσότερων εκ των μερών της πολυμερούς συμφωνίας-πλαίσιο.

6. Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία ανάθεσης μίας σύμβασης, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 περίπτωση β, 3, 4 και 5 δεν υποβληθούν προσφορές ή διαπιστωθεί ότι οι υποβληθείσες είναι ακατάλληλες ως προς το περιεχόμενο τους, η αναθέτουσα αρχή δύναται είτε να επαναλάβει τη διαδικασία είτε να προσφύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση με ένα ή περισσότερα από τα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο.

Άρθρο 35

Καταγγελία / λύση συμφωνίας-πλαίσιο

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καταγγείλει οποτεδήποτε τη συμφωνία-πλαίσιο για λόγους δημοσίου συμφέροντος, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι λόγοι αποδεδειγμένης αδυναμίας τήρησης της συμφωνίας για οικονομικούς λόγους ή όταν η συνέχιση εκτέλεσης της συμφωνίας θα οδηγούσε σε δυσανάλογα επαχθείς για το δημόσιο συμφέρον ή την εθνική άμυνα και ασφάλεια συνέπειες. Η καταγγελία είναι έγγραφη και κοινοποιείται σε όλα τα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο επί αποδείξει. Τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται ένα (1) μήνα μετά την κοινοποίησή της. Η καταγγελία αυτή μπορεί να οδηγήσει σε λύση και των τυχόν συναφθεισών συμβάσεων, με υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καταβάλλει στους αναδόχους το τμήμα της αμοιβής που αναλογεί στις παροχές που εκτελέστηκαν.
2. Στην περίπτωση των πολυμερών συμφωνιών-πλαίσιο, η έκπτωση ενός ή περισσότερων μερών της συμφωνίας-πλαίσιο δεν επηρεάζει την ισχύ αυτής για τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη, εφόσον παραμένουν τουλάχιστον δύο από αυτά.
3. Η έκπτωση αναδόχου από σύμβαση που συνάπτεται βάσει μίας συμφωνίας-πλαίσιο συνεπάγεται αυτοδίκαια και την έκπτωσή του από τη συγκεκριμένη συμφωνία-πλαίσιο. Κατά τα λοιπά, κατά τη διαδικασία λύσης μίας συμφωνίας-πλαίσιο και έκπτωσης ενός μέρους συμφωνίας-πλαίσιο ή ενός αναδόχου σύμβασης που βασίζεται σε συμφωνία-πλαίσιο, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ρυθμίζουν την εκτέλεση των συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος.

Άρθρο 36

Ανοικτή διαδικασία

1. Ανοικτή είναι η διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά. Η ανοικτή διαδικασία διεξάγεται σε ενιαίο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τη διενέργεια ποιοτικής επιλογής των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν προσφορά και εν συνεχεία την αξιολόγηση των προσφορών όσων αποδείχθηκε ότι πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό. Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται αναφορά σε «αίτηση συμμετοχής» νοείται η «προσφορά», ενώ όπου γίνεται αναφορά σε «υποψήφιο» νοείται ο «προσφέρων» στο πλαίσιο της ανοικτής διαδικασίας.
2. Στην ανοικτή διαδικασία, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της

προκήρυξης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

3. Διαδικαστικές λεπτομέρειες διενέργειας της ανοικτής διαδικασίας μπορούν να ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 37

Συνοπτικός διαγωνισμός

1. Στις συμβάσεις του άρθρου 23 παράγραφος 3 είναι δυνατή η χρήση συνοπτικής διαδικασίας δημοπράτησης (πρόχειρος διαγωνισμός).
2. Εφόσον επιλέξει αυτή τη διαδικασία, η αναθέτουσα αρχή δύναται να περιορίζει τα έγγραφα της σύμβασης και να μην ορίζει κριτήρια ποιοτικής επιλογής.
3. Δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής που διενεργεί τον διαγωνισμό. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 10 ημέρες από την ημερομηνία ανάρτησης της προκήρυξης στην οικεία ιστοσελίδα.

Άρθρο 38

Απευθείας ανάθεση

Στις συμβάσεις του άρθρου 23 παράγραφος 4, εφόσον συντρέχουν λόγοι κατεπείγοντος ή υπάρχει αποκλειστικός προμηθευτής, είναι δυνατή η απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα με κριτήριο τη δυνατότητα καλής και έγκαιρης εκτέλεσης από τον ανάδοχο. Στις λοιπές περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή καλεί τους ενδιαφερόμενους μέσω της ιστοσελίδας της να εκδηλώσουν ενδιαφέρον. Στη συνέχεια διενεργεί, παρουσία όσων από αυτούς προσέλθουν σε ημέρα, ώρα και τόπο που ορίζει και ανακοινώνει δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν, μέσω της ιστοσελίδας της, κλήρωση για την ανάδειξη του αναδόχου. Με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μπορεί να αποκλειστεί από την κλήρωση ενδιαφερόμενος που δεν έχει τη δυνατότητα καλής και έγκαιρης εκτέλεσης της προμήθειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 39

Έγγραφα της σύμβασης

1. Τα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνουν:

- α) την προκήρυξη του διαγωνισμού,
 - β) τη διακήρυξη του διαγωνισμού, η οποία περιλαμβάνει τους γενικούς και ειδικούς όρους της διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για την ασφάλεια εφοδιασμού, ασφάλεια πληροφοριών και υπεργολαβίας
και
 - γ) τη σύμβαση και τα τυχόν παραρτήματα που προσαρτώνται σε αυτήν και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας δημοσιεύονται πρότυπα υποδείγματα εγγράφων και σχεδίων συμβάσεων, με δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα. Η έκδοση της απόφασης αυτής δε συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 40 (άρθρο 18 της οδηγίας)

Τεχνικές προδιαγραφές

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, όπως ορίζονται στο σημείο 1 του παραρτήματος III, περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης.
2. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να επιτρέπουν την πρόσβαση των προσφερόντων στο διαγωνισμό με ίσους όρους και να μην έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων φραγμών στο άνοιγμα των συμβάσεων στον ανταγωνισμό.
3. Με την επιφύλαξη είτε υποχρεωτικών εθνικών τεχνικών κανόνων (περιλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την ασφάλεια προϊόντος), είτε των τεχνικών απαιτήσεων τις οποίες πρέπει να πληροί η Ελλάδα δυνάμει διεθνών συμφωνιών τυποποίησης, ώστε να εγγυάται τη διαλειτουργικότητα που απαιτείται από τις εν λόγω συμφωνίες και υπό τον όρο ότι αυτές είναι συμβατές προς το κοινοτικό δίκαιο, οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται:
 - α) είτε με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο Παράρτημα III και κατά σειρά προτίμησης:
 - αα) στα εθνικά μη στρατιωτικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων,
 - ββ) στις ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις,
 - γγ) στις κοινές μη στρατιωτικές τεχνικές προδιαγραφές,
 - δδ) στα εθνικά μη στρατιωτικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά των διεθνών προτύπων,
 - εε) σε άλλα διεθνή μη στρατιωτικά πρότυπα,

στ) σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που εκπονούνται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, ή, εφόσον αυτά δεν υπάρχουν, σε άλλα εθνικά μη στρατιωτικά πρότυπα, στις εθνικές τεχνικές εγκρίσεις, ή στις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των προϊόντων,

- σε μη στρατιωτικά τεχνικά πρότυπα που προέρχονται από τη βιομηχανία και αναγνωρίζονται ευρέως από αυτήν, ή
- στα εθνικά «πρότυπα αμυντικού εξοπλισμού» που καθορίζονται στο Παράρτημα III σημείο 3 και προδιαγραφές αμυντικού υλικού παρόμοιες με εκείνα τα πρότυπα·

Κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τη μνεία «ή ισοδύναμο»·

β) είτε με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, οι οποίοι δύνανται να περιλαμβάνουν περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, υπό τον όρο ότι οι παράμετροι αυτοί είναι αρκετά ακριβείς, ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στην αναθέτουσα αρχή να αναθέτει τη σύμβαση βάσει αντικειμενικών κριτηρίων·

γ) είτε με αναφορά στις επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β, παραπέμποντας, ως τεκμήριο της συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις προδιαγραφές που αναφέρονται στο στοιχείο α·

δ) είτε με παραπομπή στις προδιαγραφές που αναφέρονται στο στοιχείο α για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά.

4. Όταν η αναθέτουσα αρχή κάνει χρήση της δυνατότητας παραπομπής στις προδιαγραφές που ορίζονται στην παράγραφο 3 στοιχείο α, δεν μπορεί να απορρίψει μια προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρονται δεν τηρούν τις προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, κατά τρόπο που ικανοποιεί την αναθέτουσα αρχή και με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι οι λύσεις που προτείνει ικανοποιούν ισοδύναμα τις απαιτήσεις που ορίζουν οι τεχνικές προδιαγραφές. Κατάλληλο μέσο μπορεί να συνιστά τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή ή έκθεση δοκιμών που έχει συντάξει αναγνωρισμένος οργανισμός.

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή κάνει χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στην παράγραφο 3 να καθορίζει προδιαγραφές από άποψη επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, δεν μπορεί να απορρίπτει προσφορά έργων, προϊόντων ή υπηρεσιών, που πληρούν εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, κοινή τεχνική

προδιαγραφή, διεθνές πρότυπο ή τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που η ίδια έχει ορίσει. Ο προσφέρων υποχρεούται να αποδεικνύει στην προσφορά του, κατά τρόπο που ικανοποιεί την αναθέτουσα αρχή και με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, ότι τα έργα, τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που πληρούν το πρότυπο ανταποκρίνονται στις επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή. Κατάλληλο μέσο μπορεί να συνιστά τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή ή έκθεση δοκιμών που έχει συντάξει αναγνωρισμένος οργανισμός.

6. Όταν η αναθέτουσα αρχή ορίζει τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β, μπορεί να χρησιμοποιεί τις λεπτομερείς προδιαγραφές ή, εφόσον χρειάζεται, τμήματα των λεπτομερών προδιαγραφών, όπως καθορίζονται από τα ευρωπαϊκά, (πολυ) εθνικά οικολογικά σήματα ή από οποιοδήποτε άλλο οικολογικό σήμα, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) είναι ενδεδειγμένες για τον καθορισμό των χαρακτηριστικών των προμηθειών ή των υπηρεσιών, που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης,

β) οι απαιτήσεις του σήματος έχουν διαμορφωθεί με βάση επιστημονικά στοιχεία,

γ) τα οικολογικά σήματα εγκρίνονται με διαδικασία στην οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι κυβερνητικοί οργανισμοί, οι καταναλωτές, οι κατασκευαστές, οι διανομείς και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και

δ) είναι προσιτά σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναφέρει ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που φέρουν το οικολογικό σήμα τεκμαίρεται ότι πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζει η συγγραφή υποχρεώσεων. Υποχρεούται να δέχεται κάθε άλλο κατάλληλο αποδεικτικό μέσο, όπως τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή ή έκθεση δοκιμών που έχει συντάξει αναγνωρισμένος οργανισμός.

7. Κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, ως αναγνωρισμένοι οργανισμοί είναι τα εργαστήρια δοκιμών και βαθμονόμησης, οι οργανισμοί επιθεώρησης και πιστοποίησης που ανταποκρίνονται στα εφαρμοστέα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η αναθέτουσα αρχή δέχεται πιστοποιητικά από οργανισμούς αναγνωρισμένους σε άλλα κράτη μέλη.

8. Εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, οι τεχνικές προδιαγραφές δεν μπορούν να περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής ή εμπορικού σήματος ή

διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή τύπου ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχαν ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει αρκούντως ακριβής και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή των παραγράφων 3 και 4. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

9. Οι τεχνικές προδιαγραφές εγκρίνονται: α) για στρατιωτικό εξοπλισμό μείζονος οικονομικής αξίας, από τα Ανώτατα Συμβούλια των κλάδων των ΕΔ, β) για τον υπόλοιπο στρατιωτικό εξοπλισμό, από τα αρμόδια Γενικά Επιτελεία, γ) για κοινό, στα τρία Γενικά Επιτελεία, στρατιωτικό εξοπλισμό, από το Γενικό Επιτελείο στο οποίο ανατίθεται από το ΓΕΕΘΑ ο συντονισμός και η εκτέλεση της σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να επιδιώκεται η μέγιστη δυνατή τυποποίηση και διακλαδικότητα με ενοποιημένες προδιαγραφές για κοινά χρησιμοποιούμενα υλικά και η ορθή κωδικοποίηση - ταξινόμηση όλων των υπό προμήθεια υλικών, υπηρεσιών και έργων.

Άρθρο 41

Τεχνικός διάλογος

1. Πριν από την έναρξη διαδικασίας σύναψης μιας σύμβασης του παρόντος νόμου, η αναθέτουσα αρχή δύναται, κατά την κρίση της, μέσω διαδικασίας τεχνικού διαλόγου, να διαβουλευέται με τρίτους οικονομικούς φορείς με στόχο την συλλογή συμβουλών επί ζητημάτων που κρίνει ουσιώδη για τον καθορισμό των τεχνικών ή/και των οικονομικών πτυχών της σύμβασης στα έγγραφα της σύμβασης, όπως ιδίως για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών της σύμβασης, των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και ανάθεσης και των ειδικών όρων που απαιτούνται κατά περίπτωση για την ασφάλεια εφοδιασμού, υπό τον όρο ότι οι συμβουλές αυτές δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παρακώλυση του ανταγωνισμού.

2. Ο τεχνικός διάλογος διεξάγεται βάσει ειδικής πρόσκλησης για ανοιχτή μη δεσμευτική συμμετοχή ενδιαφερομένων που αναρτάται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής και δημοσιοποιείται με κάθε άλλο πρόσφορο, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, μέσο του έντυπου ή ηλεκτρονικού τύπου. Η δαπάνη των τυχόν δημοσιεύσεων στον τύπο και κάθε άλλο μέσο δημοσιότητας βαρύνει την αναθέτουσα αρχή. Σε περίπτωση συμβάσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις δ και ε του άρθρου 17, η ειδική πρόσκληση του προηγούμενου εδαφίου δεν δημοσιοποιείται, αλλά αποστέλλεται με κάθε πρόσφορο τρόπο.

3. Η πρόσκληση αναφέρει τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, το συνοπτικό αντικείμενο, τον τρόπο και την προθεσμία υποβολής παρατηρήσεων. Στην πρόσκληση επισυνάπτεται περιγραφικό έγγραφο, στο οποίο περιλαμβάνεται

κάθε άλλο πληροφοριακό στοιχείο σχετικά με την σύμβαση που προτίθεται να συνάψει η αναθέτουσα αρχή.

4. Ο τεχνικός διάλογος διαρκεί τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες από την ανάρτηση της σχετικής ανακοίνωσης ή από την αποστολή της σχετικής πρόσκλησης, όταν πρόκειται για συμβάσεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις δ και ε του άρθρου 17. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής σε περίπτωση συμβάσεων που είναι μείζονος οικονομικής αξίας ή ιδιαίτερα σύνθετου αντικειμένου. Μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάσσεται στην πρόσκληση για την ολοκλήρωση του τεχνικού διαλόγου, η αναθέτουσα αρχή συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τα σχόλια που υποβλήθηκαν.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ρυθμίζονται λεπτομερειακά και τεχνικά ζητήματα σχετικά με τη διενέργεια του τεχνικού διαλόγου. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 42 (άρθρο 20 της οδηγίας)

Ειδικοί όροι εκτέλεσης σύμβασης

Η αναθέτουσα αρχή δύναται να επιβάλει ειδικούς όρους εκτέλεσης της σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι οι όροι αυτοί είναι συμβατοί με το κοινοτικό δίκαιο και ότι επισημαίνονται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι όροι αυτοί μπορούν ιδίως να αφορούν την υπεργολαβία ή να αποσκοπούν στην ασφάλεια των διαβαθμισμένων πληροφοριών και την ασφάλεια του εφοδιασμού που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή ή στο να ληφθούν υπόψη περιβαλλοντικές ή κοινωνικές παράμετροι.

Άρθρο 43 (άρθρα 21 και 50-53 της οδηγίας)

Υπεργολαβία

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος, ο ανάδοχος επιλέγει ελεύθερα τους υπεργολάβους που θα χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της κύριας σύμβασης. Δεν επιτρέπεται να υποχρεωθεί από την αναθέτουσα αρχή να προβεί σε διακρίσεις κατά δυνητικών υπεργολάβων με βάση την εθνικότητα των τελευταίων.

2. Η αναθέτουσα αρχή δύναται, με ρητό όρο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης, να ζητεί από τον υποψήφιο ή τον προσφέροντα να αναφέρει στην αίτηση συμμετοχής ή στην προσφορά του:

α) το τμήμα/ τα τμήματα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους

β) τους τυχόν προτεινόμενους υπεργολάβους

γ) το αντικείμενο της υπεργολαβίας για την οποία προτείνονται οι υπεργολάβοι.

Στην περίπτωση αυτή, στα έγγραφα της σύμβασης αναφέρονται υποχρεωτικά οι τυχόν λόγοι αποκλεισμού και οι ελάχιστες απαιτήσεις χρηματοοικονομικής και τεχνικής ικανότητας των προτεινόμενων υπεργολάβων, καθώς και τα απαιτούμενα προς απόδειξη των ανωτέρω δικαιολογητικά.

3. Η αναθέτουσα αρχή δύναται, με ρητό όρο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης, να ζητεί από τον ανάδοχο να αναφέρει οιαδήποτε αλλαγή ανακύπτει σε επίπεδο υπεργολάβων κατά την εκτέλεση της σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να απορρίπτει τους υπεργολάβους που επέλεξε ο προσφέρων στο στάδιο της διαδικασίας σύναψης της κύριας σύμβασης ή ο ανάδοχος κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Η απόρριψη αυτή επιτρέπεται να βασίζεται μόνον σε λόγους αποκλεισμού και κριτήρια ποιοτικής επιλογής που εφαρμόζονται για την επιλογή των προσφερόντων για την κύρια σύμβαση. Εάν η αναθέτουσα αρχή απορρίψει έναν υπεργολάβο, πρέπει να προσκομίσει γραπτή αιτιολόγηση στον προσφέροντα ή στον ανάδοχο, αναφέροντας τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι ο συγκεκριμένος υπεργολάβος πρέπει να αποκλεισθεί.

5. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να επιβάλει στον ανάδοχο να εφαρμόσει τις διατάξεις των άρθρων 44 έως 47 στο σύνολο ή τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους. Η υπεργολαβική ανάθεση συμβάσεων σε τρίτους μπορεί να λάβει τη μορφή ενός ή περισσότερων από τους ακόλουθους ειδικούς όρους:

α) 1^{ος} ειδικός όρος: Ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του τι ποσοστό και ποια τμήματα της σύμβασης θα αναθέσει υπεργολαβικά σε τρίτους και η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να επιβάλει στον ανάδοχο να αναθέσει το σύνολο ή κάποια εξ αυτών με διαγωνιστική διαδικασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 44 έως 47.

β) 2^{ος} ειδικός όρος: Η αναθέτουσα αρχή ορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τι ποσοστό της σύμβασης θα ανατεθεί υπεργολαβικά σε τρίτους μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας και ο ανάδοχος επιλέγει τις συμβάσεις υπεργολαβίας που αντιστοιχούν στο καθορισθέν ποσοστό. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητεί από τους προσφέροντες να προσδιορίσουν στην προσφορά τους ποια τμήματα της σύμβασης προτίθενται να αναθέσουν υπεργολαβικά. Το ως άνω ποσοστό ορίζεται είτε ως σταθερή τιμή, είτε με τη μορφή κλίμακας τιμών που περιλαμβάνει ελάχιστο και μέγιστο ποσοστό. Το μέγιστο ποσοστό των συμβάσεων υπεργολαβίας που δύναται να επιβληθεί στον ανάδοχο να συνάψει μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της σύμβασης και είναι ανάλογο του αντικειμένου και της αξίας της

σύμβασης και της φύσης του βιομηχανικού τομέα που εμπλέκεται, περιλαμβανομένων του επιπέδου του ανταγωνισμού στην αγορά εκείνη και των σχετικών τεχνικών δυνατοτήτων της βιομηχανικής βάσης. Οποιοδήποτε ποσοστό υπεργολαβίας εμπίπτει στην κλίμακα τιμών που υποδεικνύεται από την αναθέτουσα αρχή, θεωρείται ότι πληροί την απαίτηση υπεργολαβίας που ορίζεται στην παρούσα παράγραφο. Ο ανάδοχος αναθέτει τα τμήματα της σύμβασης που επέλεξε να αναθέσει υπεργολαβικά σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στα άρθρα 44 έως 47 του παρόντος.

γ) 3ος ειδικός όρος: Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή κάνει χρήση του 2ου ειδικού όρου υπεργολαβίας, μπορεί να επιτρέπει στους προσφέροντες να προτείνουν να ανατεθεί με υπεργολαβία ποσοστό της συνολικής αξίας της σύμβασης που υπερβαίνει το απαιτούμενο από την αναθέτουσα αρχή ελάχιστο ποσοστό. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητεί από τους προσφέροντες να προσδιορίσουν ποια τμήματα της σύμβασης προτίθενται να αναθέσουν υπεργολαβικά πέραν του απαιτούμενου ελάχιστου ποσοστού, καθώς και τους υπεργολάβους που έχουν ήδη ορίσει. Ο ανάδοχος αναθέτει τα τμήματα της σύμβασης που επέλεξε να αναθέσει υπεργολαβικά σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στα άρθρα 44 έως 47 του παρόντος.

6. Η εφαρμογή του παρόντος δεν επηρεάζει την αλληλέγγυα και εις ολόκληρον με τους τυχόν υπεργολάβους ευθύνη του αναδόχου έναντι της αναθέτουσας αρχής για πλήρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από την κύρια σύμβαση.

Άρθρο 44 (άρθρα 50 και 51 της οδηγίας)

Υπεργολαβίες που ανατίθενται από αναδόχους, οι οποίοι δεν είναι αναθέτουσες αρχές

1. Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 43, παράγραφος 5, η αναθέτουσα αρχή επιβάλλει στον ανάδοχο την υπεργολαβική ανάθεση συμβάσεων σε τρίτους μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι ανάδοχοι, οι οποίοι δεν είναι αναθέτουσες αρχές, εφαρμόζουν τα άρθρα 44 και 46 του παρόντος κατά την ανάθεση συμβάσεων υπεργολαβίας σε τρίτους.

2. Για τους σκοπούς της πρώτης παραγράφου, οι οικονομικοί φορείς που συνιστούν κοινοπραξία για να αναλάβουν τη σύμβαση ή οι οικονομικοί φορείς που συνδέονται με τους φορείς αυτούς δεν θεωρούνται τρίτοι. Ο προσφέρων περιλαμβάνει εξαντλητικό κατάλογο των εν λόγω επιχειρήσεων στην προσφορά του. Ο κατάλογος αυτός ενημερώνεται για τις οποιεσδήποτε μεταβολές στους δεσμούς που υπάρχουν μεταξύ των οικονομικών φορέων.

3. Η ανάθεση συμβάσεων από τον προσφέροντα στους οικονομικούς φορείς της παραγράφου 2 δεν θεωρείται υπεργολαβία και δεν υπόκειται στις

διατάξεις του παρόντος νόμου περί υπεργολαβικής αναθέσεως τμήματος του συμβατικού αντικειμένου σε τρίτους μέσω διαγωνισμού. Επίσης, η ανάθεση συμβάσεων στους ως άνω οικονομικούς φορείς δεν συνυπολογίζεται στο ελάχιστο ποσοστό υπεργολαβίας που ενδεχομένως επιβάλλει στον ανάδοχο η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 5, περίπτωση β και γ.

4. Ο ανάδοχος υποβάλει, πριν από την υπογραφή της κάθε σύμβασης υπεργολαβίας, φάκελο προς την Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, ο οποίος περιλαμβάνει: α) όλα τα στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία και τα κριτήρια που χρησιμοποίησε για την επιλογή του συγκεκριμένου υπεργολάβου και β) σχέδιο της σύμβασης υπεργολαβίας που θα υπογραφεί μεταξύ αναδόχου και υπεργολάβου. Η σύμβαση υπεργολαβίας υπογράφεται μόνο εφόσον εγκριθεί από την αναθέτουσα αρχή.

5. Ο ανάδοχος ενεργεί με διαφάνεια και μεταχειρίζεται όλους τους δυνητικούς υπεργολάβους ισότιμα και χωρίς διακρίσεις.

Άρθρο 45 (άρθρο 52 της οδηγίας)

Κανόνες δημοσιότητας και σύναψης συμβάσεων υπεργολαβίας

1. Όταν ο ανάδοχος, ο οποίος δεν είναι αναθέτουσα αρχή, αναθέτει σύμβαση υπεργολαβίας με εκτιμώμενη αξία χωρίς ΦΠΑ ίση ή μεγαλύτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 23 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, γνωστοποιεί την πρόθεσή του με προκήρυξη.

2. Οι προκηρύξεις υπεργολαβίας περιέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα V και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες κριθούν χρήσιμες από τον ανάδοχο, εν ανάγκη με την έγκριση της αναθέτουσας αρχής. Οι προκηρύξεις υπεργολαβίας συντάσσονται σύμφωνα τα τυποποιημένα υποδείγματα που εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει της συμβουλευτικής διαδικασίας του άρθρου 67, παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/81/EK.

3. Οι προκηρύξεις υπεργολαβίας δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 54, παράγραφοι 4 έως 6 του παρόντος νόμου.

4. Δεν απαιτείται προκήρυξη υπεργολαβίας όταν η σύμβαση υπεργολαβίας πληροί τις προϋποθέσεις προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προκήρυξη του άρθρου 31 του παρόντος.

5. Οι ανάδοχοι μπορούν να εκδίδουν, σύμφωνα με το άρθρο 53, παράγραφος 3, προκηρύξεις υπεργολαβίας για τις οποίες δεν απαιτείται δημοσιότητα.

6. Ο ανάδοχος είναι δυνατόν να εκπληρώνει την απαίτηση υπεργολαβίας του άρθρου 43, παράγραφος 5, του παρόντος νόμου, αναθέτοντας, στη βάση συμφωνίας-πλαίσιο συμβάσεις υπεργολαβίας, οι οποίες θα συνάπτονται σύμφωνα με τους κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 44, παράγραφος 5 και

46 του παρόντος, και στις παραγράφους 1 έως 5 του παρόντος άρθρου. Οι συμβάσεις υπεργολαβίας που βασίζονται σε μια τέτοια συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται τηρουμένων των όρων που προβλέπει η συμφωνία-πλαίσιο. Οι συμβάσεις αυτές μπορούν να ανατεθούν μόνο σε οικονομικούς φορείς που συμμετείχαν αρχικά στη συμφωνία-πλαίσιο. Κατά την ανάθεση των συμβάσεων, οι συμβαλλόμενοι προτείνουν πάντοτε όρους που συνάδουν προς τους όρους της συμφωνίας-πλαίσιο.

Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαίσιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά έτη, εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις που προσδιορίζονται λαμβανομένου υπόψη του προβλεπόμενου κύκλου ζωής οποιωνδήποτε παραδιδόμενων ειδών, εγκαταστάσεων ή συστημάτων, και των τεχνικών δυσκολιών τις οποίες ενδέχεται να προκαλέσει η αλλαγή προμηθευτή.

Οι συμφωνίες-πλαίσιο δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται καταχρηστικώς ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, να περιορίζει ή να νοθεύει τον ανταγωνισμό.

7. Για την ανάθεση συμβάσεων υπεργολαβίας με εκτιμώμενη αξία κάτω των χρηματικών ορίων του άρθρου 27 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, οι ανάδοχοι εφαρμόζουν τις αρχές της συνθήκης σχετικά με τη διαφάνεια και τον ανταγωνισμό. Το άρθρο 24 του παρόντος νόμου εφαρμόζεται στον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων υπεργολαβίας.

Άρθρο 46 (άρθρο 53 της οδηγίας)

Κριτήρια ποιοτικής επιλογής των υπεργολάβων

1. Ο ανάδοχος αναφέρει στην προκήρυξη υπεργολαβίας τους λόγους αποκλεισμού, τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής των υπεργολάβων που ορίζει η αναθέτουσα αρχή, καθώς και οποιαδήποτε άλλα κριτήρια θα εφαρμόσει στην ποιοτική επιλογή των υπεργολάβων. Όλα τα κριτήρια πρέπει να είναι αντικειμενικά, χωρίς διακρίσεις και να συνάδουν προς τα κριτήρια που εφαρμόζονται από την αναθέτουσα αρχή, όσον αφορά την επιλογή των προσφερόντων για την κύρια σύμβαση. Οι απαιτούμενες ικανότητες πρέπει να συνδέονται άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης υπεργολαβίας και τα απαιτούμενα επίπεδα ικανότητας να είναι ανάλογα προς αυτό.

2. Ο ανάδοχος δεν απαιτείται να προχωρήσει σε υπεργολαβική ανάθεση, εφόσον αποδεικνύει, με τρόπο που πείθει την αναθέτουσα αρχή, ότι κανείς από τους υπεργολάβους που συμμετέχουν στον διαγωνισμό ή καμία από τις προσφορές τους δεν μπορεί να ανταποκριθεί στα κριτήρια που αναφέρονται στην προκήρυξη υπεργολαβίας, με αποτέλεσμα ο ανάδοχος να μην είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της κύριας σύμβασης.

Άρθρο 47 (άρθρο 54 της οδηγίας)

Υπεργολαβίες που ανατίθενται από αναδόχους οι οποίοι είναι αναθέτουσες αρχές

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος είναι αναθέτουσα αρχή εφαρμόζει κατά την σύναψη συμβάσεων υπεργολαβίας τις διατάξεις του παρόντος. Ο ανάδοχος ενεργεί με διαφάνεια και μεταχειρίζεται όλους τους δυνητικούς υπεργολάβους ισότιμα και χωρίς διακρίσεις.

Άρθρο 48 (άρθρο 22 της οδηγίας)

Ασφάλεια πληροφοριών

1. Όταν πρόκειται για συμβάσεις που απαιτούν ή/και περιλαμβάνουν διαβαθμισμένες πληροφορίες, η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης όλα τα αναγκαία μέτρα και απαιτήσεις για την απαιτούμενη ασφάλεια των εν λόγω πληροφοριών. Προς το σκοπό αυτό, η αναθέτουσα αρχή δύναται να απαιτήσει η προσφορά να περιλαμβάνει, ιδίως, τα ακόλουθα στοιχεία:

α) δέσμευση εκ μέρους του προσφέροντος και των υπεργολάβων που έχουν οριστεί ότι θα διασφαλίσουν δεόντως την εμπιστευτικότητα των διαβαθμισμένων πληροφοριών που έχουν στην κατοχή τους ή οι οποίες θα υποπέσουν στην αντίληψή τους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και μετά τον τερματισμό ή την ολοκλήρωση της σύμβασης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις·

β) δέσμευση εκ μέρους του προσφέροντος να επιτύχει τη δέσμευση που προβλέπεται στο στοιχείο α από άλλους υπεργολάβους στους οποίους θα αναθέσει υπεργολαβία κατά την υλοποίηση της σύμβασης·

γ) επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους υπεργολάβους που έχουν ήδη οριστεί, οι οποίες να επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να διαπιστώσει για καθέναν από αυτούς αν διαθέτει τις απαιτούμενες δυνατότητες, προκειμένου να προστατευθεί δεόντως η εμπιστευτικότητα των διαβαθμισμένων πληροφοριών στις οποίες έχουν πρόσβαση ή τις οποίες θα κληθούν να παράσχουν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων υπεργολαβίας τις οποίες θα ασκήσουν·

δ) δέσμευση εκ μέρους του προσφέροντος να παράσχει τις πληροφορίες που απαιτούνται στο στοιχείο γ για τους νέους υπεργολάβους πριν την ανάθεση της υπεργολαβίας τους.

2. Τα μέτρα και οι απαιτήσεις που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο πρέπει να συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας για τη διαπίστευση ασφαλείας, ιδίως δε τις διατάξεις του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (ΕΚΑ) και του Εθνικού Κανονισμού Βιομηχανικής

Ασφαλείας (ΕΚΒΑ) ή προς τις τυχόν ειδικές διατάξεις περί ασφάλειας πληροφοριών που περιλαμβάνονται σε διμερείς και διεθνείς συμφωνίες τις οποίες έχει συνάψει η Ελλάδα. Διαπιστεύσεις ασφαλείας σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ θεωρούνται καταρχάς ισότιμες με εκείνες που εκδίδονται σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, με την επιφύλαξη της δυνατότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας να διενεργήσει και λάβει υπόψη του περαιτέρω έρευνες με δική του πρωτοβουλία, εάν θεωρηθεί αναγκαίο.

Άρθρο 49 (άρθρο 23 της οδηγίας)

Ασφάλεια Εφοδιασμού

1. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης τις απαιτήσεις της που επιτρέπουν την ασφάλεια του εφοδιασμού. Προς το σκοπό αυτό, η αναθέτουσα αρχή δύναται να απαιτήσει η προσφορά να περιλαμβάνει ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία:

α) πιστοποίηση ή τεκμηρίωση που θα παρέχει στην αναθέτουσα αρχή επαρκή απόδειξη ότι ο προσφέρων θα είναι σε θέση να τηρήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την εξαγωγή, τη μεταφορά και τη διαμετακόμιση των εμπορευμάτων που συνδέονται με τη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης οιασδήποτε συμπληρωματικής τεκμηρίωσης που παρέχεται από το κράτος εγκατάστασης του προσφέροντος ή προέλευσης / διέλευσης του υλικού. Η πιστοποίηση/τεκμηρίωση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως:

αα) κατάλογο με όλες τις προϋποθέσεις αδειοδότησης και τους περιορισμούς σχετικά με την μεταφορά-διαμετακόμιση των υπό προμήθεια υλικών, καθώς και των απαρτίων και υποσυστημάτων αυτών, ιδίως εάν τα τελευταία προέρχονται από τρίτες χώρες

ββ) αρχείο τυχόν παλαιότερων μεταφορών παρεμφερών υλικών από τη χώρα παραγωγής τους στην Ελλάδα ή/και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και εξαγωγών σε τρίτες χώρες

γγ) κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που έχει με οποιοδήποτε τρόπο περιέλθει στην κατοχή του προσφέροντος από κρατικές αρχές και υπηρεσίες

β) μνεία κάθε τυχόν περιορισμού ή δέσμευσης που θα επιβληθεί στην αναθέτουσα αρχή όσον αφορά αποκάλυψη, μεταφορά ή χρήση των προϊόντων και υπηρεσιών ή οποιωνδήποτε αποτελεσμάτων αυτών των προϊόντων και υπηρεσιών που ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο ελέγχου εξαγωγών ή διευθετήσεων ασφαλείας

γ) πιστοποίηση ή τεκμηρίωση που να αποδεικνύει ότι η οργάνωση και η γεωγραφική θέση της αλυσίδας εφοδιασμού του προσφέροντος θα του

παράσχουν τη δυνατότητα να τηρήσει τις διευκρινιζόμενες στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού και δέσμευση ότι θα διασφαλίσει ότι οι πιθανές αλλαγές στην αλυσίδα εφοδιασμού κατά την εκτέλεση της σύμβασης δεν θα επηρεάσουν δυσμενώς τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις αυτές. Στο πλαίσιο της πιστοποίησης της οργάνωσης του εφοδιαστικού συστήματος του προσφέροντος, μπορεί να του ζητηθεί να χρησιμοποιήσει υπεργολάβους και μεταφορείς από συμμαχικές χώρες και να αποφύγει υπεργολάβους από χώρες στις οποίες ισχύει ειδικό καθεστώς που επιβάλλει περιορισμούς στις εξαγωγές αμυντικού υλικού

δ) τη δέσμευση, εκ μέρους του προσφέροντος ότι θα εγκαθιδρύσει ή/και θα διατηρήσει την ικανότητα που απαιτείται, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις αυξημένες ενδεχομένως ανάγκες της αναθέτουσας αρχής συνεπεία κρίσης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα συμφωνηθούν και ιδίως εντός των επιβαλλομένων από επιχειρησιακής άποψης χρόνων απόκρισης

ε) οποιαδήποτε υποστηρικτικά έγγραφα των εθνικών αρχών της χώρας του προσφέροντος όσον αφορά την ικανοποίηση των αυξημένων αναγκών της αναθέτουσας αρχής ως συνέπεια κρίσης

στ) τη δέσμευση εκ μέρους του προσφέροντος ότι θα διασφαλισθούν η συντήρηση, ο εκσυγχρονισμός ή οι προσαρμογές των προμηθειών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης

ζ) τη δέσμευση εκ μέρους του προσφέροντος ότι η αναθέτουσα αρχή θα ενημερωθεί εγκαίρως σχετικά με κάθε μεταβολή που θα επέλθει στην οργάνωσή του, στην αλυσίδα εφοδιασμού ή στη βιομηχανική στρατηγική η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει τις υποχρεώσεις του έναντι της αναθέτουσας αρχής

η) τη δέσμευση εκ μέρους του προσφέροντος ότι θα παράσχει στην αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα συμφωνηθούν από κοινού κατά την συνομολόγηση της σύμβασης, τον κατασκευαστικό φάκελο και όλα τα κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής ειδικά μέσα που είναι αναγκαία για την παραγωγή ανταλλακτικών, επιμέρους στοιχείων, συναρμολογημένων μερών καθώς και ειδικό εξοπλισμό δοκιμών, περιλαμβανομένων των τεχνικών σχεδίων, των αδειών και των οδηγιών χρήσης στην περίπτωση που ο προσφέρων δεν είναι πλέον σε θέση για οποιαδήποτε αιτία να παράσχει τον αναγκαίο εφοδιασμό.

2. Απαγορεύεται στην αναθέτουσα αρχή να ζητεί από τους προσφέροντες να επιτυγχάνουν δέσμευση εκ μέρους του κράτους μέλους, η οποία θα περιόριζε την ελευθερία του κράτους αυτού, να εφαρμόζει, σύμφωνα με τη σχετική διεθνή ή νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα εθνικά του κριτήρια αδειοδότησης εξαγωγών, μεταφοράς ή διαμετακόμισης στις συνθήκες που επικρατούν κατά το χρόνο της λήψης απόφασης για την έγκριση αυτή.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ρυθμίζονται ζητήματα λεπτομερειακού και τεχνικού χαρακτήρα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Η έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 50 (άρθρο 24 της οδηγίας)

Υποχρεώσεις σχετικά με τη φορολογία, την προστασία του περιβάλλοντος και τις διατάξεις περί προστασίας της απασχόλησης και των συνθηκών εργασίας

1. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στη διακήρυξη του διαγωνισμού ή/και στα έγγραφα της σύμβασης την αρμόδια δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οργανισμό από τους οποίους οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες μπορούν να λαμβάνουν τις κατάλληλες πληροφορίες για τις υποχρεώσεις σχετικά με τη φορολογία, την προστασία του περιβάλλοντος και τις διατάξεις περί προστασίας της απασχόλησης και των συνθηκών εργασίας που ισχύουν στον τόπο, όπου πρόκειται να εκτελεστούν τα έργα ή να παρασχεθούν οι υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, στην Ελλάδα ή σε τρίτη χώρα.
2. Η αναθέτουσα αρχή που παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ζητεί από τους προσφέροντες ή από τους υποψηφίους σε διαδικασία σύναψης συμβάσεων να δηλώσουν ρητά ότι έλαβαν υπόψη, κατά την κατάρτιση της προσφοράς τους, τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου. Προς τον σκοπό αυτό οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες συμπεριλαμβάνουν στον φάκελο τεχνικής προσφοράς τους σχετική υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται στο κράτος προέλευσης τους.
3. Η υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης δεν αποκλείει την εφαρμογή του άρθρου 79 του παρόντος σχετικά με τον έλεγχο των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Άρθρο 51 (άρθρο 34 της οδηγίας)

Πρόσκληση υποβολής προσφορών και συμμετοχής σε διαπραγμάτευση ή σε ανταγωνιστικό διάλογο

1. Στην κλειστή διαδικασία, στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού και στην διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, η

αναθέτουσα αρχή προσκαλεί ταυτοχρόνως και γραπτώς τους επιλεγέντες υποψηφίους να υποβάλουν τις προσφορές τους ή να συμμετάσχουν σε διαπραγμάτευση ή, στην περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου, στον διάλογο.

2. Η πρόσκληση προς τους υποψηφίους περιλαμβάνει είτε ένα αντίτυπο των εγγράφων της σύμβασης, είτε αναφορά στον τρόπο πρόσβασης στα έγγραφα της σύμβασης, όταν διατίθενται απευθείας με ηλεκτρονικά μέσα.

3. Όταν τα έγγραφα της σύμβασης βρίσκονται στη κατοχή φορέα άλλου από την αναθέτουσα αρχή που είναι υπεύθυνος για τη διαδικασία ανάθεσης, στην πρόσκληση διευκρινίζονται η διεύθυνση από όπου μπορεί να ζητηθούν τα εν λόγω έγγραφα και, ενδεχομένως, η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης για τα έγγραφα, το ποσό που πρέπει να καταβληθεί για την εξασφάλιση τους και οι τρόποι πληρωμής. Ο αρμόδιος φορέας αποστέλλει τα έγγραφα αυτά στους οικονομικούς φορείς αμελλητί μετά την παραλαβή της αίτησής τους.

4. Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα της σύμβασης γνωστοποιούνται από την αναθέτουσα αρχή το αργότερο έξι ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει ορισθεί για την παραλαβή των προσφορών, εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση ταχείας διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 56, παράγραφος 8 του παρόντος, η προθεσμία αυτή ανέρχεται σε τέσσερις ημέρες.

5. Εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους, η πρόσκληση περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) παραπομπή στη δημοσιευθείσα προκήρυξη διαγωνισμού
- β) την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών, τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν οι προσφορές και τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν. Στην περίπτωση διαδικασίας ανταγωνιστικού διαλόγου, οι πληροφορίες αυτές δεν περιέχονται στην πρόσκληση συμμετοχής στον διάλογο αλλά στην πρόσκληση υποβολής προσφορών
- γ) στην περίπτωση του ανταγωνιστικού διαλόγου, την ορισθείσα ημερομηνία και τη διεύθυνση για την έναρξη της φάσης των διαβουλεύσεων καθώς και τη γλώσσα ή τις γλώσσες που θα χρησιμοποιηθούν
- δ) ένδειξη των οποιωνδήποτε τυχόν εγγράφων που πρέπει να επισυναφθούν, είτε για την τεκμηρίωση των επαληθεύσιμων δηλώσεων τις οποίες παρέχει ο υποψήφιος σύμφωνα με το άρθρο 59, είτε ως συμπλήρωμα των πληροφοριών που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο, υπό τους ίδιους όρους με τους προβλεπόμενους στα άρθρα 62 και 63 του παρόντος νόμου
- ε) τη σχετική στάθμιση των κριτηρίων ανάθεσης της σύμβασης ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας των εν λόγω

κριτηρίων που χρησιμοποιούνται προκειμένου να καθορισθεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, εάν δεν περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 52 (άρθρο 30 παρ. 1 της οδηγίας)

Δημοσίευση προκαταρκτικής προκήρυξης

1. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να γνωστοποιεί μέσω προκαταρκτικής προκήρυξης, η οποία δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από την ίδια στο προφίλ αγοραστή, το οποίο αναφέρεται στο Παράρτημα VI σημείο 2, ως εξής:

- α) όταν πρόκειται για προμήθειες, την εκτιμώμενη συνολική αξία των συμβάσεων ή των συμφωνιών-πλαίσιο, ανά ομάδες προϊόντων, τις οποίες προτίθεται να συνάψει κατά τους δώδεκα (12) επόμενους μήνες - οι ομάδες προϊόντων καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή με παραπομπή στην ονοματολογία CPV
- β) όταν πρόκειται για υπηρεσίες, την εκτιμώμενη συνολική αξία των συμβάσεων ή των συμφωνιών-πλαίσιο, για καθεμία από τις κατηγορίες υπηρεσιών, τις οποίες προτίθεται να συνάψει κατά τους δώδεκα (12) επόμενους μήνες
- γ) όταν πρόκειται για έργα, τα βασικά χαρακτηριστικά των συμβάσεων ή των συμφωνιών-πλαίσιο τις οποίες προτίθεται να συνάψει.

2. Η δημοσίευση προκαταρκτικής προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υποχρεωτική μόνο για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 και μόνο στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ασκεί το δικαίωμά της να μειώσει τις προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών, σύμφωνα με το άρθρο 56, παράγραφος 4 του παρόντος νόμου.

3. Οι προκηρύξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή δημοσιεύονται στο προφίλ αγοραστή το ταχύτερο δυνατόν μετά τη λήψη απόφασης περί εγκρίσεως του προγράμματος στο οποίο εντάσσονται οι συμβάσεις έργων ή οι συμφωνίες-πλαίσιο, τις οποίες η αναθέτουσα αρχή προτίθεται να συνάψει.

4. Η αναθέτουσα αρχή που δημοσιεύει την προκαταρκτική προκήρυξη στο προφίλ αγοραστή αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με ηλεκτρονικά μέσα και σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3 του παρόντος νόμου, ειδοποίηση με την οποία ανακοινώνει τη δημοσίευση προκαταρκτικής προκήρυξης στο προφίλ αγοραστή.

5. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

Άρθρο 53 (άρθρα 30 παράγραφοι 2 και 3 και άρθρο 31 της οδηγίας)

Δημοσίευση προκήρυξης και ανακοίνωσης ανάθεσης σύμβασης

1. Η αναθέτουσα αρχή που επιθυμεί να συνάψει σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο κάνοντας χρήση κλειστής διαδικασίας, διαδικασίας διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, ή ανταγωνιστικού διαλόγου γνωστοποιεί την πρόθεσή της με προκήρυξη διαγωνισμού.
2. Η αναθέτουσα αρχή που έχει συνάψει σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο, αποστέλλει ειδοποίηση με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης, το αργότερο σαράντα οκτώ ημέρες μετά τη σύναψη της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση συμφωνιών-πλαίσιο που έχουν συναφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 32 έως 34, η αναθέτουσα αρχή απαλλάσσεται από την αποστολή ειδοποίησης με τα αποτελέσματα της σύναψης κάθε σύμβασης που βασίζεται στη συμφωνία-πλαίσιο.
3. Η δημοσίευση προκήρυξης και ανακοίνωσης ανάθεσης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υποχρεωτική για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 και δυνητική για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27.
4. Ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο μπορούν να μην δημοσιεύονται, σε περίπτωση που η γνωστοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να εμποδίσει την εφαρμογή των νόμων, να είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, και ιδίως τα συμφέροντα άμυνας ή/και ασφαλείας, ή να βλάψει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων ή τις συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ αυτών.

Άρθρο 54 (άρθρο 32 της οδηγίας)

Σύνταξη και λεπτομέρειες δημοσίευσης των προκηρύξεων

1. Οι κανόνες σύνταξης και δημοσίευσης προκηρύξεων του παρόντος άρθρου ισχύουν μόνο για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27.
2. Οι προκηρύξεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα IV και, ενδεχομένως, κάθε άλλη πληροφορία που κρίνεται χρήσιμη από την αναθέτουσα αρχή, χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα του Κανονισμού (ΕΚ) 1150/2009 (ΕΕΕΕ L 313/3), όπως εκάστοτε ισχύει.

3. Οι προκηρύξεις που αποστέλλονται από την αναθέτουσα αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διαβιβάζονται είτε με ηλεκτρονικά μέσα, με τη μορφή και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο σημείο 3 του παραρτήματος VI, είτε με άλλα μέσα. Σε περίπτωση εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 56, παράγραφος 8, οι προκηρύξεις πρέπει να αποστέλλονται με φαξ ή με ηλεκτρονικά μέσα, στη μορφή και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο Παράρτημα VI σημείο 3. Οι προκηρύξεις δημοσιεύονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά δημοσίευσης που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 1 στοιχεία α και β.

4. Οι προκηρύξεις που καταρτίζονται και αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, στη μορφή και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3, δημοσιεύονται το αργότερο πέντε (5) ημέρες μετά την αποστολή τους. Όταν οι προκηρύξεις δεν αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, στη μορφή και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3, δημοσιεύονται το αργότερο δώδεκα (12) ημέρες μετά την αποστολή τους ή, στην περίπτωση της ταχείας διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 56, παράγραφος 8, το αργότερο πέντε (5) ημέρες μετά την αποστολή τους.

5. Οι προκηρύξεις του διαγωνισμού δημοσιεύονται αναλυτικά στην ελληνική γλώσσα. Αυθεντικό θεωρείται μόνο το κείμενο που δημοσιεύεται στην γλώσσα αυτή. Μια περίληψη των σημαντικότερων στοιχείων κάθε προκήρυξης δημοσιεύεται και στις λοιπές επίσημες γλώσσες. Τα έξοδα δημοσίευσης των προκηρύξεων αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβαρύνουν την Ένωση.

6. Οι προκηρύξεις και το περιεχόμενό τους δεν μπορούν να δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο ή να δημοσιεύονται στο προφίλ αγοραστή πριν από την ημερομηνία της αποστολής τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προκηρύξεις που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες άλλες από εκείνες που περιέχονται στις προκηρύξεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή δημοσιεύονται στο προφίλ αγοραστή, αλλά πρέπει να αναφέρουν την ημερομηνία αποστολής της ειδοποίησης που εστάλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή της δημοσίευσης στο προφίλ αγοραστή. Οι προκαταρκτικές προκηρύξεις δεν μπορούν να δημοσιεύονται στο προφίλ αγοραστή πριν από την αποστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ειδοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευσή τους υπό τη μορφή αυτή. Πρέπει να αναφέρουν την ημερομηνία της εν λόγω αποστολής.

7. Το περιεχόμενο των προκηρύξεων που δεν αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα στη μορφή και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο Παράρτημα VI σημείο 3 περιορίζεται σε περίπου 650 λέξεις.

8. Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει την ημερομηνία αποστολής των προκηρύξεων.

9. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χορηγεί στην αναθέτουσα αρχή βεβαίωση της δημοσίευσης των πληροφοριών που της διαβίβασε αναφέροντας την ημερομηνία της εν λόγω δημοσίευσης. Η βεβαίωση αυτή συνιστά απόδειξη της πραγματοποίησης της δημοσίευσης.

Άρθρο 55

Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο

1. Στις διαδικασίες του παρόντος νόμου, εκτός του συνοπτικού (πρόχειρου) διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή μεριμνά για την ανάρτηση ή την αποστολή για δημοσίευση προκήρυξης υποχρεωτικά:

- α) στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης,
- β) στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (της Κεντρικής Αρχής Προμηθειών ή του αρμόδιου Γενικού Επιτελείου), με τη σύνταξη πρακτικού ανάρτησης,

2. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να αναρτά την προκήρυξη σε εμφανές και προσπελάσιμο στο κοινό χώρο εντός της υπηρεσίας και να αποστέλει την προκήρυξη για δημοσίευση στα Επιμελητήρια και σε Επαγγελματικές Ενώσεις ή Συνδέσμους Αμυντικής Βιομηχανίας.

Άρθρο 56 (άρθρο 33 της οδηγίας)

Προθεσμία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών

1. Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει υπόψη, ιδίως, τον πολύπλοκο χαρακτήρα της σύμβασης και το χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών, με την επιφύλαξη των ελάχιστων προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Στην κλειστή διαδικασία, στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού και σε περίπτωση χρησιμοποίησης του ανταγωνιστικού διαλόγου, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται:

- α) σε 37 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27

β) σε 20 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27.

3. Στην κλειστή διαδικασία, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν επιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται:

α) σε 40 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27

β) σε 20 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27.

4. Σε περίπτωση δημοσίευσης προκαταρκτικής προκήρυξης, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών της κλειστής διαδικασίας μπορεί, κατά γενικό κανόνα, να περιορίζεται σε τριάντα έξι (36) ημέρες, αλλά δεν είναι σε καμία περίπτωση μικρότερη των είκοσι δύο (22) ημερών. Η προθεσμία αρχίζει από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης για υποβολή προσφορών. Οι βραχύτερες προθεσμίες είναι αποδεκτές, υπό την προϋπόθεση ότι η προκαταρκτική προκήρυξη έχει περιλάβει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται στην προκήρυξη διαγωνισμού που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες κατά τη δημοσίευση της προκήρυξης και η προκαταρκτική προκήρυξη έχει αποσταλεί προς δημοσίευση μεταξύ ενός διαστήματος πενήντα δύο (52) ημερών έως δώδεκα (12) μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού.

5. Όταν οι προκηρύξεις καταρτίζονται και αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3, η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής για την κλειστή και διαπραγμάτευση διαδικασία και τον ανταγωνιστικό διάλογο μπορεί να μειωθεί κατά επτά (7) ημέρες.

6. Σύντμηση κατά πέντε (5) ημέρες της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών της κλειστής διαδικασίας είναι δυνατή όταν η αναθέτουσα αρχή παρέχει, με ηλεκτρονικό μέσο και από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης, σύμφωνα με το παράρτημα VI, ελεύθερη, άμεση και πλήρη πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης, προσδιορίζοντας στο κείμενο της προκήρυξης τη διαδικτυακή διεύθυνση από την οποία διατίθεται η εν λόγω τεκμηρίωση. Η σύντμηση αυτή μπορεί να προστίθεται στη μείωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο.

7. Όταν, για οποιοδήποτε λόγο τα έγγραφα της σύμβασης δεν παρασχέθηκαν εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 51, μολονότι ζητήθηκαν εμπρόθεσμα, ή όταν οι προσφορές μπορούν να συνταχθούν μόνον έπειτα από επιτόπια επίσκεψη ή από επιτόπια εξέταση εγγράφων συμπληρωματικών της συγγραφής υποχρεώσεων, οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών παρατείνονται, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λαμβάνουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών.

8. Όταν, στην κλειστή και με διαπραγμάτευση διαδικασία με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, επείγοντες λόγοι καθιστούν αδύνατη την τήρηση των ελάχιστων προθεσμιών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίζει:

α) προθεσμία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή των 10 ημερών, εάν η προκήρυξη απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το μορφότυπο και τις λεπτομέρειες διαβίβασης που προβλέπονται στο Παράρτημα VI σημείο 3

β) στην περίπτωση της κλειστής διαδικασίας, προθεσμία παραλαβής των προσφορών, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 10 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

9. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) 1182/71 του Συμβουλίου (ΕΕΕΕ L 124) περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες.

Άρθρο 57 (άρθρο 36 της οδηγίας)

Κανόνες επικοινωνίας

1. Κάθε επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αναθέτουσας αρχής και οικονομικών φορέων δύναται, κατ' επιλογή της αναθέτουσας αρχής, να πραγματοποιείται ταχυδρομικώς, με φαξ, με ηλεκτρονικά μέσα, τηλεφωνικώς στις περιπτώσεις και υπό τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 4, ή με συνδυασμό των μέσων αυτών.

2. Τα επιλεγόμενα μέσα επικοινωνίας πρέπει να είναι γενικώς προσιτά και συνεπώς δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της πρόσβασης των οικονομικών φορέων στη διαδικασία ανάθεσης. Η επικοινωνία, η ανταλλαγή και η αποθήκευση πληροφοριών πραγματοποιούνται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ακεραιότητα των δεδομένων και το απόρρητο των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών, ώστε η αναθέτουσα αρχή να εξετάζει το περιεχόμενο των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών μόνο μετά τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας για την

υποβολή τους. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για τις επικοινωνίες με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, πρέπει να μη δημιουργούν διακρίσεις και να είναι γενικώς προσιτά στο κοινό και συμβατά σε σχέση με τις γενικώς χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

3. Στους μηχανισμούς ηλεκτρονικής διαβίβασης και παραλαβής των προσφορών, καθώς και στους μηχανισμούς ηλεκτρονικής παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) πρέπει να είναι διαθέσιμες στα ενδιαφερόμενα μέρη οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, περιλαμβανομένης της κρυπτογράφησης. Επιπλέον, οι μηχανισμοί ηλεκτρονικής παραλαβής των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του Παραρτήματος VIII
- β) οι ηλεκτρονικές προσφορές πρέπει να συνοδεύονται από ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με το πδ 150/2001 (ΦΕΚ Α' 125), όπως ισχύει
- γ) επιτρέπεται η καθιέρωση συστήματος εθελοντικής πιστοποίησης με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου των υπηρεσιών πιστοποίησης των εν λόγω μηχανισμών
- δ) οι υποψήφιοι δεσμεύονται ώστε να υποβάλλουν τα έγγραφα, τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τις δηλώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 60 έως 65 και 67 του παρόντος νόμου, εάν δεν είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή, πριν από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται για την υποβολή των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής.

4. Για τη διαβίβαση των αιτήσεων συμμετοχής εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) οι αιτήσεις συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων μπορούν να υποβάλλονται γραπτώς ή τηλεφωνικά
- β) όταν οι αιτήσεις συμμετοχής υποβάλλονται τηλεφωνικά, πρέπει να αποστέλλεται γραπτή επιβεβαίωση πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει ορισθεί για την παραλαβή τους
- γ) η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί να επιβεβαιώνονται ταχυδρομικά ή με ηλεκτρονικά μέσα οι αιτήσεις συμμετοχής που υποβάλλονται με φαξ, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για λόγους νομικής κατοχύρωσης. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει στην προκήρυξη του διαγωνισμού τη σχετική απαίτηση, καθώς και την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να αποσταλεί η εν λόγω επιβεβαίωση.

5. Κάθε αναφορά του παρόντος νόμου σε έγγραφο δεν κωλύει την αντικατάστασή του από ισοδύναμα ηλεκτρονικά στοιχεία, αρχεία δεδομένων

και μεθόδους ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Άρθρο 58 (άρθρο 5 της οδηγίας)

Δικαιούμενοι συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία άνω των άνω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 25 έχουν όλοι οι οικονομικοί φορείς, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που είναι εγκατεστημένοι α) σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και γ) σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει διμερείς συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση ή με την Ελληνική Δημοκρατία, οι οποίες προβλέπουν το αμοιβαίο άνοιγμα της αγοράς των συμβάσεων του αμυντικού τομέα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών και έχουν δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους εγκατάστασής τους το δικαίωμα να διενεργούν τη συγκεκριμένη παροχή.
2. Δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 έχουν όλοι οι οικονομικοί φορείς, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που είναι εγκατεστημένοι σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και έχουν δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους εγκατάστασής τους το δικαίωμα να διενεργούν τη συγκεκριμένη παροχή.
3. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να επιτρέπει σε οικονομικούς φορείς από τρίτες χώρες να συμμετέχουν σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης, εφόσον γίνεται ρητή περί τούτου μνεία στα έγγραφα της σύμβασης.
4. Στην περίπτωση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών καθώς και συμβάσεων προμηθειών που περιλαμβάνουν επιπλέον εργασίες ή και υπηρεσίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, είναι δυνατόν να ζητείται από τα νομικά πρόσωπα να αναφέρουν, στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής τους, τα ονόματα και τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα των προσώπων τα οποία επιφορτίζονται με την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης.
5. Οι κοινοπραξίες, ενώσεις ή οι συμπράξεις οικονομικών φορέων δύνανται να υποβάλλουν προσφορές ή να εμφανίζονται ως υποψήφιοι. Για την υποβολή μιας προσφοράς ή μιας αίτησης συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να απαιτεί από τις κοινοπραξίες, ενώσεις ή συμπράξεις αυτές να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή. Εντούτοις, μία κοινοπραξία είναι δυνατόν να υποχρεωθεί να περιβληθεί συγκεκριμένη νομική μορφή, εάν της ανατεθεί η

σύμβαση, στο μέτρο που η περιβολή αυτής της νομικής μορφής είναι αναγκαία για την ορθή εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 59 (άρθρο 38 της οδηγίας)

Έλεγχος της καταλληλότητας των υποψηφίων και επιλογής των συμμετεχόντων και ανάθεση των συμβάσεων

1. Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των προβλεπόμενων στα άρθρα 76 και 79 κριτηρίων, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 74, αφού η αναθέτουσα αρχή ελέγξει την επάρκεια των οικονομικών φορέων που δεν έχουν αποκλεισθεί δυνάμει των άρθρων 60 ή 61, σύμφωνα με τα κριτήρια της χρηματοοικονομικής ικανότητας, των επαγγελματικών και τεχνικών γνώσεων ή ικανοτήτων που ορίζονται στα άρθρα 62 έως 67 και, ενδεχομένως, των αμερόληπτων κανόνων και κριτηρίων που ορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.
2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί ελάχιστα επίπεδα χρηματοοικονομικής και τεχνικής ικανότητας, τα οποία πρέπει να καλύπτουν οι υποψήφιοι, σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 63 του παρόντος. Η έκταση των οριζόμενων στα άρθρα 62 και 63 του παρόντος νόμου πληροφοριών καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα των ικανοτήτων που απαιτούνται για μια συγκεκριμένη σύμβαση πρέπει να συνδέονται με το φυσικό αντικείμενο και το οικονομικό μέγεθος της υπό ανάθεση σύμβασης και να είναι ανάλογα προς αυτό. Τα ελάχιστα αυτά επίπεδα αναφέρονται υποχρεωτικά στην προκήρυξη του διαγωνισμού και εξειδικεύονται στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης.
3. Στις κλειστές διαδικασίες, στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού και στον ανταγωνιστικό διάλογο, η αναθέτουσα αρχή δύναται να περιορίζει τον αριθμό των κατάλληλων υποψηφίων οι οποίοι προσκαλούνται για να υποβάλουν προσφορά ή να συμμετάσχουν σε διάλογο. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει στην προκήρυξη του διαγωνισμού και στα έγγραφα της σύμβασης τα αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια ή κανόνες που προτίθεται να χρησιμοποιήσει κατά την προεπιλογή υποψηφίων και τον ελάχιστο αριθμό υποψηφίων που προτίθεται να καλέσει στη δεύτερη φάση της διαδικασίας ανάθεσης και, ενδεχομένως, το μέγιστο αριθμό. Ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων που προτίθενται να καλέσει δεν μπορεί να είναι κατώτερος από τρεις (3). Ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται από την αναθέτουσα αρχή να συμμετάσχουν στη δεύτερη φάση της διαδικασίας ανάθεσης είναι τουλάχιστον ίσος προς τον ελάχιστο αριθμό υποψηφίων που έχει καθορισθεί εκ των προτέρων στα έγγραφα της σύμβασης, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων υποψηφίων.

4. Σε περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας είναι μικρότερος από το ελάχιστο όριο, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να συνεχίσει τη διαδικασία καλώντας τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες.

5. Εάν η αναθέτουσα αρχή θεωρήσει ότι ο αριθμός των κατάλληλων υποψηφίων είναι πολύ μικρός για την εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία και να δημοσιεύσει εκ νέου την αρχική προκήρυξη σύμφωνα με το άρθρο 53, παράγραφος 1 και το άρθρο 54 του παρόντος νόμου ορίζοντας νέα προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής. Στην περίπτωση αυτή, οι υποψήφιοι που επελέγησαν από την πρώτη δημοσίευση και οι υποψήφιοι που επιλέγονται από τη δεύτερη δημοσίευση προσκαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 51 του παρόντος. Η ευχέρεια αυτή ασκείται χωρίς επηρεασμό της δυνατότητας της αναθέτουσας αρχής να ακυρώσει την υπό εξέλιξη διαδικασία και να δρομολογήσει νέα διαδικασία.

6. Στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να συμπεριλάβει άλλους οικονομικούς φορείς που δεν υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής ούτε υποψηφίους που δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες.

7. Όταν η αναθέτουσα αρχή κάνει χρήση της δυνατότητας περιορισμού του αριθμού των προς συζήτηση λύσεων ή των προς διαπραγμάτευση προσφορών, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 29, παράγραφος 4 και στο άρθρο 30, παράγραφος 7 του παρόντος νόμου, επιβάλλει τον περιορισμό αυτό εφαρμόζοντας τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν επισημάνει στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τελική φάση ο αριθμός αυτός πρέπει να επιτρέπει τη διασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός λύσεων ή κατάλληλων υποψηφίων.

Άρθρο 60 (άρθρο 39 της οδηγίας)

Προσωπική κατάσταση του υποψηφίου ή του προσφέροντος

1. Αποκλείεται της συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων του παρόντος κάθε υποψήφιος ή προσφέρων, εις βάρος του οποίου υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση γνωστή στην αναθέτουσα αρχή, για έναν ή περισσότερους από τους λόγους που απαριθμούνται κατωτέρω:

- α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 351)

- β) δωροδοκία, όπως αυτή ορίζεται αντίστοιχα στο άρθρο 3 της πράξης της 26ης Μαΐου 1997 (ΕΕ C 195) και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ (ΕΕ L 192)
- γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
- δ) τρομοκρατικό έγκλημα ή παράβαση συνδεδεμένη με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως αυτές ορίζονται αντίστοιχα στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ (ΕΕΕΕ L 164), ή ηθική αυτουργία, συνέργεια, ή απόπειρα διάπραξης παράβασης, όπως προβλέπονται στο άρθρο 4 της εν λόγω απόφασης-πλαίσιο
- ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ (ΕΕΕΕ L 309).

Η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου υπόκειται στους κανόνες των οικείων διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας υπό την επιφύλαξη της τήρησης του κοινοτικού δικαίου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας δύναται να εγκρίνεται η κατά περίπτωση παρέκκλιση από την υποχρέωση της παραγράφου 1 για αποδεδειγμένα επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή ζητεί, οσάκις απαιτείται, από τους υποψηφίους ή τους προσφέροντες να προσκομίζουν τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και δύναται, εφόσον αμφιβάλλει ως προς την προσωπική κατάσταση των εν λόγω υποψηφίων ή προσφερόντων, να απευθύνεται στις αρμόδιες αρχές για να λάβει τις πληροφορίες που θεωρεί απαραίτητες για την προσωπική κατάσταση των εν λόγω υποψηφίων ή προσφερόντων. Όταν οι πληροφορίες αφορούν έναν υποψήφιο ή προσφέροντα εγκατεστημένο εκτός Ελλάδας, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητεί τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών του οικείου κράτους. Λαμβανομένης υπόψη της εθνικής νομοθεσίας του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένοι οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες, τα αιτήματα αυτά αφορούν τα νομικά ή/και φυσικά πρόσωπα, περιλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διευθυντών επιχείρησης, ή οποιουδήποτε προσώπου που έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου του υποψηφίου ή του προσφέροντος.

4. Κάθε υποψήφιος ή προσφέρων οικονομικός φορέας δύναται να αποκλεισθεί από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων του παρόντος όταν:

- α) τελεί υπό πτώχευση ή εκκαθάριση, παύση δραστηριοτήτων, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή σε οποιαδήποτε ανάλογη

κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του,

- β) έχει κινηθεί εναντίον του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, αναγκαστικής διαχείρισης, εκκαθάρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της χώρας εγκατάστασής του,
- γ) έχει καταδικασθεί βάσει αποφάσεως με ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας, με την οποία διαπιστώνεται αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή, όπως για παράδειγμα η παράβαση υπάρχουσας νομοθεσίας σχετικά με την εξαγωγή αμυντικού εξοπλισμού ή/και εξοπλισμού ασφάλειας ή για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεωκοπίας.
- δ) έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα το οποίο αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με οποιοδήποτε μέσο ενδέχεται να διαθέτει η αναθέτουσα αρχή, όπως, για παράδειγμα, παραβίαση υποχρεώσεων όσον αφορά την ασφάλεια των πληροφοριών ή του εφοδιασμού, στο πλαίσιο προηγούμενης σύμβασης,
- ε) έχει εξακριβωθεί, βάσει οποιωνδήποτε αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των προστατευμένων βάσεων δεδομένων, ότι δεν διαθέτει την αξιοπιστία που απαιτείται για τον αποκλεισμό κινδύνων κατά της ασφάλειας του κράτους,
- στ) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή αυτές του ελληνικού δικαίου,
- ζ) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή των φόρων και τελών σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένος ή αυτές του ελληνικού δικαίου,
- η) είναι ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών οι οποίες απαιτούνται κατ' εφαρμογή του παρόντος τμήματος ή δεν έχει παράσχει τις πληροφορίες αυτές.

5. Η αναθέτουσα αρχή δέχεται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και στην παράγραφο 4 περιπτώσεις α, β, γ, στ και ζ:

- α) για την παράγραφο 1 και την παράγραφο 4 περιπτώσεις α, β και γ, την προσκόμιση αποσπάσματος ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου εκδοθέντος από την αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή προέλευσης του εν λόγω προσώπου, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές,

β) για την παράγραφο 4 περιπτώσεις στ ή ζ, πιστοποιητικό εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

Στην περίπτωση που η ενδιαφερόμενη χώρα δεν εκδίδει τέτοιο έγγραφο ή πιστοποιητικό ή αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και στην παράγραφο 4 περιπτώσεις α, β ή γ, αυτό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση του ενδιαφερομένου ή, στα κράτη μέλη όπου δεν προβλέπεται η ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού του κράτους καταγωγής ή προέλευσης.

6. Η αναθέτουσα αρχή ορίζει στα έγγραφα της σύμβασης ποια δικαιολογητικά πρέπει να προσκομισθούν για την απόδειξη της προσωπικής κατάστασης του υποψηφίου/προσφέροντος, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 61 (άρθρο 40 της οδηγίας)

Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας

1. Όταν ο υποψήφιος απαιτείται, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους καταγωγής ή εγκατάστασής του, να είναι εγγεγραμμένος σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο για να ασκήσει την επαγγελματική του δραστηριότητα, μπορεί να κληθεί να αποδείξει την εγγραφή του στο εν λόγω μητρώο ή να προσκομίσει ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό, όπως ορίζονται στο Παράρτημα VII, Μέρος Α για τις συμβάσεις έργων, Μέρος Β για τις συμβάσεις προμηθειών και Μέρος Γ για τις συμβάσεις υπηρεσιών, και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους στο κράτος μέλος εγκατάστασής του.

2. Στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν ειδική άδεια ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να είναι σε θέση να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητήσει να αποδείξουν ότι διαθέτουν την άδεια αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ελευθερία εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

4. Οι αναθέτουσες αρχές ορίζουν στην προκήρυξη και στα έγγραφα της σύμβασης ποια δικαιολογητικά πρέπει να προσκομισθούν.

Άρθρο 62 (άρθρο της 41 οδηγίας)

Οικονομική και χρηματοπιστωτική επάρκεια

1. Η οικονομική και χρηματοπιστωτική επάρκεια του οικονομικού φορέα δύναται, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή, ενδεχομένως, πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων

β) ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών, στην περίπτωση που η δημοσίευση των ισολογισμών απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας,

γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, ενδεχομένως, περί του κύκλου εργασιών του τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης για τα τρία (3) το πολύ τελευταία διαθέσιμα οικονομικά έτη, ανάλογα με την ημερομηνία ίδρυσης ή έναρξης των δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, στο μέτρο που οι πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω κύκλους εργασιών είναι διαθέσιμες.

2. Ένας οικονομικός φορέας μπορεί, ενδεχομένως και για μια δεδομένη σύμβαση, να επικαλεστεί τις δυνατότητες άλλων φορέων, ανεξαρτήτως της νομικής φύσης των υφιστάμενων σχέσεων μεταξύ αυτού και των εν λόγω φορέων. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τα αναγκαία μέσα, προσκομίζοντας για παράδειγμα τη σχετική δέσμευση των εν λόγω φορέων.

3. Υπό τους ίδιους όρους, μια κοινοπραξία οικονομικών φορέων που αναφέρεται στο άρθρο 58 του παρόντος νόμου μπορεί να επικαλεστεί τις δυνατότητες των μετεχόντων στην κοινοπραξία ή άλλων φορέων.

4. Η αναθέτουσα αρχή ορίζει στην προκήρυξη και στα έγγραφα της σύμβασης ποιο ή ποια από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 δικαιολογητικά επέλεξαν καθώς και ποια άλλα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομισθούν.

5. Σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, αδυνατεί να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδείξει την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητά του με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

Άρθρο 63 (άρθρο 42 οδηγίας 2009/81/ΕΚ)

Τεχνικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες

1. Οι τεχνικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες των οικονομικών φορέων αξιολογούνται και ελέγχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 4.

2. Οι τεχνικές ικανότητες των οικονομικών φορέων μπορούν, κατά γενικό κανόνα, να αποδεικνύονται με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους

τρόπους, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των προμηθειών ή των υπηρεσιών:

α) αα) υποβολή του καταλόγου έργων που έχουν εκτελεστεί κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη, συνοδευόμενου από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης των σημαντικότερων εργασιών. Τα εν λόγω πιστοποιητικά αναφέρουν την αξία, το χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των έργων και προσδιορίζουν αν τα έργα εκτελέστηκαν σύμφωνα με τους κανόνες του επαγγέλματος και αν περατώθηκαν κανονικά. Εφόσον παρίσταται ανάγκη, τα εν λόγω πιστοποιητικά διαβιβάζονται απευθείας από την αρμόδια αρχή στην αναθέτουσα αρχή

ββ) υποβολή καταλόγου των κυριότερων παραδόσεων που πραγματοποιήθηκαν ή των κυριότερων υπηρεσιών που παρασχέθηκαν, κατά γενικό κανόνα, κατά τα πέντε (5) τελευταία έτη, με αναφορά στα διαλαμβανόμενα ποσά, στις ημερομηνίες και στους αποδέκτες ανεξάρτητα αν αυτοί είναι δημόσιοι ή ιδιώτες. Οι παραδόσεις και οι παρασχεθείσες υπηρεσίες αποδεικνύονται:

ααα) εάν ο αποδέκτης είναι αναθέτουσα αρχή, με πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή

βββ) εάν ο αποδέκτης είναι ιδιώτης αγοραστής, με πιστοποίηση του αγοραστή ή, εάν τούτο δεν είναι δυνατό, με απλή δήλωση του οικονομικού φορέα

β) με υπόδειξη του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών που εμπλέκονται, είτε ανήκουν άμεσα στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα είτε όχι, ιδίως δε των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας και, εφόσον πρόκειται για συμβάσεις έργων, με υπόδειξη αυτών που ο εργολήπτης θα έχει στη διάθεσή του για την εκτέλεση του έργου

γ) με περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο οικονομικός φορέας για την εξασφάλιση της ποιότητας και των μέσων μελέτης και έρευνας, καθώς και των εσωτερικών κανόνων όσον αφορά την πνευματική ιδιοκτησία

δ) με έλεγχο διενεργούμενο από την αναθέτουσα αρχή ή, εξ ονόματός της, από αρμόδιο επίσημο οργανισμό της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του οργανισμού αυτού, σχετικά με το παραγωγικό δυναμικό του προμηθευτή ή τις τεχνικές ικανότητες του οικονομικού φορέα και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που αυτός διαθέτει καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει για τον έλεγχο της ποιότητας

ε) για τις συμβάσεις έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών που συμπεριλαμβάνουν εργασίες ή υπηρεσίες χωροθέτησης και εγκατάστασης, με αναφορά των

τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του οικονομικού φορέα ή/και των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης, ιδίως δε του ή των υπευθύνων για την παροχή των υπηρεσιών ή τη διεξαγωγή των εργασιών

στ) για τις συμβάσεις έργων και υπηρεσιών και μόνο στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις, με αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης

ζ) με δήλωση στην οποία αναφέρονται το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη και ο αριθμός των στελεχών της επιχείρησής του κατά τα τελευταία τρία (3) χρόνια

η) με περιγραφή των μηχανημάτων, των υλικών, του τεχνικού εξοπλισμού, του αριθμού του προσωπικού και της τεχνογνωσίας ή/και των πηγών εφοδιασμού — περιγραφή της γεωγραφικής θέσης όταν βρίσκεται εκτός της επικράτειας της Ένωσης -, που θα έχει στη διάθεσή του ο οικονομικός φορέας για την εκτέλεση της σύμβασης, για την αντιμετώπιση ενδεχομένων αυξημένων αναγκών της αναθέτουσας αρχής συνεπεία καταστάσεως κρίσης ή για τη διασφάλιση της συντήρησης, του εκσυγχρονισμού ή των προσαρμογών των προμηθειών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης

θ) όσον αφορά τα προς παράδοση προϊόντα, με προσκόμιση των ακόλουθων στοιχείων:

αα) δείγματα, περιγραφή ή/και φωτογραφίες, η αυθεντικότητα των οποίων πρέπει να βεβαιώνεται εάν το ζητήσει η αναθέτουσα αρχή

ββ) πιστοποιητικά εκδιδόμενα από επίσημα ινστιτούτα ή οργανισμούς ελέγχου της ποιότητας με αναγνωρισμένες αρμοδιότητες, με τα οποία βεβαιώνεται η συμμόρφωση των προϊόντων, που επαληθεύεται με παραπομπή σε προδιαγραφές ή πρότυπα

ι) εφόσον πρόκειται για συμβάσεις που αφορούν, απαιτούν ή/και περιλαμβάνουν διαβαθμισμένες πληροφορίες, απόδειξη της ικανότητας επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαβίβασης αυτών των πληροφοριών στο απαιτούμενο από την αναθέτουσα αρχή επίπεδο προστασίας. Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να συμμορφώνονται προς τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 48 του παρόντος. Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει τις διαπιστεύσεις ασφαλείας τις οποίες θεωρεί ισοδύναμες εκείνων που εκδίδονται σύμφωνα με την κείμενη ελληνική νομοθεσία, διατηρώντας τη δυνατότητα να διεξάγει και να λαμβάνει υπόψη δικές της περαιτέρω έρευνες, εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, κατά περίπτωση, να χορηγεί στους υποψηφίους που δεν διαθέτουν ακόμη διαπίστευση ασφαλείας πρόσθετο χρόνο για να αποκτήσουν την εν λόγω διαπίστευση. Στην περίπτωση

αυτή, αναφέρει τη δυνατότητα αυτή και την προθεσμία στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

Η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει από την εθνική αρχή ασφαλείας του κράτους του υποψηφίου ή από την αρχή ασφαλείας που έχει ορισθεί από το κράτος να ελέγξει την καταλληλότητα των χώρων και εγκαταστάσεων που ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν, τις βιομηχανικές και διοικητικές διαδικασίες που θα εφαρμοσθούν, τους τρόπους διαχείρισης των πληροφοριών ή/και την κατάσταση του προσωπικού που ενδέχεται να απασχοληθεί για την εκτέλεση της σύμβασης.

3. Ένας οικονομικός φορέας μπορεί, ενδεχομένως και για μια δεδομένη σύμβαση, να επικαλεστεί τις ικανότητες άλλων φορέων, ανεξαρτήτως της νομικής φύσης των υφιστάμενων σχέσεων μεταξύ αυτού και των εν λόγω φορέων. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι, για την εκτέλεση της σύμβασης, θα έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα μέσα, παραδείγματος χάρη με την προσκόμιση της δέσμευσης των φορέων αυτών να θέσουν στη διάθεση του οικονομικού φορέα τους αναγκαία μέσα.

4. Υπό τους ίδιους όρους, μια κοινοπραξία οικονομικών φορέων που αναφέρεται στο άρθρο 58 του παρόντος νόμου μπορεί να επικαλεστεί τις ικανότητες των συμμετεχόντων στην κοινοπραξία ή άλλων φορέων.

5. Στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που έχουν ως αντικείμενο προμήθειες για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, την παροχή υπηρεσιών ή/και την εκτέλεση έργων, η ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν τις εν λόγω υπηρεσίες ή να κατασκευάσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται ιδίως βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

6. Η αναθέτουσα αρχή ορίζει στην προκήρυξη σύμβασης και στα έγγραφα της σύμβασης ποια από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην δεύτερη παράγραφο έχει επιλέξει και ποια άλλα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομισθούν.

7. Αν ο οικονομικός φορέας, για οποιοδήποτε βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει την τεχνική ή/και χρηματοπιστωτική ικανότητά του με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

Άρθρο 64 (άρθρο 43 της οδηγίας)

Πρότυπα που εφαρμόζονται από τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας

1. Η αναθέτουσα αρχή, όταν απαιτεί την προσκόμιση πιστοποιητικών τα οποία έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους εγκεκριμένους οργανισμούς και τα οποία βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους του οικονομικού φορέα ορισμένων προτύπων που εφαρμόζονται από τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας, παραπέμπει σε συστήματα διαχείρισης ποιότητας βασιζόμενα στα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και πιστοποιούμενα από ανεξάρτητους εγκεκριμένους οργανισμούς σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα για τη διαπίστευση και πιστοποίηση. Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά από ανεξάρτητους εγκεκριμένους οργανισμούς που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται και άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα συστήματα διαχείρισης ποιότητας τα οποία προσκομίζονται από τους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 65 (άρθρο 44 της οδηγίας)

Πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

1. Η αναθέτουσα αρχή, όταν απαιτεί, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 63 παράγραφος 2 περίπτωση στ του παρόντος νόμου, την υποβολή πιστοποιητικών τα οποία εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και τα οποία βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας τηρεί ορισμένα πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπει στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και περιβαλλοντικού ελέγχου (EMAS, Κανονισμός 761/2001 (ΕΕΕΕ L 114) ή σε πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης που βασίζονται σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα πιστοποιούμενα από οργανισμούς που λειτουργούν βάσει του κοινοτικού δικαίου, ή τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές ή διεθνείς προδιαγραφές όσον αφορά την πιστοποίηση. Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται και άλλα ισοδύναμα αποδεικτικά στοιχεία για μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης, τα οποία προσκομίζονται από τους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 66 (άρθρο 45 της οδηγίας)

Συμπληρωματική τεκμηρίωση και πληροφορίες

Η αναθέτουσα αρχή δύναται να καλεί τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά και έγγραφα που υπέβαλαν κατ' εφαρμογή των άρθρων 60 έως 65 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 67 (άρθρο 46 της οδηγίας)

Ενιαίο Μητρώο Επιχειρήσεων Αμυντικού Τομέα –

Συστήματα πιστοποίησης

1. Ιδρύεται Ενιαίο Μητρώο Επιχειρήσεων Αμυντικού Τομέα (στο εξής, Μητρώο), στο οποίο δύνανται να εγγράφονται οι κατασκευαστές στρατιωτικού εξοπλισμού, οι πάροχοι υπηρεσιών και οι εργολήπτες που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά στον αμυντικό τομέα. Το Μητρώο αποτελεί επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών υπό την έννοια του άρθρου 46 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, όπως ισχύει.

2. Το Μητρώο διαρθρώνεται στους ακόλουθους τρεις κλάδους:

- α) Κλάδος επιχειρήσεων κατασκευής στρατιωτικού εξοπλισμού και συναφούς υλικού.
- β) Κλάδος επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών και προμηθειών συναφών προς το στρατιωτικό εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών και του εξοπλισμού έρευνας και ανάπτυξης
- γ) Κλάδος επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν την κατασκευή τεχνικών έργων συναφών προς το στρατιωτικό εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένων των έργων NATO.

Κάθε κλάδος περιλαμβάνει τις επιμέρους κατηγορίες υλικών, υπηρεσιών και έργων στις οποίες κατατάσσονται οι επιχειρήσεις που εγγράφονται στο Μητρώο και, ενδεχομένως τάξεις ανά κατηγορία.

3. Αρμόδια υπηρεσία για την τήρηση και αναθεώρηση του Μητρώου είναι η ΓΔΑΕΕ.

4. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο, καθορίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται, στο άρθρο 60, παράγραφος 1 και παράγραφος 2 στοιχεία α έως δ και η, στο άρθρο 61, στο άρθρο 62 παράγραφοι 1, 4 και 5, στο άρθρο 63 παράγραφος 1 στοιχεία α έως θ, παράγραφοι 2 και 4, στο άρθρο 64, και, ενδεχομένως, στο άρθρο 65.

5. Επίσης, οι προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο, προσαρμόζονται στα άρθρα 62 παράγραφος 2 και 63 παράγραφος 2, όσον αφορά τις αιτήσεις εγγραφής που υποβάλλουν οικονομικοί φορείς που ανήκουν σε όμιλο και που

επικαλούνται πόρους που τους διαθέτουν άλλες επιχειρήσεις του ομίλου. Οι εν λόγω φορείς πρέπει, σε αυτή την περίπτωση, να αποδεικνύουν στην υπηρεσία τήρησης του Μητρώου ότι διαθέτουν αυτούς τους πόρους καθ' όλη τη διάρκεια της ισχύος του πιστοποιητικού που πιστοποιεί την εγγραφή τους στο Μητρώο και ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις θα συνεχίζουν να πληρούν κατά το ίδιο διάστημα τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής τις προβλεπόμενες στα άρθρα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος και τις οποίες επικαλούνται οι φορείς αυτοί για την εγγραφή τους.

6. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο δύνανται, για την εκάστοτε σύμβαση, να προσκομίζουν στην αναθέτουσα αρχή πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια υπηρεσία τήρησης του Μητρώου. Στα πιστοποιητικά αυτά μνημονεύονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή στο Μητρώο και η κατάταξη σε αυτό.

7. Η εγγραφή στο Μητρώο δεν συνιστά, για τις αναθέτουσες αρχές των άλλων κρατών μελών, τεκμήριο καταλληλότητας παρά μόνο σε σχέση με το άρθρο 60 παράγραφος 1 και παράγραφος 2 στοιχεία α έως δ και ζ, το άρθρο 61, το άρθρο 62, παράγραφος 1 στοιχεία β και γ, το άρθρο 63, παράγραφος 1, στοιχεία α, σημείο i και β έως ζ για τους εργολήπτες, το άρθρο 63, παράγραφος 1 στοιχεία α, σημείο ii, β έως ε και θ για τους προμηθευτές και το άρθρο 63, παράγραφος 1 στοιχεία α, σημείο ii, β έως ε και ζ για τους παρόχους υπηρεσιών.

8. Οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή στο Μητρώο δεν είναι δυνατόν να τίθενται υπό αμφισβήτηση χωρίς αιτιολόγηση. Όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, είναι δυνατόν να ζητείται, για την εκάστοτε σύμβαση, πρόσθετο πιστοποιητικό από κάθε οικονομικό φορέα. Οι αναθέτουσες αρχές των άλλων κρατών μελών εφαρμόζουν την παράγραφο 7 και το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μόνο στους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος το οποίο τηρεί τον επίσημο κατάλογο.

9. Για την εγγραφή των οικονομικών φορέων άλλων κρατών μελών στο Μητρώο, δεν είναι δυνατόν να ζητούνται άλλες αποδείξεις και δηλώσεις εκτός από εκείνες που ζητούνται από τους εγχώριους οικονομικούς φορείς και, εν πάση περιπτώσει, όχι άλλες από τις προβλεπόμενες στα άρθρα 60 έως 64, και, ενδεχομένως, το άρθρο 65. Εντούτοις, η εν λόγω εγγραφή ή πιστοποίηση δεν μπορεί να επιβάλλεται στους οικονομικούς φορείς των άλλων κρατών μελών για τη συμμετοχή τους σε διαδικασία σύναψης σύμβασης του παρόντος. Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη και αποδέχεται και άλλα ισοδύναμα αποδεικτικά μέσα.

10. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να ζητούν, ανά πάσα στιγμή, την εγγραφή τους στο Μητρώο. Πρέπει να ενημερώνονται σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα

που δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες για την απόφαση της υπηρεσίας τήρησης του Μητρώου.

11. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και των κατά περίπτωση συναρμοδίων υπουργών, καθορίζονται οι ειδικότεροι κανόνες και όροι για την κατάρτιση και τήρηση του Μητρώου, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων, των κριτηρίων και των διατυπώσεων εγγραφής και κατάταξης των επιχειρήσεων στο Μητρώο.

12. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα δύναται να καθιερώνονται είτε και εναλλακτικοί επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, είτε σύστημα πιστοποίησης των ανωτέρω οικονομικών φορέων από οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κατ' αναλογία όσων ορίζονται στο άρθρο 67 του παρόντος και να ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες λειτουργίας των ως άνω συστημάτων πιστοποίησης. Οι οργανισμοί πιστοποίησης που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο είναι οργανισμοί που ανταποκρίνονται στα ευρωπαϊκά πρότυπα για την πιστοποίηση.

Άρθρο 68

Στάδια διαδικασίας, χρόνος και τρόπος υποβολής στοιχείων

1. Η υποβολή των στοιχείων και δικαιολογητικών για τη συμμετοχή σε διαγωνισμό που διεξάγεται με την κλειστή διαδικασία ή την διαδικασία διαπραγμάτευσης με προκήρυξη διαγωνισμού ή με τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης γίνεται σε στάδια, σε χρόνο και με τρόπο, όπως αυτά ορίζονται στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Κατά το στάδιο ποιοτικής επιλογής και προεπιλογής, οι υποψήφιοι υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής και όσα από τα δικαιολογητικά ορίζονται στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης για

- α) τη νομιμοποίησή τους,
- β) την απόδειξη την προσωπικής τους κατάστασης και επαγγελματικής επάρκειας, σύμφωνα με τα άρθρα 60 και 61
- γ) την τεκμηρίωση της χρηματοοικονομικής και τεχνικής ικανότητάς τους, σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 63
- δ) την τεκμηρίωση της επίκλησης από τους υποψηφίους της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ικανότητας τρίτων κατά το στάδιο της ποιοτικής επιλογής και προεπιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 62 παράγραφοι 2 και 3 και 63 παράγραφοι 3 και 4 του παρόντος νόμου.

Επίσης υποβάλλουν τα δικαιολογητικά που ενδεχομένως ζητούνται από τη προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης για την τεκμηρίωση του

συστήματος διασφάλισης ποιότητας ή/και περιβαλλοντικής διαχείρισης που διαθέτουν οι υποψήφιοι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 64 και 65 του παρόντος νόμου.

3. Εφόσον ο υποψήφιος αποτελεί κοινοπραξία υποψηφίων οικονομικών φορέων, μαζί με την αίτηση συμμετοχής υποβάλλει τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά των για κάθε μέλος που συμμετέχει στην κοινοπραξία. Επίσης, στην περίπτωση υποβολής αίτησης συμμετοχής από κοινοπραξία, υποβάλλεται α) δήλωση των μελών με την οποία οριοθετείται με σαφήνεια το ποσοστό συμμετοχής κάθε μέλους στην κοινοπραξία και δηλώνεται ένα μέλος ως υπεύθυνο για το συντονισμό και τη διοίκηση όλων των μελών της κοινοπραξίας και την εκπροσώπηση αυτής έναντι της αναθέτουσας αρχής και β) πράξη του αρμόδιου οργάνου διοίκησης κάθε μέλους της κοινοπραξίας από το οποίο να προκύπτει η έγκρισή του για τη συμμετοχή του μέλους στην κοινοπραξία κοινοπραξία.

4. Όταν υποβάλλεται αίτηση συμμετοχής από υποψήφιο που δηλώνει ότι θα χρησιμοποιήσει υπεργολάβους για την εκτέλεση της σύμβασης στην περίπτωση που ανακηρυχθεί ανάδοχος, προσκομίζονται από τον υποψήφιο μαζί με την αίτηση συμμετοχής του και τα δικαιολογητικά της παραγράφου 2 για κάθε υπεργολάβο, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης.

5. Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να σέβεται πλήρως την εμπιστευτική φύση κάθε πληροφορίας που παρέχεται από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες.

6. Εάν στο κράτος προέλευσης του υποψηφίου βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή του ότι δεν εκδίδονται τα παραπάνω έγγραφα ή πιστοποιητικά της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή δεν καλύπτουν όλες τις ως άνω αναφερόμενες περιπτώσεις του παρόντος άρθρου, δύναται να αντικατασταθούν από ένορκη βεβαίωση του ενδιαφερομένου ή, στα κράτη μέλη όπου δεν προβλέπεται η ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού του κράτους καταγωγής ή προέλευσης. Στην κατά τα άνω ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση θα δηλώνεται ότι στην συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα έγγραφα και ότι δεν συντρέχουν στο συγκεκριμένο πρόσωπο οι ανωτέρω νομικές καταστάσεις.

7. Η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (ΦΕΚ Α' 99), όπως εκάστοτε ισχύει, περί αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, δεν έχει εφαρμογή στις διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων του παρόντος νόμου.

8. Κατά το στάδιο υποβολής προσφορών, οι προσφέροντες υποβάλλουν την προσφορά τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 71 του παρόντος νόμου.

9. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών με βάση το άρθρο 77 του παρόντος νόμου, ο προσφέρων, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, υποβάλλει τα έγγραφα και δικαιολογητικά κατακύρωσης που ορίζονται στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης.

10. Σε περίπτωση που κατά την διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης διαπιστωθεί ότι ο προσωρινός ανάδοχος ή οι υπεργολάβοι αυτού υπέβαλαν ψευδείς ή ανακριβείς δηλώσεις κατά την υποβολή της αίτησης συμμετοχής / της προσφοράς τους ή αναληθή ή πλαστά στοιχεία σχετικά με την τεχνική ή/και την χρηματοοικονομική του/τους ικανότητα ή δεν προσκομίσουν εγκαίρως και προσηκόντως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του.

11. Με την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας περί έγκρισης υποδειγμάτων εγγράφων της σύμβασης που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 39 του παρόντος νόμου, μπορεί να εξειδικεύονται περαιτέρω οι διαδικαστικές λεπτομέρειες της σύνταξης και της διαδικασίας υποβολής και των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 69

Αποσφράγιση, έλεγχος και αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής

1. Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης των αιτήσεων συμμετοχής την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης. Αιτήσεις συμμετοχής που υποβάλλονται μετά την έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης δεν αποσφραγίζονται αλλά παραδίδονται στην υπηρεσία για επιστροφή, ως εκπρόθεσμες.

2. Μετά την αποσφράγιση των αιτήσεων συμμετοχής η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού προβαίνει στον έλεγχο καταλληλότητας των υποψηφίων (ποιοτική επιλογή) και στην αξιολόγηση των ουσιαστικών προσόντων αυτών (προεπιλογή), σύμφωνα με τα άρθρα 60 έως 65 του παρόντος νόμου και τα ειδικότερα οριζόμενα στη προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης και κατατάσσει τους υποψηφίους κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης, σύμφωνα με τη βαθμολογία που έλαβε έκαστος εξ αυτών κατά την διαδικασία προεπιλογής.

3. Η αποσφράγιση των αιτήσεων συμμετοχής γίνεται δημόσια, παρουσία των υποψηφίων ή των νομίμως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους.

4. Όσοι δικαιούνται, σύμφωνα με τα παραπάνω, να παρευρίσκονται στη διαδικασία αποσφράγισης των αιτήσεων συμμετοχής, λαμβάνουν γνώση των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, καθώς επίσης και των στοιχείων που υποβλήθηκαν από αυτούς. Στα έγγραφα της σύμβασης ορίζεται η διαδικασία πρόσβασης των συμμετεχόντων στα στοιχεία που υποβλήθηκαν με τις αιτήσεις συμμετοχής.

5. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ποιοτικής επιλογής και προεπιλογής, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει προς τους υποψηφίους που προεπiléγησαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τους όρους των εγγράφων της σύμβασης, για:

- α) υποβολή προσφοράς, εάν εφαρμόζεται η κλειστή διαδικασία,
- β) συμμετοχή στον διάλογο, εάν εφαρμόζεται η διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου ή
- γ) συμμετοχή σε διαπραγμάτευση, εάν εφαρμόζεται η διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 70

Ειδικοί Κανόνες που εφαρμόζονται για την σύνταξη των προσφορών

1. Οι προσφορές που υποβάλλονται κατά την δεύτερη φάση της κλειστής διαδικασίας, της διαδικασίας του ανταγωνιστικού διαλόγου ή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση συντάσσονται και υποβάλλονται σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης και περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τα κάτωθι στοιχεία:

- α) εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος νόμου
- β) τεχνική προσφορά, που συντάσσεται σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης
- γ) πιστοποιητικά που εκδίδονται από επίσημα γραφεία ποιοτικού ελέγχου ή αρμόδιες υπηρεσίες, αναγνωρισμένων ικανοτήτων, που να βεβαιώνουν την καταλληλότητα των υλικών, επαληθευόμενη με παραπομπές σε ορισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα των προϊόντων, όταν απαιτούνται από τη προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης
- δ) οικονομική προσφορά, που συντάσσεται σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης
- ε) όλα τα στοιχεία που ενδεχομένως απαιτεί η αναθέτουσα αρχή σχετικά με τη συμμόρφωση του προσφέροντος με τους ειδικούς όρους περί ασφάλειας πληροφοριών και εφοδιασμού

στ) όλα τα στοιχεία που ενδεχομένως απαιτεί η αναθέτουσα αρχή σχετικά με τη συμμόρφωση του προσφέροντος με τους ειδικούς όρους περί υπεργολαβίας

ζ) οποιοδήποτε πρόσθετο στοιχείο τυχόν απαιτείται από τις διατάξεις του παρόντος ή/και άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και ορίζεται στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης.

2. Προσφορά που υποβάλλεται υπό αίρεση ή που δεν είναι σύμφωνη με τους γενικούς και ειδικούς όρους των τευχών δημοπράτησης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

3. Η τιμή της οικονομικής προσφοράς πρέπει να δίνεται σε ευρώ, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από στα έγγραφα της σύμβασης. Εφόσον από τη διακήρυξη προβλέπεται δυνατότητα υποβολής προσφορών σε συνάλλαγμα, η τιμή προσφοράς μπορεί να δίνεται είτε σε ευρώ είτε σε συνάλλαγμα, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό και έγκριση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα. Προσφορά για εγχώριο έργο, προμήθεια ή υπηρεσία που περιέχει τιμή σε συνάλλαγμα ή με ρήτρα συναλλάγματος, απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Εφόσον από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου για την αξιολόγηση των προσφορών οργάνου.

4. Στην προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης καθορίζονται οι νόμιμες κρατήσεις υπέρ δημοσίου, υπέρ νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή Οργανισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, καθώς και άλλα έξοδα, τα οποία βαρύνουν τον ανάδοχο.

5. Όρος στην προσφορά που αφορά την αναπροσαρμογή των τιμών, συνεπάγεται την απόρριψή της, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Προσφορά με όρο για έκπτωση στην τιμή, με την αίρεση της επίσπευσης της κατακύρωσης του διαγωνισμού απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

6. Ειδικά για τις προσφορές των κοινοπραξιών ισχύουν τα εξής:

α) Υποβάλλουν κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στην κοινοπραξία είτε από κοινό εκπρόσωπό της εξουσιοδοτημένο με συμβολαιογραφική πράξη. Στην προσφορά πρέπει να αναγράφεται η ποσότητα ή το μέρος του αντικειμένου της σύμβασης που αντιστοιχεί στον καθένα στο σύνολο της προσφοράς.

β) Με την υποβολή της προσφοράς κάθε μέλος της κοινοπραξίας ευθύνεται αλληλέγγυα και εις ολόκληρο. Σε περίπτωση κατακύρωσης της σύμβασης

στην κοινοπραξία, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι την πλήρη εκτέλεση της σύμβασης.

- γ) Εάν λόγω αδυναμίας για οποιονδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος της κοινοπραξίας αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της κοινοπραξίας κατά το χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή.
- δ) Εάν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά το χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους.
- ε) Τα υπόλοιπα μέλη της ένωσης/κοινοπραξίας και στις δύο περιπτώσεις των εδαφίων γ και δ μπορούν να προτείνουν αντικατάσταση του μέλους. Η αντικατάσταση μπορεί να εγκριθεί με απόφαση του αρμόδιου φορέα που εγκρίνει το διαγωνισμό.

7. Στην κλειστή διαδικασία και στην διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, μετά την κατάθεση της προσφοράς κατά τη δεύτερη φάση της διαδικασίας, δεν γίνεται αποδεκτή, αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη κάθε διευκρίνιση, τροποποίηση ή απόκρουση όρου της προκήρυξης ή της πρόσκλησης ή της προσφοράς. Διευκρινίσεις μετά την κατάθεση της προσφοράς δίνονται μόνον όταν ζητούνται από το αρμόδιο συλλογικό όργανο, υπό τον όρο ότι τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και ότι οι διευκρινίσεις που παρέχονται δεν μεταβάλουν ουσιωδώς το περιεχόμενο της προσφοράς ή το αντικείμενο της σύμβασης. Από τις διευκρινίσεις που δίνονται σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία που ζητήθηκαν.

8. Σχετικά με την κατασκευή, παραγωγή και προέλευση των υλικών στις συμβάσεις προμηθειών ορίζονται τα εξής:

- α) Οι προμηθευτές υποχρεούνται να αναφέρουν στις προσφορές τους τη χώρα προέλευσης και κατασκευής των υλικών σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης. Ο προσφέρων πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο στο οποίο κατασκευάζονται τα προσφερόμενα υλικά, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής του. Εφόσον για την παραγωγή του τελικού προϊόντος μεσολαβούν διάφορες φάσεις κατασκευής πρέπει να δηλώνεται στην προσφορά το κατά περίπτωση εργοστάσιο και ο τόπος εγκατάστασής του, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής στη διαμόρφωση της τιμής του τελικού προϊόντος για καθεμία από αυτές τις φάσεις όπου τούτο απαιτείται από τους όρους της προκήρυξης. Προσφορά στην οποία δεν υπάρχει η παραπάνω δήλωση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Μετά την υποβολή της προσφοράς απαγορεύεται η αλλαγή του εργοστασίου που δηλώθηκε. Αν διαπιστωθεί από την υπηρεσία ανυπαρξία του εργοστασίου που δηλώθηκε με την προσφορά, η προσφορά

απορρίπτεται και στον προσφέροντα επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ ποινή αποκλεισμού από τις προμήθειες των ΕΔ, μετά από γνώμη του αρμόδιου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού οργάνου. Παράλληλα για το συγκεκριμένο ημεδαπό οικονομικό φορέα ενημερώνεται αρμοδίως το ΕΜΕΑΤ. Η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη και όταν στο εργοστάσιο που δηλώνεται για την κατασκευή μερικώς ή ολικώς των υλικών έχει επιβληθεί ποινή αποκλεισμού από τους διαγωνισμούς των ΕΔ που ισχύει κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.

- β) Όταν οι προσφέροντες ή οι υπεργολάβοι τους δηλώνουν ότι δεν θα κατασκευάσουν τα υλικά μερικώς ή ολικώς σε δικό τους εργοστάσιο, εκτός των παραπάνω στοιχείων που πρέπει να δηλώνονται στην προσφορά, πρέπει να επισυνάψουν σε αυτή και υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του εργοστασίου στο οποίο θα κατασκευαστούν τα υλικά με την οποία δηλώνεται ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση.
- γ) Μετά την έκδοση της κατακυρωτικής απόφασης και τη σύναψη της σύμβασης δεν επιτρέπεται η αλλαγή του εργοστασίου που δηλώθηκε με την προσφορά και με βάση την οποία έγινε η κατακύρωση. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας μπορεί να εγκριθεί, μετά από αιτιολογημένο αίτημα του προμηθευτή, η αλλαγή του εργοστασίου με απόφαση του έχοντος την οικονομική αρμοδιότητα.
- δ) Κατασκευή του υλικού σε εργοστάσιο άλλο από εκείνο που δηλώθηκε στην προσφορά χωρίς προηγούμενη κατά τα ανωτέρω έγκριση της υπηρεσίας συνεπάγεται την κήρυξη του αναδόχου εκπτώτου από τη σύμβαση και επιβολή των προβλεπόμενων ποινικών ρητρών.

Άρθρο 71

Υποβολή προσφορών

1. Οι προσφορές κατατίθενται εγγράφως και διατυπωμένες στην ελληνική γλώσσα, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη της σύμβασης ή τη σχετική πρόσκληση υποβολής προσφοράς ή συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. Είναι δυνατή η κατάθεση ξενόγλωσσας προσφοράς που υποβάλλεται απευθείας από αλλοδαπό οικονομικό φορέα, εφόσον συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Σε κάθε περίπτωση, υπερισχύει το ελληνικό κείμενο. Τα τεχνικά εγχειρίδια και φυλλάδια, που συνοδεύουν τις προσφορές δύναται να υποβάλλονται στην αγγλική γλώσσα.

2. Οι προσφορές παραλαμβάνονται και αποσφραγίζονται από την Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού.

3. Εάν από την προκήρυξη ή την πρόσκληση για υποβολή προσφοράς προβλέπεται ότι μαζί με την προσφορά πρέπει να κατατεθούν και δείγματα του υλικού, αυτά κατατίθενται πριν από το διαγωνισμό στην υπηρεσία, η δε σχετική απόδειξη υποβάλλεται μαζί με την προσφορά. Κατάθεση δείγματος δεν απαιτείται εάν έχει ήδη κατατεθεί κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής κατά την πρώτη φάση της διαδικασίας (προεπιλογή).

4. Οι προσφορές μπορεί να υποβάλλονται προς την αναθέτουσα αρχή με οποιονδήποτε τρόπο προβλέπεται στη προκήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, σύμφωνα με το άρθρο ... του παρόντος νόμου, και παραλαμβάνονται με απόδειξη, με την προϋπόθεση ότι αυτές περιέρχονται, με ευθύνη του προσφέροντος, στην υπηρεσία μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους, όπως αυτή ορίζεται στη προκήρυξη. Στις περιπτώσεις αυτές, όταν απαιτείται κατάθεση δείγματος, επιτρέπεται η αποστολή του σύμφωνα με τα οριζόμενα παραπάνω, υπό την προϋπόθεση όμως ότι τούτο περιέρχεται στην υπηρεσία μέχρι τέσσερις (4) ημέρες από την επόμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, το δε αποδεικτικό αποστολής περιέχεται απαραίτητα στο φάκελο προσφοράς με τα τεχνικά στοιχεία.

5. Στις περιπτώσεις που οι προσφορές δεν πληρούν τα οριζόμενα από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού, δεν λαμβάνονται υπόψη.

6. Προσφορές που υποβάλλονται ή περιέρχονται στην αναθέτουσα αρχή πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού, δεν αποσφραγίζονται, αλλά παραδίδονται στην Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που καθορίζεται στη διακήρυξη, προκειμένου να αποσφραγιστούν μαζί με τις άλλες που κατατέθηκαν με την προαναφερόμενη διαδικασία.

7. Προσφορές που υποβάλλονται ή περιέρχονται στην αναθέτουσα αρχή εκπρόθεσμα, επιστρέφονται στους προσφέροντες χωρίς να αποσφραγιστούν.

Άρθρο 72

Χρόνος ισχύος προσφορών

1. Οι προσφορές των υποψηφίων ισχύουν μέχρι τη λήψη απόφασης για τα αποτελέσματα του διαγωνισμού και κατ' ελάχιστο για χρονικό διάστημα εκατόν (90) ημερολογιακών ημερών από την επόμενη της διενέργειάς του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης ή αν παραταθούν μεταγενέστερα εγγράφως από τους υποψηφίους για χρόνο μεγαλύτερο από τον παραπάνω.

2. Όταν παρέλθουν οι παραπάνω προθεσμίες, οι υποψήφιοι απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση και δικαιούνται να τους επιστραφεί η εγγύηση συμμετοχής χωρίς άλλη απαίτησή τους από την υπηρεσία σε σχέση με την προσφορά τους.

3. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο αυτού που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 73

Αποσφράγιση και έλεγχος προσφορών

1. Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης των προσφορών την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στη σχετική πρόσκληση. Προσφορές που υποβάλλονται μετά την έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης δεν αποσφραγίζονται, αλλά παραδίδονται στην υπηρεσία για επιστροφή, ως εκπρόθεσμες.

2. Η αποσφράγιση των φακέλων τεχνικών προσφορών γίνεται παρουσία των υποψηφίων που προσκλήθηκαν και υπέβαλαν προσφορά ή των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους. Προσφορά που υποβλήθηκε από υποψήφιο που δεν περιλαμβάνεται στον πίνακα προεπιλεγέντων δεν αποσφραγίζεται, αλλά παραδίδεται στην υπηρεσία για επιστροφή.

3. Ακολουθεί ο έλεγχος πληρότητας και κανονικότητας των τεχνικών προσφορών και συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Σε περίπτωση διαπίστωσης ασυμφωνίας της τεχνικής προσφοράς με τα έγγραφα της σύμβασης, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού αποκλείει τον προσφέροντα από τη συνέχεια της διαδικασίας.

4. Την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, παρουσία των υποψηφίων των οποίων οι προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές ή των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, ανακοινώνει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, συμπεριλαμβανομένης και της βαθμολογίας. Η απουσία υποψηφίων από τη διαδικασία αυτή δεν κωλύει την πρόδοό της.

5. Εν συνεχεία αποσφραγίζονται οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών. Ακολουθεί ο έλεγχος πληρότητας και κανονικότητας αυτών και συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Οι λοιπές οικονομικές προσφορές δεν αποσφραγίζονται και επιστρέφονται μετά την πάροδο της προθεσμίας άσκησης και υποβολής προσφυγής κατά της απόρριψης της τεχνικής προσφοράς και σε κάθε περίπτωση μετά την πάροδο των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 85 σχετικά με την υποβολή προσφυγών ή μετά την έκδοση απόφασης επί αυτών. Στο παρόν στάδιο αποσφράγισης και ελέγχου ανακοινώνονται οι τιμές των προσφορών.

6. Προσφορά που δεν πληροί τους όρους του διαγωνισμού απορρίπτεται. Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού δύναται κατά την κρίση της να επιτρέψει στους προσφέροντες να διορθώσουν δημοσίως και ενώπιον της τυχόν εκ παραδρομής σφάλματα και επουσιώδεις ελλείψεις της προσφοράς, υπό τον όρο ότι δεν παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και δεν επέρχεται ουσιώδης μεταβολή των στοιχείων της προσφοράς.

Άρθρο 74 (άρθρο 19 της οδηγίας)

Εναλλακτικές προσφορές

1. Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιτρέψει στους προσφέροντες να υποβάλλουν εναλλακτικές προσφορές.
2. Η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει στην προκήρυξη διαγωνισμού εάν επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές. Αν δεν υπάρχει σχετική επισήμανση, οι εναλλακτικές προσφορές δεν επιτρέπονται.
3. Η αναθέτουσα αρχή που επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης τις ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και τον τρόπο υποβολής των εν λόγω προσφορών. Λαμβάνονται υπόψη μόνο οι εναλλακτικές προσφορές που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες απαιτήσεις που έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.
4. Στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή που έχει επιτρέψει την υποβολή εναλλακτικών προσφορών δεν δύναται να απορρίπτει μια εναλλακτική προσφορά με μοναδική αιτιολογία ότι, εάν επιλεγεί, θα οδηγήσει, αντίστοιχα, είτε στη σύναψη σύμβασης υπηρεσιών και όχι σύμβασης προμηθειών, είτε στη σύναψη σύμβασης προμηθειών αντί σύμβασης υπηρεσιών.

Άρθρο 75

Εγγυητικές επιστολές

Το άρθρο 33 του ν. 3433/2006, πλην της παραγράφου 14 αυτού, το οποίο ρυθμίζει τα ζητήματα που σχετίζονται με τις εγγυητικές επιστολές διατηρείται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στο άρθρο 93 του παρόντος νόμου. Όπου στο άρθρο 33 του ν. 3433/2006 γίνεται αναφορά σε υποδείγματα εγγυητικών επιστολών νοούνται αυτά που περιλαμβάνονται στα υποδείγματα των εγγράφων της σύμβασης, τα οποία εκδίδονται με την απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 39 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 76 (άρθρο 47 της οδηγίας)

Κριτήρια ανάθεσης

1. Με την επιφύλαξη των κείμενων διατάξεων σχετικά με τον διοικητικό καθορισμό της αμοιβής ορισμένων κατηγοριών υπηρεσιών, τα κριτήρια βάσει των οποίων οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τις συμβάσεις του παρόντος είναι:

- α) είτε, εφόσον η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, διάφορα κριτήρια που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης, όπως, π.χ., η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αξία, ο λειτουργικός χαρακτήρας, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, το κόστος καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, η αποδοτικότητα, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η διαλειτουργικότητα και τα επιχειρησιακά χαρακτηριστικά, καθώς και κάθε άλλη παράμετρος που συνδέεται με το αντικείμενο της δημοπρατούμενης σύμβασης
- β) είτε αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή.

2. Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης τη βαρύτητα (σχετική στάθμιση) που προσδίδει σε καθένα από τα επιλεγέντα κριτήρια για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται με την πρόβλεψη μιας κλίμακας με κατάλληλο εύρος. Όταν, κατά τη γνώμη της αναθέτουσας αρχής, δεν είναι δυνατή η στάθμιση για λόγους που μπορούν να αποδειχθούν, η αναθέτουσα αρχή καθορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων ανάθεσης.

3. Στα έγγραφα της σύμβασης δύναται να εξειδικεύονται και να κατατάσσονται σε ομάδες τα κριτήρια της παραγράφου 1 περ. α) του παρόντος, να τίθενται οι συντελεστές βαρύτητας αυτών υπό την μορφή σταθερής τιμής ή κλίμακας τιμών ανά κριτήριο ή ομάδα κριτηρίων και να καθορίζονται οι μέθοδοι βαθμολόγησης και αξιολόγησης των προσφορών.

Άρθρο 77

Αξιολόγηση προσφορών

1. Η αξιολόγηση των προσφορών διενεργείται από την Επιτροπή Διενέργειας

Διαγωνισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Αξιολογούνται μόνον οι προσφορές που έχουν κριθεί ως τεχνικά αποδεκτές και σύμφωνες με τους λοιπούς όρους των εγγράφων της σύμβασης. Στο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού δύναται να επισκέπτεται τις εγκαταστάσεις των διαγωνιζομένων, προκειμένου να εξετάσει τις πραγματικές κατασκευαστικές δυνατότητες αυτών για τα συγκεκριμένα υλικά που προσφέρουν στο διαγωνισμό.

3. Όταν βασικό κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, σε περίπτωση ισοδύναμων προσφορών μεταξύ δύο ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η κατακύρωση γίνεται σε εκείνον του οποίου η προσφορά έχει τη χαμηλότερη τιμή. Σε περίπτωση που οι ισοδύναμες προσφορές έχουν την ίδια τιμή προσφοράς τότε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά επιλέγεται κατόπιν διαπραγμάτευσης επί της τιμής προσφοράς, τηρουμένων πρακτικών, αφού κληθούν οι οικονομικοί φορείς που είχαν ισοδύναμες και ισότιμες προσφορές, μέσα σε χρόνο ο οποίος καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

4. Όταν βασικό κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή, ισότιμες θεωρούνται οι προσφορές με την ίδια ακριβώς τιμή. Σε περίπτωση ισότιμων προσφορών, ως ανάδοχος επιλέγεται ο μειοδότης που προκύπτει κατόπιν διαπραγμάτευσης, αφού κληθούν όλοι οι προσφέροντες που είχαν υποβάλει ισότιμες οικονομικές προσφορές.

5. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού προβαίνει στον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης της που ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. Όσοι δικαιούνται να παρευρίσκονται στη διαδικασία αποσφράγισης των προσφορών, λαμβάνουν γνώση των δικαιολογητικών που κατατέθηκαν. Στα έγγραφα της σύμβασης ορίζεται περαιτέρω η διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και ο χρόνος πρόσβασης των συμμετεχόντων σ' αυτά.

6. Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, μετά την αξιολόγηση των προσφορών και των έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, συντάσσει πρακτικό και βεβαιώνει με αυτό ή με ιδιαίτερη έκθεση:

- α) τη νομιμότητα και κανονικότητα των εγγράφων συμμετοχής όσων διαγωνίζονται, που προβλέπονται και επιδείχθηκαν σε αυτή
- β) τις προσφυγές που υποβλήθηκαν από τους υποψηφίους ή τους προσφέροντες, την επ' αυτών εισήγηση που υπέβαλε η Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφυγών, καθώς και την απόφαση του αρμόδιου οργάνου επί των προσφυγών.
- γ) τα οικονομικά και τεχνικά στοιχεία που ελέγχθηκαν από αυτή

δ) κατά πόσο είναι συμφέρουσες ή όχι οι τιμές που επιτεύχθηκαν μετά από πλήρη αιτιολόγηση και για την καταλληλότητα του υλικού ή της υπηρεσίας ή του έργου που προσφέρονται από καθέναν από τους διαγωνιζόμενους, σε σχέση με αντίστοιχα ή παρόμοια υλικά, έργα ή υπηρεσίες

ε) την εισήγησή της για την κατακύρωση ή όχι της σύμβασης

7. Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού μπορεί να προτείνει εναλλακτικά:

α) Κατακύρωση της σύμβασης για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και επανάληψή του με ή χωρίς τροποποίηση των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών.

γ) Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προκήρυξη, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 του παρόντος. νόμου

δ) Ακύρωση του διαγωνισμού.

Στο πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού αναφέρονται υποχρεωτικά και οι γνώμες των τυχόν μειοψηφούντων μελών της.

8. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας υποχρεούνται να παρέχουν στην Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού όλα τα απαραίτητα στοιχεία, πληροφορίες και μέσα που ζητούνται από αυτή για τη διαμόρφωση γνώμης για τα είδη που προσφέρονται.

9. Μετά την ολοκλήρωση του σταδίου αξιολόγησης των προσφορών, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού συγκεντρώνει όλα τα σχετικά με το διαγωνισμό στοιχεία και τα υποβάλει στην αναθέτουσα αρχή με αναφορά του προέδρου της, μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας διενέργειας του διαγωνισμού/της διαπραγμάτευσης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση διενέργειας της σχετικής διαδικασίας ή συγκρότησης της επιτροπής.

Άρθρο 78 (άρθρο 48 της οδηγίας)

Ηλεκτρονικές δημοπρασίες

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέξει την προσφυγή σε ηλεκτρονικές δημοπρασίες.

2. Στις ανοικτές και κλειστές διαδικασίες ή στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση κατά τις οποίες δημοσιεύεται προκήρυξη διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίζει ότι, πριν από την ανάθεση μιας σύμβασης του παρόντος, διεξάγεται ηλεκτρονική δημοπρασία, όταν οι προδιαγραφές της σύμβασης μπορούν να καθορισθούν με ακρίβεια. Υπό τους ίδιους όρους, η

ηλεκτρονική δημοπρασία μπορεί να χρησιμοποιείται κατά τον νέο διαγωνισμό μεταξύ των μερών μιας συμφωνίας-πλαίσιο.

3. Η ηλεκτρονική δημοπρασία βασίζεται είτε μόνον στις τιμές, εφόσον η σύμβαση ανατίθεται στην κατώτερη τιμή, είτε στις τιμές ή/και στις νέες αξίες των στοιχείων των προσφορών που επισημαίνονται στα έγγραφα της σύμβασης, εφόσον η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

4. Η αναθέτουσα αρχή που αποφασίζει να προσφύγει σε ηλεκτρονική δημοπρασία αναφέρει τούτο στην προκήρυξη και στα έγγραφα της σύμβασης, τα οποία περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστο τις εξής πληροφορίες:

α) τα στοιχεία, οι αξίες των οποίων αποτελούν αντικείμενο της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, εφόσον τα εν λόγω στοιχεία είναι προσδιορίσιμα ποσοτικώς κατά τρόπο, ώστε να εκφράζονται σε αριθμούς ή ποσοστά·

β) τα ενδεχόμενα όρια των τιμών που μπορούν να προσφερθούν, όπως τα όρια αυτά προκύπτουν από τις προδιαγραφές του αντικειμένου της σύμβασης·

γ) τις πληροφορίες που τίθενται στη διάθεση των προσφερόντων κατά τη διάρκεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και τη χρονική στιγμή που, ενδεχομένως, τίθενται στη διάθεσή τους·

δ) τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή της ηλεκτρονικής δημοπρασίας·

ε) τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι προσφέροντες μπορούν να μειοδοτήσουν, και ιδίως τις κατ' ελάχιστον αποκλίσεις που, εφόσον συντρέχει περίπτωση, απαιτούνται προς τούτο·

στ) τις κατάλληλες πληροφορίες για το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό σύστημα και για τον τρόπο και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύνδεσης.

5. Πριν προβεί στην ηλεκτρονική δημοπρασία, η αναθέτουσα αρχή διενεργεί μια αρχική πλήρη αξιολόγηση των προσφορών, σύμφωνα με το επιλεγμένο κριτήριο/κριτήρια ανάθεσης και με τον συντελεστή βαρύτητάς τους, όπως έχει καθορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης. Όλοι οι προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτές προσφορές καλούνται ταυτόχρονα με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων να υποβάλουν νέες τιμές ή/και νέες αξίες. Η πρόσκληση περιέχει όλες τις κατάλληλες πληροφορίες για τη σύνδεσή τους σε ατομική βάση με το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό σύστημα και προσδιορίζει την ημερομηνία και την ώρα έναρξης της ηλεκτρονικής δημοπρασίας. Η ηλεκτρονική δημοπρασία μπορεί να διεξάγεται σε διάφορες διαδοχικές φάσεις. Η ηλεκτρονική δημοπρασία δεν είναι δυνατόν να αρχίζει προτού παρέλθουν δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία αποστολής των προσκλήσεων.

6. Όταν η ανάθεση γίνεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η πρόσκληση συνοδεύεται από το αποτέλεσμα της πλήρους

αξιολόγησης της προσφοράς του προσφέροντος. Στην πρόσκληση αναφέρεται και ο μαθηματικός τύπος που θα χρησιμοποιηθεί κατά την ηλεκτρονική δημοπρασία για την αυτόματη ανακατάταξη των προσφορών σε συνάρτηση με τις νέες τιμές ή/και τις νέες αξίες που θα υποβληθούν. Ο μαθηματικός αυτός τύπος περιλαμβάνει τους συντελεστές βαρύτητας όλων των κριτηρίων που έχουν καθοριστεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης. Προς τούτο, οι ενδεχόμενες διακυμάνσεις πρέπει να εκφράζονται εκ των προτέρων με συγκεκριμένες τιμές. Στην περίπτωση που επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές, πρέπει να προβλέπεται χωριστός μαθηματικός τύπος για κάθε τύπο εναλλακτικής προσφοράς.

7. Κατά τη διάρκεια κάθε φάσης της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί αμέσως σε όλους τους προσφέροντες τουλάχιστον τα πληροφοριακά στοιχεία που της επιτρέπουν να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή την κατάταξή τους. Ακόμη, μπορεί να τους γνωστοποιεί και άλλα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με άλλες προσφερόμενες τιμές ή ποσά, υπό τον όρο ότι τούτο προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Μπορεί επίσης, ανά πάσα στιγμή, να ανακοινώνει τον αριθμό των συμμετεχόντων σε κάθε φάση της δημοπρασίας. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γνωστοποιεί την ταυτότητα των προσφερόντων κατά τη διεξαγωγή των διαφόρων φάσεων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.

8. Η αναθέτουσα αρχή περατώνει την ηλεκτρονική δημοπρασία σύμφωνα με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) επισημαίνει στην πρόσκληση συμμετοχής στη δημοπρασία, την ημερομηνία και την ώρα λήξης της διαδικασίας·
- β) όταν δεν λαμβάνει πλέον νέες τιμές ή νέες αξίες που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις σχετικά με τις ελάχιστες διαφοροποιήσεις. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει στην πρόσκληση συμμετοχής στη δημοπρασία την προθεσμία που θα τηρήσει μετά τη λήψη της τελευταίας προσφοράς πριν περατώσει την ηλεκτρονική δημοπρασία·
- γ) όταν οι φάσεις της δημοπρασίας, όπως καθορίζονται στην πρόσκληση συμμετοχής στη δημοπρασία, έχουν όλες ολοκληρωθεί.

9. Όταν η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να περατώσει την ηλεκτρονική δημοπρασία σύμφωνα με το στοιχείο γ, ενδεχομένως σε συνδυασμό με τον τρόπο που προβλέπεται στο στοιχείο β, η πρόσκληση συμμετοχής στη δημοπρασία πρέπει να αναφέρει το χρονοδιάγραμμα κάθε φάσης της δημοπρασίας.

10. Αφού περατώσει την ηλεκτρονική δημοπρασία, η αναθέτουσα αρχή αναθέτει τη σύμβαση με βάση και τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.

11. Η αναθέτουσα αρχή δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί την ηλεκτρονική δημοπρασία καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να παρακωλύει, να περιορίζει ή να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ή να τροποποιεί το αντικείμενο της σύμβασης, όπως αυτό έχει καθορισθεί στην προκήρυξη του διαγωνισμού και προσδιορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης.

12. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, δύναται να ορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες της διαδικασίας διενέργειας της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.

Άρθρο 79 (άρθρο 49 της οδηγίας)

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

1. Εάν, για μια δεδομένη σύμβαση, οι οικονομικές προσφορές εμφανίζονται ως ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενό της, η αναθέτουσα αρχή πριν απορρίψει τις εν λόγω προσφορές, ζητεί γραπτώς τις διευκρινίσεις που θεωρεί χρήσιμες σε σχέση με τη σύνθεση της προσφοράς. Οι διευκρινίσεις αυτές μπορούν να αφορούν ιδίως:

α) τον οικονομικό χαρακτήρα της μεθόδου δομικής κατασκευής, της μεθόδου κατασκευής των προϊόντων ή της παροχής των υπηρεσιών,

β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή/και τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την εκτέλεση του έργου ή για την προμήθεια των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών,

γ) την πρωτοτυπία του έργου, των προμηθειών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα,

δ) την τήρηση των διατάξεων περί προστασίας της απασχόλησης και των συνθηκών εργασίας, που ισχύουν στον τόπο εκτέλεσης του έργου, υπηρεσίας ή προμήθειας,

ε) την ενδεχόμενη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα.

2. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα, τη σύνθεση της προσφοράς βάσει των δικαιολογητικών που κατατέθηκαν.

3. Η αναθέτουσα αρχή που διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω της χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα μπορεί να απορρίψει την εν λόγω προσφορά μόνο αποκλειστικά για το λόγο αυτό μόνον εφόσον διαβουλευθεί με τον προσφέροντα και εφόσον ο τελευταίος δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας την οποία ορίζει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση έχει χορηγηθεί νομίμως. Όταν η

αναθέτουσα αρχή απορρίπτει μια προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 80

Κατακύρωση σύμβασης

1. Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού εισηγείται την έκδοση κατακυρωτικής απόφασης.

2. Η απόφαση:

- α) για την έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού
- β) για την κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα
- γ) για την έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης

λαμβάνεται για ποσό άνω των πενήντα εκατομμυρίων ευρώ από το ΚΥΣΕΑ, μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, η απόφαση λαμβάνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, στο πλαίσιο της απόφασης του ΚΥΣΕΑ για την ενεργοποίηση του αντίστοιχου υποπρογράμματος κατά τα άρθρα 72-76 του ν. 3883/2010 και του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας μπορεί κατά την κρίση του ή εφόσον το ζητήσει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ για τη λήψη της τελικής απόφασης.

Άρθρο 81 (άρθρο 35 της οδηγίας)

Ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων

1. Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει, το συντομότερο δυνατόν, τους υποψηφίους και τους προσφέροντες σχετικά με τις ληφθείσες αποφάσεις σχετικά με την ανάθεση σύμβασης ή τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο, περιλαμβανομένων των λόγων για τους οποίους αποφάσισαν να ματαιώσουν τη σύναψη σύμβασης ή μιας συμφωνίας-πλαίσιο για την οποία προκηρύχθηκε διαγωνισμός και να κινήσουν εκ νέου τη σχετική διαδικασία. Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται γραπτώς, εφόσον υποβληθεί η σχετική αίτηση προς την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερόμενου μέρους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, το συντομότερο και εντός δεκαπέντε (15) ημερών το αργότερο από την ημερομηνία παραλαβής γραπτής αίτησης, τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) σε κάθε απορριφθέντα υποψήφιο, τους λόγους απόρριψης της αίτησης συμμετοχής του,
- β) σε κάθε απορριφθέντα προσφέροντα, τους λόγους για την απόρριψη της προσφοράς του, συμπεριλαμβάνοντας ιδίως, για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφοι 4 και 5, αιτιολόγηση της απόφασής τους για τη μη ύπαρξη ισοδυναμίας ή της απόφασής τους ότι τα υλικά, τα έργα ή οι υπηρεσίες δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις περί απόδοσης ή λειτουργίας και, για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 48 και 49 , τους λόγους της απόφασής τους για μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της ασφάλειας των πληροφοριών και της ασφάλειας του εφοδιασμού,
- γ) σε κάθε προσφέροντα που έχει υποβάλει παραδεκτή προσφορά η οποία απερρίφθη, τα χαρακτηριστικά και τα σχετικά πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς καθώς και τα στοιχεία του αναδόχου ή των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας-πλαίσιο.

3. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να μην κοινοποιήσει ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την ανάθεση των συμβάσεων ή τη σύναψη των συμφωνιών-πλαίσιο, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφόσον η γνωστοποίηση των εν λόγω πληροφοριών ενδέχεται να εμποδίσει την εφαρμογή του νόμου, να είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, και ιδίως τα συμφέροντα άμυνας ή/και ασφαλείας, ή να βλάψει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημοσίων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων ή τις συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ αυτών.

Άρθρο 82

Ανακοίνωση κατακύρωσης

1. Η κοινοποίηση της απόφασης για την κατακύρωση της σύμβασης, καθώς και γενικά όλων των εγγράφων που απευθύνονται στον ανάδοχο, θεωρείται ότι έγινε νόμιμα, εφόσον δεν καταστεί δυνατή η επίδοσή τους προσωπικά, αν αυτά αποσταλούν ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή ή με τηλεομοιοτυπία ή γνωστοποιηθούν τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και εφόσον οι τρεις τελευταίες περιπτώσεις επιβεβαιωθούν με επιστολή βεβαίας χρονολογίας.

2. Στον προσωρινό ανάδοχο αποστέλλεται σχετική ανακοίνωση το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της κατακυρωτικής απόφασης.

3. Ο προσωρινός ανάδοχος υποχρεούται να προσέλθει εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης, για την υπογραφή της σύμβασης ή όπως άλλως καθορίζεται με την κατακυρωτική απόφαση, προσκομίζοντας και τις προβλεπόμενες εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της σύμβασης.

4. Εάν ο προσωρινός ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει τη σύμβαση μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην απόφαση κατακύρωσης ή δεν προσκομίσει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της προηγούμενης παραγράφου κηρύσσεται έκπτωτος και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή ή την επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Αν κανένας από τους διαγωνιζόμενους δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.

5. Η κατακύρωση ολοκληρώνεται με την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 83 (άρθρο 37 της οδηγίας)

Πρακτικό Σύναψης Σύμβασης

1. Για κάθε σύμβαση και κάθε συμφωνία-πλαίσιο η αναθέτουσα αρχή συντάσσει Πρακτικό Σύναψης Σύμβασης, προκειμένου να επιβεβαιώνεται ότι η διαδικασία ανάθεσης έγινε με τρόπο διαφανή και χωρίς διακρίσεις. Το πρακτικό περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο:

- α) την ονομασία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα, το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης ή της συμφωνία-πλαίσιο
- β) την επιλεγείσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης
- γ) σε περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου, τις περιστάσεις που αιτιολογούν την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας
- δ) σε περίπτωση διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, τις περιστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 31 και αιτιολογούν την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας· εφόσον ενδείκνυται, αιτιολόγηση της υπέρβασης των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, περίπτωση γ, στοιχείο αα, δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 31, παράγραφος 2, περίπτωση δ, στοιχείο ββ, τρίτο εδάφιο και της υπέρβασης του ορίου 50% που προβλέπεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, περίπτωση δ, στοιχείο αα, τέταρτο εδάφιο
- ε) ενδεχομένως, τους λόγους που δικαιολογούν συμφωνία-πλαίσιο διάρκειας πέραν των επτά ετών

- στ) τα ονόματα των επιλεγέντων υποψηφίων και τους λόγους της επιλογής τους
- ζ) τα ονόματα των αποκλεισθέντων υποψηφίων και τους λόγους της απόρριψής τους
- η) τους λόγους της απόρριψης των προσφορών
- θ) την επωνυμία του αναδόχου και τους λόγους της επιλογής της προσφοράς του καθώς και, εφόσον είναι γνωστό, το τμήμα της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο που ο ανάδοχος προτίθεται ή υποχρεούται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους
- ι) εφόσον παρίσταται ανάγκη, τους λόγους για τους οποίους η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας ματαιώσε την πρόθεσή της/του να συνάψει σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο.
2. Η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την τεκμηρίωση της διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης που διεξάγεται με ηλεκτρονικά μέσα, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια και ακεραιότητα των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή.
3. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος της, το πρακτικό της παραγράφου 1 ή τα κυριότερα στοιχεία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Άρθρο 84 (άρθρο 55 της οδηγίας)

Πεδίο εφαρμογής – Αρμόδιο δικαστήριο

1. Οι διαφορές που αναφύονται κατά τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και συμφωνιών-πλαίσιο στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.
2. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του παρόντος νόμου και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση των κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και των διατάξεων του παρόντος, δικαιούται να ζητήσει, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στα επόμενα άρθρα, προσωρινή δικαστική προστασία, ακύρωση της παράνομης πράξης της αναθέτουσας αρχής ή της υπογραφείσας σύμβασης και επιδίκαση αποζημίωσης.
3. Στις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία χωρίς ΦΠΑ ίση ή ανώτερη των χρηματικών ορίων του άρθρου 23, παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, αρμόδιο δικαστήριο για τις διαφορές που αναφύονται στο πλαίσιο τους είναι το Συμβούλιο της Επικρατείας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του

παρόντος κεφαλαίου, για την εκδίκαση των διαφορών αυτών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του πδ 18/1989 (ΦΕΚ Α 8).

4. Στις συμβάσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του παρόντος νόμου, αρμόδιο δικαστήριο για τις διαφορές που αναφύονται στο πλαίσιο τους είναι το Διοικητικό Εφετείο της έδρας της αναθέτουσας αρχής, με τριμελή σύνθεση, το οποίο αποφαιίνεται αμετακλήτως. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, για την εκδίκαση των διαφορών αυτών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του πδ 18/1989. Αιτήσεις προσωρινής προστασίας εκδικάζονται από τον Πρόεδρο Εφετών του οικείου Διοικητικού Εφετείου ή από τον Εφέτη που αυτός ορίζει. Σε περίπτωση ιδιαίτερης σπουδαιότητας της υπόθεσης, ο ανωτέρω Πρόεδρος ή Εφέτης μπορεί να εισάγουν την αίτηση σε τριμελές συμβούλιο του δικαστηρίου, στο οποίο προεδρεύει ο Πρόεδρος Εφετών και μετέχει ο Εφέτης εισηγητής.

5. Οι αγωγές αποζημίωσης του άρθρου 90 του παρόντος εκδικάζονται από τα δικαστήρια που είναι αρμόδια κατά τις γενικές διατάξεις.

Άρθρο 85 (άρθρα 55 και 56 παράγραφος 10 της οδηγίας)

Προδικαστική προσφυγή

1. Πριν υποβάλει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ο ενδιαφερόμενος οφείλει, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών αφότου έλαβε πλήρη γνώση της παράνομης πράξης ή παράλειψης, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του.

2. Ως πλήρης νοείται η γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντά του και της αιτιολογίας της. Ειδικώς η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης περιλαμβάνει τα στοιχεία του άρθρου 81, παράγραφος 2 του παρόντος και αναφέρει τις προθεσμίες αναστολής σύναψης της σύμβασης, όπως προκύπτουν από το άρθρο 86, παράγραφος 2 του παρόντος νόμου.

3. Η πράξη της αναθέτουσας αρχής και κάθε στοιχείο της αιτιολογίας της μπορεί να αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό μέσο.

4. Η προδικαστική προσφυγή μπορεί να αποστέλλεται στην αναθέτουσα αρχή με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό μέσο, πρέπει ωστόσο να επιβεβαιώνεται με έγγραφη κατάθεση ή αποστολή με το ταχυδρομείο εντός πέντε (5) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της.

5. Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, καθώς και η άσκηση αυτή συνεπάγεται την άμεση αναστολή της δυνατότητας σύναψης της σύμβασης.

6. Η προδικαστική προσφυγή κοινοποιείται με φροντίδα του προσφεύγοντος στον εκπρόσωπο ή τον αντίκλητο κάθε θιγομένου από τυχόν ολική ή μερική παραδοχή της προδικαστικής προσφυγής. Η παράλειψη της κοινοποίησης αυτής δεν επάγεται απαράδεκτο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή απορρίψει την προδικαστική προσφυγή.

7. Δεν επιτρέπεται η άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά πράξης, η οποία δέχεται εν όλω ή εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου.

8. Η προδικαστική προσφυγή ασκείται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής. Η αναθέτουσα αρχή διασφαλίζει επαρκή βαθμό εμπιστευτικότητας των διαβαθμισμένων πληροφοριών ή άλλων πληροφοριών, οι οποίες περιέχονται στους φακέλους που διαβιβάζονται από τους ενδιαφερόμενους, και ότι ενεργούν καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας σύμφωνα με τα συμφέροντα της άμυνας και της ασφάλειας.

9. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποφανθεί αιτιολογημένα, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και, αν την κρίνει βάσιμη, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, τεκμαίρεται η απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής. Σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή δύναται να δεχθεί εν όλω ή εν μέρει την προδικαστική προσφυγή και μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, μέχρι της προτεραιάς της πρώτης ορισθείσας δικασίμου της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Στην περίπτωση αυτή καταργείται αντιστοίχως η δίκη της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής, η οποία πρέπει να περιέλθει στο δικαστήριο το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την, αρχική ή μετ' αναβολή, δικάσιμο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Η τυχόν καθυστερημένη περιέλευση του σχετικού εγγράφου δεν υποχρεώνει το δικαστήριο σε αναβολή.

10. Το δικαστήριο, σταθμίζοντας τις συντρέχουσες σε κάθε περίπτωση συνθήκες και εφόσον κρίνει ότι η παράλειψη αιτιολόγησης ή η καθυστερημένη αιτιολόγηση της απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής καθιστά ιδιαιτέρως δυσχερή την ουσιαστική παροχή έννομης προστασίας, μπορεί, με την απόφαση επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, να επιβάλλει αυτεπαγγέλτως χρηματική κύρωση στην αναθέτουσα αρχή. Το ποσό της κύρωσης αυτής δεν μπορεί να είναι μικρότερο από πεντακόσια (500) ευρώ, ούτε μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Το σχετικό ποσό καταβάλλεται μία φορά για κάθε στάδιο του διαγωνισμού και περιέρχεται στον αιτούντα, του οποίου η αίτηση εκδικάζεται πρώτη.

Άρθρο 86 (άρθρο 56 της οδηγίας)

Αίτηση ασφαλιστικών μέτρων

1. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής. Δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από τις αιτιάσεις της προδικαστικής προσφυγής.
2. Η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και η άσκηση αυτής κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Κατά τα λοιπά, η άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, εκτός αν ορίζεται άλλως με την προσωρινή διαταγή που εκδίδεται κατά την παράγραφο 6.
3. Ο αρμόδιος δικαστής ορίζει με πράξη του την ημέρα και ώρα εκδίκασης της αιτήσεως, καθώς και την προθεσμία κλήτευσης. Η ημερομηνία εκδίκασης δεν πρέπει να απέχει πέραν των τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αιτήσεως, η δε προθεσμία κλήτευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες.
4. Αντίγραφο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος προς την αναθέτουσα αρχή και, σε περίπτωση που είναι διαφορετική, προς την υπηρεσία που είναι αρμόδια για την παραλαβή των προσφορών. Κοινοποιείται επίσης προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο του οποίου την κλήτευση θεωρεί αναγκαία ο δικαστής. Η κοινοποίηση γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών και της τηλεομοιοτυπίας, εντός δέκα (10) ημερών από την άσκηση της αίτησης.
5. Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει παρέμβαση. Οι διάδικοι οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εκδίκαση της υπόθεσης όλα τα κρίσιμα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που έχουν στη διάθεσή τους.
6. Ο αρμόδιος δικαστής μπορεί, με την κατάθεση της αίτησης και μετά από κλήση της αναθέτουσας αρχής προ τριών (3) ημερών, να εκδώσει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήσεως, προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση και περιέχει τα μέτρα, τα οποία πρέπει να ληφθούν ως την έκδοση της απόφασης. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται και η άρση της απαγόρευσης σύναψης της σύμβασης. Λόγο άρσης της απαγόρευσης αυτής συνιστά το προδήλως απαράδεκτο ή το προδήλως αβάσιμο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, περί του οποίου αρκεί απλή μνεία. Η προσωρινή διαταγή μπορεί να ανακληθεί είτε από το δικαστή που τη χορήγησε, ύστερα από αίτηση της αναθέτουσας αρχής και αφού κληθεί προς ακρόαση ο αιτών προ τριών (3) ημερών, είτε από το δικαστήριο που θα δικάσει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

7. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνεται δεκτή, εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των διατάξεων του παρόντος και η λήψη του μέτρου είναι αναγκαία για να αρθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος.

8. Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί αν, από τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και επιτακτικών λόγων γενικού δημοσίου συμφέροντος και ιδίως των εθνικών συμφερόντων άμυνας και ασφάλειας, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την παραδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος. Η απόρριψη της αίτησης για οποιονδήποτε λόγο δεν θίγει άλλα δικαιώματα του αιτούντος.

9. Το δικαστήριο διατάζει τα κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα, χωρίς να δεσμεύεται από τις προτάσεις των διαδίκων. Διατάζει ιδίως την αναστολή ισχύος όρων των εγγράφων της σύμβασης, την αναστολή εκτέλεσης οποιασδήποτε πράξης της αναθέτουσας αρχής, την απαγόρευση νομικών ή υλικών ενεργειών, την εκτέλεση των απαραίτητων θετικών πράξεων, όπως η διατήρηση εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και την αναστολή σύναψης της σύμβασης. Η απόφαση επί της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων εκδίδεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης.

10. Η άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση του κύριου ένδικου βοηθήματος. Η προθεσμία άσκησης των ένδικων βοηθημάτων διακόπτεται με την κατάθεση της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Ο διάδικος που πέτυχε υπέρ αυτού τη λήψη ενός ασφαλιστικού μέτρου, οφείλει μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει το κύριο ένδικο βοήθημα, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς του ασφαλιστικού μέτρου. Η δικάσιμος για την εκδίκασή του δεν πρέπει να απέχει πέραν του τριμήνου από την κατάθεση του δικογράφου.

11. Εφόσον η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνει δεκτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συμμορφωθεί προς το διατακτικό ή και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει κατάλληλα τη διοικητική πράξη που προκάλεσε τη διαφορά, ή, επί παράλειψης, να εκδώσει την οφειλόμενη ρητή πράξη. Στην περίπτωση αυτή, για το τυχόν ασκηθέν κύριο ένδικο βοήθημα εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 32 παρ. 2 του ΠΔ 18/1989.

Άρθρο 87

Παράνομη υπογραφή σύμβασης

Η κατά παράβαση των άρθρων 85 και 86 υπογραφή της σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή δεν αντιτάσσεται στον ενδιαφερόμενο, ούτε κωλύει την παροχή της προσήκουσας έννομης προστασίας.

Άρθρο 88 (άρθρο 56 της οδηγίας)

Ακύρωση πράξης ή παράλειψης

1. Ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση κάθε πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής που παραβιάζει κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικού με τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης της σύμβασης ή/και διάταξη του παρόντος νόμου. Ιδίως δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση όρου που περιέχεται στα έγγραφα της σύμβασης και αναφέρεται σε τεχνικές, οικονομικές και χρηματοδοτικές προδιαγραφές, καθώς και των πράξεων της αναθέτουσας αρχής περί αποκλεισμού από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, αξιολόγησης προσφορών και κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού.
2. Εάν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, η τελευταία δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία κατακύρωσης του διαγωνισμού με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινή διαταγή, ή εκτός εάν η σύμβαση έχει κηρυχθεί άκυρη. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 90 του παρόντος νόμου.
3. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν άσκησε ή άσκησε ανεπιτυχώς την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και η σύμβαση υπογράφηκε και ολοκληρώθηκε η εκτέλεσή της πριν από την συζήτηση του κύριου ένδικου βοηθήματος, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 32 παράγραφος 2 του πδ 18/1989.

Άρθρο 89 (άρθρο 60 της οδηγίας)

Κήρυξη της σύμβασης άκυρης

1. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει την κήρυξη της ακυρότητας υπογραφείσας σύμβασης:
 - α) εφόσον ανατέθηκε χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην περίπτωση που ανάλογη δημοσίευση ήταν υποχρεωτική ή
 - β) σε περίπτωση παράβασης του άρθρου 85, παράγραφος 5, του άρθρου 86, παράγραφος 2, εφόσον λόγω της παράβασης αυτής ο προσφέρων ο οποίος ασκεί προσφυγή στερήθηκε της δυνατότητας άσκησης προσυμβατικών διαδικασιών προσφυγής, η δε παράβαση αυτή συνδυάζεται με άλλη παράβαση των άρθρων του Μέρους II του παρόντος, η οποία επηρέασε αρνητικά τις πιθανότητες του προσφέροντος που ασκεί προσφυγή να αναλάβει τη σύμβαση, ή

γ) σε περίπτωση σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο, εφόσον παραβιάζονται οι υποχρεώσεις που προκύπτουν κατά την ανάθεση με διαγωνισμό συμβάσεων που συνάπτονται βάσει πολυμερούς συμφωνίας-πλαίσιο, η εκτιμώμενη αξία των οποίων ισούται ή υπερβαίνει τα χρηματικά όρια της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του παρόντος νόμου.

2. Η αίτηση κήρυξης της σύμβασης άκυρης δεν επιτρέπεται:

α) εάν η αναθέτουσα αρχή δημοσίευσε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκήρυξη για εκούσια εκ των προτέρων διαφάνεια, σύμφωνα με το υπόδειγμα και τις προϋποθέσεις του άρθρου 92 του παρόντος νόμου, με την οποία γνωστοποίησε την πρόθεσή της να αναθέσει τη σύμβαση και εφάρμοσε δεκαήμερη τουλάχιστον προθεσμία αναστολής σύναψης της σύμβασης από την επομένη της δημοσίευσης της προκήρυξης

β) όταν η αναθέτουσα αρχή θεωρεί ότι δεν παραβιάστηκαν οι κανόνες για τον τρόπο ανάθεσης συμβάσεων σε εκτέλεση πολυμερούς συμφωνίας-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 34 του παρόντος νόμου, έχει ήδη αποστείλει την απόφαση ανάθεσης της εκτελεστικής της συμφωνίας-πλαίσιο σύμβασης μαζί με την αιτιολογία της σύμφωνα με το άρθρο 81, παράγραφος 2 του παρόντος στους προσφέροντες της συμφωνίας-πλαίσιο, έχει ήδη αναφέρει τις προθεσμίες αναστολής σύναψης της σύμβασης και έχει εφαρμόσει δεκαήμερη (10) τουλάχιστον προθεσμία αναστολής της σύναψης, από την επομένη της αποδεδειγμένης παραλαβής της απόφασης από τα μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο που υπέβαλαν προσφορά.

3. Η κήρυξη της σύμβασης άκυρης έχει ως αποτέλεσμα την αναδρομική ακυρότητά της. Τυχόν αξιώσεις των μερών διέπονται από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού και οι σχετικές διαφορές εκδικάζονται από το κατά τις γενικές διατάξεις αρμόδιο δικαστήριο. Αν ο ανάδοχος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την ακυρότητα της σύμβασης, δεν γεννάται έναντι της αναθέτουσας αρχής αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού ή η εν λόγω αξίωση ικανοποιείται μόνο εν μέρει.

4. Το δικαστήριο εκτιμώντας τις περιστάσεις και, ιδίως, το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, τη σοβαρότητα της παράβασης και τη συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής, μπορεί να κηρύξει την ακυρότητα μόνο του ανεκτέλεστου μέρους της σύμβασης ή να συντομεύσει τη διάρκειά της.

5. Εφόσον επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης, παρόλο που αυτή έχει συναφθεί κατά παράβαση των περιπτώσεων της παραγράφου 1, το δικαστήριο μπορεί να μην την κηρύξει άκυρη. Δεν θεωρείται επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος η ύπαρξη οικονομικών συμφερόντων για τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης, παρά μόνον αν η ακύρωσή της θα οδηγούσε σε δυσανάλογες συνέπειες, η επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής με έξοδα λόγω καθυστέρησης στην εκτέλεση της σύμβασης, λόγω διεξαγωγής νέας

διαδικασίας ανάθεσης, λόγω αλλαγής του οικονομικού φορέα που εκτελεί τη σύμβαση ή λόγω νομικών υποχρεώσεων που τυχόν συνεπάγεται η ακύρωση της σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση, μία σύμβαση δεν επιτρέπεται να κηρυχθεί άκυρη αν οι συνέπειες της ακυρότητας θα έθεταν σε σοβαρό κίνδυνο την ίδια την ύπαρξη ενός ευρύτερου προγράμματος άμυνας ή ασφάλειας το οποίο είναι θεμελιώδες για τα συμφέροντα ασφαλείας του κράτους.

6. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου το δικαστήριο, με την ίδια απόφαση, επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή πρόστιμο, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης. Το πρόστιμο περιέρχεται στον αιτούντα. Το δικαστήριο στις περιπτώσεις αυτές δεν δεσμεύεται από τα αιτήματα των διαδίκων, αλλά εκτιμά ελευθέρως τις συνθήκες.

7. Η αίτηση κήρυξης της σύμβασης άκυρης ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών:

- α) από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης ανακοίνωσης σύναψης σύμβασης, εφόσον στη δημοσίευση περιλαμβάνεται αιτιολογία για τη σύναψη της σύμβασης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης ή
- β) από την επομένη της ενημέρωσης των ενδιαφερομένων με άλλο τρόπο, εφόσον στην ενημέρωση αυτή εκτίθενται οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 81 του παρόντος νόμου.

8. Η αίτηση κήρυξης της σύμβασης άκυρης δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να ασκηθεί μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την επομένη της υπογραφής της σύμβασης.

9. Στην αίτηση κήρυξης της σύμβασης άκυρης εφαρμόζονται αναλογικά οι ρυθμίσεις της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Η προθεσμία και η κατάθεση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Η διαδικασία προσωρινής διαταγής εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή. Αν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνει δεκτή, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή περαιτέρω εκτέλεσης της σύμβασης.

Άρθρο 90 (άρθρο 56 της οδηγίας)

Αξίωση αποζημίωσης

1. Ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος αποκλείστηκε από τη συμμετοχή σε διαγωνισμό ή εν γένει ανάθεση σύμβασης του παρόντος, κατά παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διάταξης του παρόντος, δικαιούται να αξιώσει από την αναθέτουσα αρχή αποζημίωση, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 και 198 ΑΚ. Αν ο ενδιαφερόμενος

αποδείξει ότι θα του ανετίθετο η σύμβαση αν δεν είχε εμφιλοχωρήσει η παράβαση, τότε δικαιούται αποζημίωση κατά τις γενικές διατάξεις. Κάθε διάταξη που αποκλείει ή περιορίζει την αξίωση αυτή δεν εφαρμόζεται.

2. Για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση της παράνομης πράξης ή παράλειψης από το αρμόδιο δικαστήριο. Η προϋπόθεση αυτή δεν απαιτείται στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 88, των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 89 του παρόντος ή όταν, εν γένει, δεν καθίσταται εφικτή η δικαστική κήρυξη της ακυρότητας για λόγους μη συνδεόμενους με παραλείψεις του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 91 (άρθρο 63 της οδηγίας)

Συνεργασία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

1. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θεωρώντας ότι έχει διαπραχθεί σοβαρή παράβαση των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες ρυθμίζουν τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων του παρόντος, ζητεί την άρση αυτής, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που παρέλαβε τη γνωστοποίηση διαβιβάζει μέσα σε είκοσι μία (21) ημέρες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία:

α) βεβαίωση ότι η παράβαση διορθώθηκε ή

β) αιτιολογημένη απάντηση με την οποία εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμία διορθωτική ενέργεια ή

γ) γνωστοποίηση ότι η διαδικασία σύναψης της υπόψη σύμβασης έχει ανασταλεί είτε με πρωτοβουλία της αναθέτουσας αρχής, είτε ύστερα από αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του παρόντος νόμου.

2. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τότε που της ζητηθεί να παράσχει τις πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και να αποστείλει σε αυτή κάθε σχετικό με την πιθανολογούμενη παράβαση στοιχείο.

3. Στην περίπτωση που σύμφωνα με την παράγραφο 1β του παρόντος άρθρου γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι δεν έγινε καμία διορθωτική ενέργεια λόγω εκκρεμούς αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αποτέλεσμα της δίκης, όταν αυτό γίνει γνωστό.

4. Στην περίπτωση που σύμφωνα με την παράγραφο 1γ του παρόντος άρθρου γνωστοποιηθεί ότι έχει χορηγηθεί αναστολή, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την τυχόν ανάκληση της αναστολής ή την έναρξη νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης

που συνδέεται στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος με την προηγούμενη διαδικασία. Η νέα αυτή γνωστοποίηση πρέπει να βεβαιώνει ότι η πιθανολογούμενη παράβαση έχει διορθωθεί ή να περιέχει αιτιολογημένη απάντηση και να εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμία διορθωτική ενέργεια.

5. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας διαβιβάζουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1η Μαΐου κάθε έτους πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα ένδικα βοηθήματα παροχής δικαστικής προστασίας κατά τον παρόντα νόμο. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να διαβιβάζουν στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας τα απαιτούμενα για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στοιχεία, τα οποία καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεννόηση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις συμβάσεις του Δημοσίου.

Άρθρο 92 (άρθρο 64 της οδηγίας)

Περιεχόμενο της προκήρυξης για εκούσια εκ των προτέρων διαφάνεια

Η προκήρυξη για εκούσια εκ των προτέρων διαφάνεια, όπως προβλέπεται στο άρθρο 89, παράγραφος 2α του παρόντος και συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Κανονισμού (ΕΚ) 1150/2009 της Επιτροπής (ΕΕΕΕ L 313), όπως εκάστοτε ισχύει, περιέχει τις εξής πληροφορίες: α) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας της αναθέτουσας αρχής, β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης, γ) αιτιολόγηση της απόφασης της αναθέτουσας αρχής να αναθέσει τη σύμβαση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δ) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου ελήφθη απόφαση ανάθεσης της σύμβασης, και ε) εφόσον απαιτείται, οποιαδήποτε άλλη πληροφορία κρίνει χρήσιμη η αναθέτουσα αρχή.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 93

Εκτέλεση συμβάσεων

1. Τα σχετικά με την εκτέλεση των συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, ιδίως οι όροι, η κατάρτιση, η τροποποίηση, η καταγγελία και η λύση των συμβάσεων, οι κανόνες που διέπουν τις εγγυητικές επιστολές, τις παραλαβές, τις παραδόσεις, τις

πληρωμές, την έκπτωση του αναδόχου και τις συναφείς κυρώσεις, τα αρμόδια συλλογικά όργανα, την είσπραξη των δικαιωμάτων του δημοσίου, την εκχώρηση δικαιωμάτων, την ευθύνη έναντι τρίτων, τη δωσιδικία και το εφαρμοστέο δίκαιο εξακολουθούν να διέπονται από τα άρθρα 33-45, 48, 60-65 και 70 του ν. 3433/2010 και τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται κατά το μέρος που αναφέρονται σε Εγχώρια Βιομηχανική Συμμετοχή (ΕΒΣ) και Ελληνική Προστιθέμενη Αξία (ΕΠΑ).

2. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας τα παραπάνω θέματα μπορούν να ρυθμίζονται διαφορετικά στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου.

3. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 1, οι διατάξεις των άρθρων 33-45, 48, 60-65 και 70 του ν. 3433/2010 και οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού, διέπουν και τις συμβάσεις υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, προσαρμοσμένες στη φύση και το σκοπό των συμβάσεων αυτών.

Άρθρο 94

Προγράμματα Έρευνας και Ανάπτυξης

1. Οι ΕΔ δύνανται να υλοποιούν ερευνητικά – αναπτυξιακά προγράμματα αμυντικού χαρακτήρα, είτε μέσω της ανάθεσης συμβάσεων με αντικείμενο εν μέρει ή εν συνόλω δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α), σύμφωνα με την περίπτωση ιγ του άρθρου 17 του παρόντος νόμου είτε μέσω της συμμετοχής σε Διακρατικά Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ερευνητικής και Αναπτυξιακής Συνεργασίας, σύμφωνα με την περίπτωση στ του άρθρου 17 του παρόντος νόμου (ΔΟΠΕΑΣ).

2. Οι συμβάσεις έρευνας και ανάπτυξης διακρίνονται: α) στις απλές συμβάσεις Ε&Α, με αντικείμενο δραστηριότητες που αφορούν αποκλειστικά την έρευνα και ανάπτυξη χωρίς επιχειρησιακές εφαρμογές, και β) στις μικτές συμβάσεις Ε&Α με επιχειρησιακές εφαρμογές, με αντικείμενο αφενός δραστηριότητες Ε&Α, αφετέρου αποτελέσματα τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν από τις ΕΔ και να ενσωματωθούν στις δυνατότητες τους (προ-παραγωγή ή/και παραγωγή υλικών και προϊόντων για λογαριασμό των ΕΔ, βάσει των αποτελεσμάτων του σταδίου της έρευνας).

3. Ως έρευνα και ανάπτυξη νοούνται όλες οι δραστηριότητες που περιλαμβάνουν α) είτε βασική έρευνα, η οποία συνίσταται σε πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται πρακτική εφαρμογή ή χρήση, β) είτε εφαρμοσμένη

έρευνα, η οποία συνίσταται σε πρωτότυπα έργα με σκοπό την παραγωγή νέας γνώσης, η οποία κατευθύνεται πρωτίστως και προς έναν συγκεκριμένο πρακτικό στόχο ή σκοπό, γ) είτε πειραματική ανάπτυξη, η οποία συνίσταται σε έργο που βασίζεται σε υφιστάμενη γνώση που έχει ληφθεί από έρευνα ή/και εμπειρία στην πράξη, με σκοπό την παρασκευή νέων υλικών, προϊόντων ή συσκευών, την εισαγωγή νέων διεργασιών, συστημάτων και υπηρεσιών ή τη σημαντική βελτίωση εκείνων που ήδη υπάρχουν. Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την υλοποίηση έργων τεχνολογικής επίδειξης, δηλαδή συσκευών που θα καταδεικνύουν τις επιδόσεις νέας μεθόδου ή τεχνολογίας σε σχετικό ή αντιπροσωπευτικό περιβάλλον. Η έρευνα κι ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει την κατασκευή και τον χαρακτηρισμό πρωτοτύπων προ-παραγωγής, εργαλείων, βιομηχανική μηχανοτεχνία, βιομηχανικό σχεδιασμό ή κατασκευή.

4. Οι απλές συμβάσεις E&A ανατίθενται:

α) είτε κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος νόμου, με τον ανάδοχο που επιλέγει η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις ανάγκες του εκάστοτε προγράμματος E&A, όταν η σύμβαση E&A έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης, τα οφέλη των οποίων, όπως ιδίως τα πνευματικά δικαιώματα επί των αποτελεσμάτων της έρευνας, δεν ανήκουν αποκλειστικά στην αναθέτουσα αρχή για ίδια χρήση κατά την άσκηση της δραστηριότητάς της και υπό τον όρο ότι η χρηματοδότηση της σύμβασης δεν προέρχεται αποκλειστικά από πόρους της αναθέτουσας αρχής ή του Δημοσίου εν γένει,

β) είτε με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού του άρθρου 31 του παρόντος νόμου, όταν η σύμβαση E&A έχει ως αντικείμενο αα) την παροχή υπηρεσιών E&A, τα οφέλη των οποίων ανήκουν για ίδια χρήση αποκλειστικά στην αναθέτουσα αρχή, η οποία καταβάλει το σύνολο της αμοιβής για την παροχή των ως άνω υπηρεσιών E&A ή ββ) την προμήθεια προϊόντων που κατασκευάζονται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας και ανάπτυξης ή αποτελούν έργα τεχνολογικής επίδειξης με επιχειρησιακές εφαρμογές, με εξαίρεση την παραγωγή ποσοτήτων ικανών να εξασφαλίζουν την εμπορική βιωσιμότητα του προϊόντος ή την απόσβεση των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

γ) Στην περίπτωση των απλών συμβάσεων είναι δυνατή και η χρήση του ανταγωνιστικού διαλόγου, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις.

5. Οι μικτές συμβάσεις E&A ανατίθενται κατ' εφαρμογή των γενικών διατάξεων του παρόντος, λαμβάνοντας κατεξοχήν υπόψη τις διατάξεις περί ασφάλειας πληροφοριών και ασφάλειας εφοδιασμού λόγω των επιχειρησιακών εφαρμογών των αποτελεσμάτων τους.

Άρθρο 95

Υλοποίηση - Χρηματοδότηση

1. Η υλοποίηση των προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης διέρχεται τα ακόλουθα βασικά στάδια:

- α) Λεπτομερής καθορισμός των γενικών απαιτήσεων
- β) Σύνταξη και έγκριση των στόχων και προδιαγραφών αποτελέσματος των επιμέρους ερευνητικών δραστηριοτήτων
- γ) Σύναψη συμβάσεων E&A / συμφωνιών ΔΟΠΕΑΣ
- δ) Διενέργεια ελέγχων παρακολούθησης και αποδοχής αποτελεσμάτων E&A – απολογισμός

2. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 93, οι διατάξεις των άρθρων 33-45, 48, 60-65 και 70 του ν. 3433 διέπουν και την εκτέλεση των συμβάσεων έρευνας και ανάπτυξης, προσαρμοσμένες στο σκοπό και τη φύση των συμβάσεων αυτών. Σε περίπτωση που οι εν λόγω διατάξεις δεν συνάδουν με τις ιδιαιτερότητες μιας σύμβασης έρευνας και ανάπτυξης, δεν εφαρμόζονται.

3. Οι λεπτομέρειες κατάρτισης και υλοποίησης προγραμμάτων E&A από τις ΕΔ ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 96

Διακρατικά Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ερευνητικής και Αναπτυξιακής Συνεργασίας

1. Οι ΕΔ δύνανται να συμμετέχουν σε Διακρατικά Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ερευνητικής και Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΔΟΠΕΑΣ) σε συνεργασία με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να αναπτύξουν νέο στρατιωτικό εξοπλισμό από κοινού με στόχο την εξέλιξη νέων τεχνολογιών και την αντιμετώπιση του υψηλού κόστους έρευνας και ανάπτυξης πολυσύνθετων οπλικών συστημάτων. Στα προγράμματα αυτά μπορούν να συμμετέχουν και τρίτα κράτη. Τα ΔΟΠΕΑΣ μπορούν να έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη νέου προϊόντος και, κατά περίπτωση, τις μεταγενέστερες φάσεις για όλα ή μέρη του κύκλου ζωής του προϊόντος αυτού, συμπεριλαμβανομένων των φάσεων της προ-παραγωγής και της παραγωγής. Τα ΔΟΠΕΑΣ υλοποιούνται αποκλειστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων του παρόντος.

2. Τα προγράμματα ΔΟΠΕΑΣ τελούν υπό τη διαχείριση των κρατών που μετέχουν στη διακρατική συνεργασία. Οι επιμέρους συμβάσεις δύνανται να ανατίθενται από αναθέτουσα αρχή ενός κράτους μέλους στο όνομα ενός ή

περισσότερων άλλων κρατών μελών, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος.

3. Ορισμένα από αυτά τελούν υπό τη διαχείριση διεθνών οργανισμών ή υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EDA). Στην περίπτωση αυτή οι συμβάσεις μπορούν να ανατίθενται είτε από τους διεθνείς οργανισμούς, είτε από τις υπηρεσίες που έχουν αναλάβει τη διαχείριση του συγκεκριμένου προγράμματος και αναθέτουν συμβάσεις στο όνομα των κρατών μελών.

4. Μόλις ολοκληρωθεί ένα πρόγραμμα ΔΟΠΕΑΣ μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μόνο, τα κράτη μέλη αναφέρουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το ποσοστό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης σε σχέση με το συνολικό κόστος του προγράμματος, τη συμφωνία επιμερισμού του κόστους, καθώς και το προβλεπόμενο ποσοστό αγορών ανά κράτος μέλος, εάν υπάρχουν.

Άρθρο 97

Επιστροφή του Σταθερού και Μη Επαναλαμβανόμενου Κόστους

1. Εάν κατά την προμήθεια ενός υλικού, την εκτέλεση ενός έργου ή την παροχή μίας υπηρεσίας που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης που συνάπτεται βάσει των διατάξεων του νόμου αυτού, προκύψει κόστος έρευνας, σχεδίασης, ανάπτυξης, πιστοποίησης, ενσωμάτωσης και ολοκλήρωσης συστημάτων ή υποσυστημάτων που βαρύνει την αναθέτουσα αρχή, τότε, αν αυτό το κόστος συμπεριλαμβάνεται ή θα συμπεριληφθεί από τον ανάδοχο στο κόστος του ίδιου έργου, υλικού ή υπηρεσίας που προσφέρεται ή θα προσφερθεί, ολικώς ή μερικώς, σε άλλο πελάτη του, ο ανάδοχος υποχρεούται να καταβάλει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, κατ' αναλογία, το μη επαναλαμβανόμενο κόστος για το υπόψη υλικό (Non Recurring Cost), συμπεριλαμβανομένης της διαχρονικής προσαρμογής του τιμήματος, σύμφωνα με μαθηματικό τύπο, οι παράγοντες του οποίου είναι:

α) το μη επαναλαμβανόμενο κόστος (σταθερό) που πλήρωσε η υπηρεσία στον προμηθευτή ανάδοχο για το υπόψη υλικό·

β) η συνολική ποσότητα του υλικού για όλους τους επόμενους πελάτες του αναδόχου·

γ) η ποσότητα του υλικού, έργου ή υπηρεσίας της σύμβασης·

δ) η ποσότητα του υλικού, έργου ή υπηρεσίας στη σύμβαση του πελάτη του.

2. Οι τιμές των παραγόντων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 καθορίζονται με βάση τη χρέωση της υπηρεσίας με το μη επαναλαμβανόμενο κόστος και τις σχετικές συμβάσεις προμήθειας επόμενων πελατών του αναδόχου, για τις οποίες πρέπει να ενημερώνεται η υπηρεσία,

επιφυλασσομένων των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

3. Οι ειδικές λεπτομέρειες που αφορούν τον τρόπο υπολογισμού και τη διαδικασία επιστροφής του σταθερού και μη επαναλαμβανόμενου κόστους για το υπό προμήθεια υλικό καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 98

Συμβάσεις εκποίησης αμυντικού υλικού

1. Με τη διαδικασία του άρθρου 76 του ν. 3883/2010 στρατιωτικός εξοπλισμός μπορεί να χαρακτηρίζεται άχρηστος ή μη επιχειρησιακά αναγκαίος και να αποφασίζεται η πώληση, ανταλλαγή ή χρηματοδοτική του μίσθωση. Με την ίδια απόφαση γίνεται η οικονομική αποτίμηση του στρατιωτικού εξοπλισμού και εγκρίνεται η διαδικασία υλοποίησης της εκποίησής του, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

2. Με τη διαδικασία των άρθρων 72-75 του ν. 3883/2010, προσαρμοσμένων στη φύση και το σκοπό των εκποιήσεων στρατιωτικού εξοπλισμού, μπορεί να καταρτίζεται μακροπρόθεσμο ή/και τριετές πρόγραμμα εκποιήσεων στρατιωτικού εξοπλισμού.

3. Η σύναψη των συμβάσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, μπορεί να γίνεται με τις εξής διαδικασίες:

- α) με διακρατικές συμφωνίες,
- β) βάσει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών,
- γ) με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό,
- δ) με κλειστό πλειοδοτικό διαγωνισμό,
- ε) με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ή
- στ) με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης.

4. Για την εφαρμογή των διαδικασιών της παρ. 3 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του παρόντος νόμου, προσαρμοσμένες στη φύση και το σκοπό των συμβάσεων αυτών.

5. Στο πλαίσιο διακρατικών συμβάσεων ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, στρατιωτικός εξοπλισμός μπορεί να δωρίζεται ή να παραχωρείται κατά χρήση για την εξυπηρέτηση της εξωτερικής αμυντικής πολιτικής της χώρας.

6. Οι προβλέψεις των άρθρων 53 έως 55 του νδ 721/1970 (ΦΕΚ Α 251) δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, οι οποίες διέπονται αποκλειστικά από τις διατάξεις του παρόντος.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 99

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Ως έναρξη διαδικασίας σύναψης νοείται για τις διαγωνιστικές διαδικασίες η δημοσίευση της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, για την διαδικασία με διαπραγμάτευση η αποστολή πρόσκλησης για διαπραγμάτευση, ενώ για τις λοιπές διαδικασίες η απόφαση για την σύναψη της σύμβασης.
2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους.
3. Συμβάσεις έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών που έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, εκτελούνται σύμφωνα με το καθεστώς που τις διείπε κατά το χρόνο της σύναψής τους.
4. Οι διατάξεις περί έννομης προστασίας διέπουν τις διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 100

Λοιπές διατάξεις

Όπου στην κείμενη νομοθεσία απαντάται ο όρος «αμυντικό υλικό» νοείται ο «στρατιωτικός εξοπλισμός», σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 15 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 101

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο ή τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

Άρθρο 102

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.